

Principatum Sæcularem transmūtata) mox a prima institutione sua, decurrente Sæculo decimo facta, communem illam antiquam Regularitatem Sacris Canonibus Augustinianis conquadratam suscepit observandam, nimirum ceu de Comprovincialibus seu Saxonice una, de quibus Albertus Krantzius (jam supra lit. M. V. Magdeburgense in id adductus) refert, id temporis per omnes Saxonice Ecclesias hujuscemodi Regulare institutum fuisse constanter occupatum, quamvis hoc ipsum postmodum ad strictiorem observantiam novæ formulæ Præmonstratenensis redactum.

RACEBURGUM,

Eadem Episcopalis quondam civitas præter suum Cathedrale Collegium adhuc vel unum saltem antiquitus habuit Ordinis Canonico - Augustiniani Monasterium, atque istud tum anno, tum auctore non notato fundatum, cujus aperta mentio habetur apud eundem Krantzius in Metrop. Saxonice Lib. 4. cap. 39. vel paucis in hæc verba legendum: *Tum etiam (circa annum Christi Millelimum sexagesimum sextum) per singulas Wandaliæ (seu Saxonice inferioris) Urbes canobia fiebant Sanctorum Virorum Canonice viventium, sicut testantur ii, qui in Lubeck, Raceburg, Leontio, & aliis civitatibus viderunt &c.*

RADENSE,

Monasterium, seu *Radensis Abbatia celebris & antiqua Canonice Regularium Diocesis Leodiensis territorii Limburgensis a Ducibus Limburgensibus extructa & dotata habens sub se octo Parochias, & tria Monasteria Canonice Regularium.* Ita Pennottus Lib. 2. cap. 38. fol. m. 401. nec plura.

RAMSOLA,

Vetustissimum hujus nominis Canonice Regularium, subinde vero Sæcularium Collegium, communiter de Ramsola nuncupatum, olim in partibus Aquilonariis Diocesis Verdensis perinclitum, idem tamen posterioribus Sæculis cum execranda Religionis Orthodoxæ immutatione penitus abrogatum. Cæpit autem istud auctore S. Anshario Bremensis Ecclesie Archi-Episcopo sub annum gratiæ 865. tertio nonas Februarii cœlis recepto: qui Collegium istud in Supplementum Metropolitanæ suæ Hamburgensis secundum priorem hujuscemodi dignitatem nuper extincti, tale novum apparavit. Habetur singularis mentio illius apud Krantzius in Metrop. Lib. 1. cap. 34. taliter annotata: *Ansharius Episcopus Verbum Dei, cujus sanctus est Legatione, tam suis, quam alienis infatigabiliter seminavit; unde contigit, quod prædium Ramsola a quadam Venerabili, ac divite illarum partium matrona dono acciperet: Nomen ejus Ibia, pervenandum merito suæ Religiosæ largitatis, qui locus in Episcopatu Verdensi positus, ab Hamburgo tribus disparatur vastis, hoc est, passuum milibus. Ibi Sanctus Dei Cœnobium constituens, Reliquias Sanctorum Sixti, & Sennitii locavit Confessorum, quæ usque in hodiernum diem eo loco permanent, insuper & alia patrocinia ibi deposuit, quæ ab Hamburgo fugiens secum tulit, ubi & gregem profugum collegit, depulsosque agentibus socios in eo partu retinuit &c.*

RANSHOVIENSE,

A Romanis, qui præcis temporibus Arcem hic loci tenuerunt munitissimam, Bidæum, Bideum, Bidocum, postmodum vero, dum a Bojis circa annum 520. profligati sunt, a victoribus Ranbersdorff, seu Rantensdorff, ac demum Ranshoffen dictum, in superiori Bavaria, Diocesi Bataviensi, inclitissimum Canonice Regularium S. Augustini Collegium, incunabula sua trahit ab Arnulpho Imperatore Augusto, Carolo-manni, Bavaricæ, ac Italiæ Regis filio, qui ædiculam quamdam sacram ad preces Wickingi Episcopi Bataviensis Christo Domino, & S. Pancratii a fundamentis extruxit in Rantensdorff, curamque hujus Pancratianæ ædis Ellenbrecht Sacerdoti cuidam tradidit sæculari, ea tamen lege, ut Parocho subesseret Oettingensi, & post mortem Ellenbrecht ipsa etiam Ecclesia, prout claret ex Diplomate ab Imperatore fundatore dato sub annum 898. actum ad Reginam Civitatem anno Imperii Arnulphi 3.

Ellerbertus huic Sacello præfuisse legitur annis 22. post cujus obitum, ut supra dictum est, Pancratianum Sacellum in potestatem venit Oettingensium, sub quorum procuracione mansit amplius centum annis; inde anno a nativitate Christi 1040. amplius

plius dotavit, refecit, ampliavit, certisque limitibus ultra, & citra Oenum distinxit, decimasque omnium rerum, Piscationum quoque, & Venationum donavit, atque demum in Ecclesiam erexit Parochiam Henricus III. Bojorum Dux, hujus nominis V. Primus Ecclesie hujus Parochus præfuit Hartus, Sacerdos sæcularis per annos 20. mortuus 1060. Secundus Harto, quem aliqui cum primo confundunt, præfuit tempore Ottonis Bavarie Ducis; tertius extitit Parochus tempore Welphorum I. & II. Bojarie Ducum, Herenbertus de Phaphing. Tandem ab Henrico VIII. vel potius IX. itidem Bojarie Duce, Ecclesia hæc in Monasterium commutata, & adnitente Conrado Archi-Episcopo Salisburgenfi Canonicis Regularibus administranda fuit concessa.

Varii Pontifices confirmarunt Ordinem, & Privilegia hujus inclytæ Canonie, & cum Archi-Diaconatu multarum Parochiarum, usus quoque Pontificalium, & aggregatio Congregationis Lateranensis accesserunt, prout inferius in serie Abbatum luculentius patebit.

Cæterum in Ranshoviensi Ecclesia sepulturam assumpserunt præprimis Elisabetha conthoralis Maximiliani Bavarie Ducis, & S. R. I. Electoris &c. cujus viscera tumulata jacent in choro Ecclesie, Joannes Princeps de Hohenzolleren, Joanna Comitissa a Königseck cum nonnullis aliis Comitibus, Baronibus, Prænobilibus, Nobilibus &c.

Catalogus Reverendissimorum DD. Prælatorum.

I. RAPHOLDUS, cujus mentionem facit Diploma Henrici VIII. Ducis Bojorum, in quo, consensu Wulfhildæ Uxoris, dat Decimas in Pago Raneshoven &c. cujus datum est in Palatio Ranshoven anno 1128. Aventinus L. 6. 618. Decimo ab hinc anno consecratum est Monasterium a Reginaberto Episcopo Pataviensi sexto Idus Novembris. Hoc tempore civitas Brundunum, seu Braunau, nondum erat ædificata, sed fuit sedes Nobilium, qui inde cognominabantur, & in Ranshoven sepulti sunt, uti Liber Donationum indicat, & legere est apud Hund. fol. 278. Adde hunc Rapholdum Præpositum Primum fuisse, ad regimen vocatum anno circiter 1119. sedit ad clavum 20. annos; desit inter mortales esse anno 1146. Anno secundo ejusdem Regiminis Henricus nonus Dux Bavarie Jus decimandi in Ranshoven, & pleraque prædia D. Pancratio contulit, atque donavit, nec non Litteras Foundationis in Ranshoven tunc temporis suo adhuc Palatio expeditit anno 1125. 30. Julii. Hinc credo, Wiguleium Hund voluisse supra citare loco Henrici octavi, nonum, qui simul fuit Dux Saxonie Potentissimus, cujus piissima Wulfhildis Conjux post exactos in Religione 3. ferme annos sempiterna excepit gaudia anno 1127. Sub hoc Rapholdo Præposito fuit anno 1138. sacellum D. Protomartyri Stephano in valle, & ripa Oeni, ubi nunc Brundunum situatur, dedicatum a Conrado Archi-Episc. Salisb. & Romano Gurcensi Episcopo. Item sub eodem Præposito anno 1140. Primipilo Angelorum, S. Michaëli Basilica prope Collegium fuit erecta, & anno 1142. Conradus tertius Imperator Collegii tutelam amplissimo Diplomate suscepit, & sequenti anno 1143. inter mitissimos magnorum Principum erga Collegium Favonios asperrima hyems in illius ditionem variis desæviit plagis.

II. MANEGOLDUS, Artium Magister, Vir doctus, quem quidam vocant Musarum Parnassum, & Scientiarum Theatrum; impetravit ab Eberhardo Archi-Episc. Salisb. Parochiam Hochenwerch, nunc *Hochburg* vocatum, & Confirmationem Privilegiorum, ab Eugenio tertio Pont. Max. Suffragante Henrico decimo, Archi-Duce totius Bojarie Orientalis, & Occidentalis filio D. Leopoldi, uti Hundius refert. Obiit anno 1157. postquam sedit undecim annis. Sub hoc Prælato Festum Immaculæ Concept. B. V. M. in hoc Collegio publicis honoribus celebratum fuisse, & impetrasse ab Eugenio quarto P. M. largissimi Juris Bullam, cui suffragabatur Henricus decimus, Superbus, Henrici noni filius, totius Occidentalis, & Orientalis Bavarie Dux. Item tunc sacrabantur universim omnia Jura temporalia Monasterio foundationibus, donationibus, unde unde quæsitæ; nec non Paræciæ S. Michaëlis, Neukierchen, Häntenberg: & Gerolsperg Apostolico munimine incorporabantur, & confirmabantur. Roborabatur insuper Jus eligendi Præpositum, rejecta omni extranea potestate, & B. Eberhardus XXX. Ep. Salisb. ex Comitibus ab Hilbolstein concedebat Manegoldo Parochiam *Hochburg*.

III. MEINHARDUS, vel MEGENHARDUS, impetravit ab Hadriano quarto P. M. Privilegiorum comprobationem, efflagitante Henrico undecimo, qui Leo cognominabatur, Duce Bojorum, & Saxonum Potentissimo, deditque Megenhardo huic

donaria, & Privilegia. Præfuit annis 5. obiit 1162. Collegium hoc non solum anno 1157. 4. Calendas Febr. ad instantiam Bavarici Leonis, seu Henrici duodecimi Privilegiorum comprobationem accepit, sed & Pontifex ipse tutelam suscepit, concessit in præfatas Ecclesias Jurisdictionem quasi Archidiaconalem &c.

IV. ALTMANNUS Confirmationem Ecclesiæ Hohenwerch, seu *Hochburg* de integro impetravit ab Eberhardo Ep. Salisb. sub eo anno 1169. Basilica D. Michaëlis consecrata est; præfuit annis 16. obiit anno 1178. 12. Calend. Maji, Collegii Benefactor pius, sub quo deficiebant Comites de Burghausen, & ab his devolvebatur Collegii Advocatia, vel Curatela ad Duces Baviaræ, & anno 1169. a Theobaldo XLI. Passav. Ecclesiæ Præfule templum S. Michaëlis sacris ritibus initiabatur.

V. ALHARDUS, seu ADELHARDUS, triennio Prælaturæ nondum absoluto, ad plures digressus, diem suum obiit anno 1180.

VI. LUITHOLDUS perhibetur fuisse Thesaurarius Ottonis Wittelspachii, hujus nominis primi Bojariæ Ducis; post sexenne Regimen felicissime consummatum, emigravit anno 1186.

VII. ETICHO etiam ipse impetravit Privilegiorum Confirmationem a Cœlestino P. M. III. præfedit annis 9. morte sublatus 1196.

VIII. BERTHOLDUS vidit Brunovium, antea munitissimum Baviaræ propugnaculum, in novam civitatem exurgere, quam condere cepit Ludovicus IV. hujus nominis Dux Baviaræ, Ottonis Wittelspachii filius, Prælaturæ, & Telonio inde Ranshovie ad eam translatis; sedit annis 13. vitam liquit 1209.

IX. WICHARDUS commissam sibi, cui laudabilissime annis 15. præfuit, Ecclesiam a Jurisdictione Archidiaconatus Pataviensis omnino liberam, & exemptam fieri procuravit; demum ad superos translatus anno 1224. 4. Calend. April.

X. MARQUARDUS post exactum Prælaturæ sexennium morte naturali preemptus anno 1230.

XI. HENRICUS Præpositus. & Archi-Diaconus de præclarissima, qua plurimum excelluit, rerum gerendarum peritia summopere commendatus, ab Imperatore Friderico II. in numerum Sacerdotum Domesticorum relatus; quod tum singularis habebatur honos. Sub eo circa annum 1242. vel, prout adnotavit Conradus hujus nominis primus, ordine Præpositorum 14. anno 1243. Monasterium combustum est ab hostibus ex Obernspurg prorumpentibus. Denique, dum summa cum industria rem Canonice annis 15. procuravit, & inter alia Domum Pataviæ coëmit, terris demortuus est anno 1245. 7. Cal. Augusti.

XII. ORTLIEBUS & ipse ab Imperatore Friderico II. inter Sacerdotes Domesticos adnumeratus, decennio præfuit, ubi Cœnobium ex cineribus denuo revixit, magnifice satis instauratum, templumque omnino novum ab Ordinario, Ottone de Lonsforph, Episcopo Pataviensi ritu solemni consecratum anno 1255. quo & Ortliebus plenus meritis discessit.

XIII. SIFRIDUS ad clavum sedit annis 23. inde spontanea Resignatione Administrationi cedens, ad privatam vitæ claustralis requiem rediit, & sexto post mense extremum vitæ diem clausit anno 1277. sexto Idus Junii. Sub eo Cœnobium intra annos quinque, vel sex jam secunda vice fatalem incendii casum a militibus Ottocari Bohemiæ Regis, ferro, flammaque in Bavaria grassantibus, sustinuit; ut inter alia ipse Sifridus in Epistola ad Clementem IV. P. M. deplorat; ob diuturnas belli pernicias Regem Bohemiæ inter, & Ducem Baviaræ, Henricum, & Ottocarum ad tantam hoc contubernium inopiam est redactum, ut, ubi prius viginti quatuor Sacerdotes cum aliis 50. congrue alerentur, vix tum 3. pascerentur. Impetravit ab eodem Clemente P. M. ut Parochias per suos Canonicos administraret, itidem a Petro Pataviensi Episcopo Decimas templi S. Joannis ad Mæticham, duas aras etiam, vivifice cruci unam, & individuae Trinitati alteram consecrari fecit a præfato Petro, Pataviensi Episcopo.

XIV. CONRADUS I. Burghusii natus- Archi-Diaconus Maticensis, vir diligentissimus, & ingeniosissimus, electus anno 1277. feria tertia, die proxima Festo S. Bartholomæi. Registrum, sive Libellum, Privilegia, Censuræ, prædique continentem confecit. Legatus Henrici Ducis Baviaræ ad Cæsarem Rudolphum missus ab Alberto,

to, Cæsaris filio immunitatem vectigalium vini impetravit, & in numerum Domesticorum Sacerdotum relatus est. Quicumque ejus concioni, sacrificioque interfuit sceleribus expiatus, demum dierum venia donabatur. Opera sua instauravit Cœnobium, pavementum templi stravit lyterculis coctilibus, pulchrum suæ diligentiae, & industriæ monumentum; interfuit translationi Sacelli in valle secus ripam Oeni, S. Stephano Protomartyri olim anno 1138. constructi, ad novam urbem Brunovientem solemniter factæ, nova Ecclesia, & quidem sat ampla inibi constructa, ubi & anno 1283. templum Ranshoviense consecratum est ab Henrico Comite de Rotenek, Episcopo Ratisbonensi, Henrico XII. Bojariæ Duce sumptus magnifice præbente; inde obviam profectus est Alberto, Duci Austriæ, qui in Cella circa Ried cum Friderico Episcopo Salisburgensi hostili animo castra metatus fuerat: redierunt tamen in concordiam Ducis. Denique, cum annis 34. Suis felicissime præfuisset, obiit anno 1311. 8. Idus Maji.

XV. CONRADUS II Brunovientis, cum more Principum amplam plus familiam aleret, æs alienum grande nimis contraxit; præfuit annis 21. vita, & Regimine demortuus anno 1332.

XVI. ULRICUS I. ob prodigalitem Antecessoris sui leges accepit gubernandi ab Alberto Patavii Episcopo; sub eo anno 1337. Sacellum juxta ædem D. Michaëlis S. Spiritui, & D. Otwaido extructum est ab Ulrico Schön, cive Brunovii. Iisdem Brunovientibus ad instantiam Ottonis, Bavariæ Ducis, proprium Parochialis Ecclesiæ Curionem indulgit Ulricus noster; hunc tamen non nisi ex Regulari hac Canoniam dandum, qui constanter ibi habitaret, & de more divina perageret, successu temporis tribus aliis Collegiis Religiosis associatis. Gubernacula optime tenuit annis 10. decessit anno 1342.

XVII. WERNHERUS singularis pater pauperum appellari promeritus, expletis 21. Regiminis annis 4. Nonas Octobris pia morte sopitus est anno 1363. sub eo fundata legitur Missa in superiori Choro ab Imperatore Ludovico IV.

XVIII. HENRICUS II. annis 12. in supremo Prælaturæ munere multis titulis strenue promeritus, dignissime præfedit, quousque demum sarcinam carnis deposuit anno 1375. die 27. Septemb.

XIX. STEPHANUS annis 13. hoc primatu potitus, demum pacifice in Domino quievit anno 1388. die 8. Decembris.

XX. HENRICUS III. Gamberl cognominatus, quinquennio præfuit, domum æternitatis ingressus anno 1393.

XXI. MATHIAS, Antistes inclytus, Oppidanis Brunovientibus, mortuos suos usque in hæc tempora Ranshovii sepelire solitis, majoris commoditatis gratia proprium quoddam interventu Principis terræ, Henrici, Ducis Bavariæ, cæmeterium apparare concessit, & intra muros Brunovii instaurandum, quod & Georgius tum Patavii Episcopus autoritate ordinaria legitime comprobavit anno 1406. anno 1417. Joannes de Maurkirchen, Canonicus Ranshovii tum Curio Brunovii de prævio assensu Patroni, Venerabilis Domini Præfulis primum lapidem posuit Ecclesiæ S. Spiritus, Xenodochio Brunovii contiguæ; ipse vero Præful Archi-Diaconus vitam finiit anno 1426. 3. Septembr. tumulatus in medio templi Ranshovii, ubi etiamnum extat monumentum marmoreum, gratæ memoriæ ergo a posteris collocatum.

XXII. HENRICUS IV. Prellar cognominari solitus, aliquando Præposituræ munere, quo fato, non sat liquet, destitutus, denuo tamen per omnia sibi redditus, novennio præfuit, mortuus, & sepultus anno 1435. septimo calendas Augusti.

XXIII. ERASMUS Ridmund, electus anno 1435. supremam hanc Cathedram annis 9. tenuit, ubi in urbe Brunovii novi Parochialis templi ea majestate, qua hodie dum perstat, extructi primum lapidem posuit. Ad plures abiit 1444. in Festo S. Margarethæ.

XXIV. FRIDERICUS Gunderstorffer Disciplinæ Canonice Zelotes mirus, superiores inter suos, juxta D. Augustini Canones introduxit bene vivendi sanctiones, & Constitutiones; in officio suo admodum sollicitus quadriennio præfuit, terris deficiens anno 1448.

XXV. ULRICUS II. Puecher cognominatus, ex Decano Claustrali in Præpositum communibus suffragantium calculis constitutus, post tres Regiminis annos morte præoccupatus, discessit anno 1451. Vigilia S. Thomæ Apostoli.

XXVI. THOMAS Witil undecennio præfuit, denatus 1462.

XXVII. ERHARDUS bene præesse nescius, post sexennium ab officio in totum absolutus, adhuc annis 25. superstes mansit, & privatus vixit, mortuus 1493.

XXVIII. WOLFGANGUS ex Canonica Thierensteinensi inferioris Austriæ postulatus, præ cunctis Prædecessoribus suis nomen, & titulum secundi Fundatoris strenue promeritus anno 1474. primum lapidem posuit Parochialis Ecclesiæ Ranshövii D. Michaëli dicatæ; tum meritis onustus in Domino requievit anno Regiminis 23. Christi 1491.

XXIX. LEONARDUS Callinger vix integro sedit triennio, mortuus anno 1494. 22. Julii.

XXX. BLASIUS Rosenstingel stupenda prorsus humilitate, & munificentia in egenos præditus, calceos etiam de pedibus in stipem pauperibus detrahens, decennio fere præfuit; inde octoginta annorum senex flexis genibus in cubili suo exanimis repertus 1504.

XXXI. CASPARUS Türndl ex Mühlдорff, Comprovinciali oppido Ditionis Salisburgensis, gravissimis licet bellorum calamitatibus lacescitus, magno tamen Cœnobii emolumento præfedit, de singulari corporis, & animi modestia passim apud omnes mire commendatus; ex Suis nonnullos ad publica Viennæ studia misit, universum templum e fundamentis ædificavit, pingique curavit, Annales Canonice diligenter conscribi fecit anno 1516. qui & completi sunt per Joannem Aventinum anno 1529. optime præfuit annis 25. mortuus anno 1529.

XXXII. AUGUSTINUS Münch, Vir prudens, & sobrius, omnino celebris, rei œconomice, & divinæ, seu Religiosæ pro viribus augmentandæ, maxime vero Sacris Litteris assiduo volvendis, & revolvendis deditissimus, sedit annis 31. Ad instantiam Principis terræ, Alberti V. Bojariæ Ducis, libens indulgit, ut Brunovii Ecclesia Parochialis postea administraretur a Curione Sæculari, quibusvis tamen Juribus Matrici Ranshövii in illam retentis, quibus in terminis res etiamnum versatur. Denique ultimo confectus senio clavum sponte sua resignavit anno 1560. die 5. Junii, tempore exin omni orationibus dato, mortuus 26. Octobris, anno ætatis 78. Christi 1566.

XXXIII. ADAMUS Gensleutner, exquisitissimo præditus ingenio, pius, liberalis, rerum domesticarum studiosissimus, sedit annis 20. vixit 55. mortuus anno Christi 1587.

XXXIV. STEPHANUS Hoffer annis 23. Regiminis laudabilissimi plurima præclare gessit, singulari probitate, Religiosa charitate, in quosvis liberalissime demonstrata, conspicuus; tandem meritis inclytus emigravit 29. Julii, ætatis 56. Christi 1610.

XXXV. HILARIUS Steurer, Bohemus natione, patria Budwicensis, in Choro Romanum morem juxta Decretum SS. Concilii Tridentini, in Officio divino postea tenendum curavit. Cæterum per omnia laudatus, decennio fere præfedit; tandem multis ægritudinibus consumptus, obiit anno 1620. ætatis 39. 4. Februarii.

XXXVI. PHILIPPUS Federl, Vir maximæ authoritatis, clarus sapientia, doctrina istruis, facundia incomparabilis, potissimum vero Disciplinæ Canonice Zelotes eximius, electus fuit die 22. Martii 1620. natus mundo Burghusii, Bavara civitate, locupletibus parentibus anno 1593. Juvenis adhuc huic Collegio, tum florentissimo, nomen dedit sub Reverendissimo D. Hilario, Prædecessore proximo, cujus ductu tales in Religiosa perfectione fecit progressus, ut stupori esset, & omnium exemplo, dignus, quem æmularentur Juvenem senes; tandem diu sub modio latuit; sed mox in lucem effulsit ætatis anno 27. positus in suæ candelabro Ecclesiæ: tum solem in meridie cerneret; ex obscuris languidæ vetustatis sordibus sic a fundamentis secum erexit hoc Collegium, ut de priori nec lapis maneret super lapidem, adinventitque augustam prorsus formam, ita, ut Principum potius palatium, quam Religiosorum Ascetarum dici meruerit domicilium. Nec tamen est, amice Lector, quod hic cavilles sapientissimum, & Religiosissimum architectum, quasi in leges claustrales humilitatis, & modestiæ impigisset;

pegisset; nam nummos ad tam magnificentum, vastumque ædificium, præque omnibus tum totius Bavariæ Asceteriis splendidissimum subministravit ipse Princeps terræ, Maximilianus Bavariæ Dux, S. R. I. Elector.

Collegio absoluto, Philippus manus applicuit suæ amplius exornandæ Ecclesiæ; quod sane magnifice præstitit, pretiosissima comparata Hierotheca, sanctissimo Eucharistiæ epulo recondendo destinata, ad quatuor mille florenos æstimata; nec interim damnum passum est Collegium, nec æs contraxit alienum: tanti refert, œconomica prudentia præstare; unde merito alter inaudit Fundator, qui ab Urbano VIII. usum Pontificalium obtinuit primus. Disciplinam Religiosam rigidioribus instauravit legibus, novellas plantas ipse excolens, scriptis utilissimis Libellis informans, ut sic merito inter observandissima sacrorum Augustini Canonum Asceteria computatum fuerit Ranshovium; cujus odore altius captus est Serenissimus Dux, & Elector Maximilianus, inter ferocissimos Bellonæ Gallo-Suevicæ Bavariam quassantis turbines, huc se recipiens; integro aliquando unius prope anni decursu cum Serenissima Coniuge, & tota aulicorum caterva ibi immorans, suavissime pastus Præsulis exemplo optimo, & reliquorum Canonicorum miris Claustris observantiis. E suggestu tam facunde, & potenter sanctum Christi Evangelium explicuit, ut ipse Maximilianus Dux, & Elector, una cum suis quasi in stuporem raptus, neminem illo libentius de rebus divinis perorantem audierit. In cœli Reginam, & terræ Dominam, Virginem Deiparam summo ferebatur fervore; unde & pientissimam sacratissimi Rosarii Archi-Confraternitatem tanto pietatis incremento instituit, ut quinos Sacerdotes Canonicos continuo haberet paratos, qui pœnitentibus in exomologesi satisfacerent. Meritis tandem, quam ætate grandior, Supremis Principibus patriæ, & suis unice charus subditis, corporis infirmitatibus humano more subjectus, terrenis valedixit anno 1634. ætatis 41. Regiminis 14. cui Successor præstantissimo e marmore pario parentavit, laudibus incisus, ita, ut libris tacentibus, marmora saltem loquerentur.

XXXVII. SIMON Mayer, & ipse Burghusianus Bojus, necdum decimum ætatis sextum impleverat annum, & jam sacre familiæ Canonico - Augustinianæ in nobilissimo hoc Collegio nomen dedit; ubi emissa Regulari professione cum aliis Religiosis Con-Canonicis Ingolstadium ad sublimiora ablegatus studia, ætate simul, & sapientia tantum profecit, ut revolutis Philosophiæ, & Theologiæ curriculis suprema utriusque Facultatis Laurea decorandus, ex Religiosa tamen modestia licentiæ solum Gradum admiserit. Ad lares tum proprios redux mox Decanatus officio præfectus, fidelissime adjovit dignissimum Antistitem tam in claustris Collegio, recens extracto, finaliter absoluto, quam in Disciplina Canonica studiosissime servanda. Clavo postea admotus, nil æque habuit curæ, ac Religiosam Disciplinam inter cancellos strictioris observantiæ conservare, imo & augere. Sodalitatem Rosarii Marianam, quam Antecessor suis plurimum concionibus illustravit, & is Zelosissimus Præsul mensuris primis Dominicæ, & Mercurii diebus in Confessionali constanter servavit æque, ac dilavit, solus quinquaginta millibus promiscui sexus, & status hominum aures dans; pulchrum sane, & prorsus stupendum in Religioso Præsule Christianæ pietatis exemplum. Oeconomiam suæ insignem adjecit villam, magno sat ære coemptam, alieno tamen neutiquam contracto; & tanto fors secundiores fluxere res, quanto Simon liberalior in pauperes fuit, fovens interim & Juniores Canonicos, in Academiis publicis sublimiorum studiosos scientiarum, magna & Aularum, & Dicasteriorum pollens autoritate Religiosissimus Præsul, quasvis Cœnobii causas non minus feliciter, quam prudenter ipsemet doctissimus propugnavit, nunquam non victoria potitus. Provinciæ honores pertinacissime respuit, nec unquam Præsulis mitram gestavit; sic indutus modeste, puritatis animi, & corporis amator singularis, foeminam propius accedentem neutiquam sustinuit, matre, hospitio exclusa, & ideo in villam ablegata. Nulli ergo foeminarum patuit accessus ad hospitium Collegii, excepta Electrice Serenissima, si quando gynecæum adduxisset, aut alia secundæ classis Matrona, Canonice benefica, quam normam hodie dum constantissime perdurare ajunt. Denique graviter decumbens Medico medicinam, in se quidem saluberrimam: dictante, hanc tamen pudori, & morum honestati non nihil inimicam, ita abhorruit, ut publice contestaretur, millies in præsentissimam se mortem malle præcipitari, quam sic sanari; imo & alias medicinam numquam admisit, omni lapide philosophico præstantius arbitrans solemne illud: *sustine, abstine*: &: *Inedia sanitatis mater*. Sæpe & coram edixit, *mortem non formido*. Tandem senio, & laboribus fractus, solum de morte feliciter obeunda cogitans, & in sancta hac cogitatione de corpore nil sollicitus, agonem ingressus est, mortuus Sabbatho, die venerationi B. V. sacro, & ipse hujus cultus tota vita observandissimus, 17. Januarii

nuariianno 1665. ætatis 66. Religionis 49. Regiminis 30. laudibus nobilissimo mar-
mori convenienter inscriptis.

XXXVIII. BENNO Mayer itidem Burghusianus, Simonis ex fratre nepos, SS. Theologiæ Licentiatu, anno 1665. 15. Martii Canonica Electione Præpositus, & Archi-Diaconus meritissime renuntiatus, toto Regiminis tempore cognati lucidissimum per omnia ectypon, Regularem Disciplinam strenue in se, & aliis observavit. Jura, Privilegia, & quasvis Ecclesiæ suæ Immunitates temporales, & spirituales constantissime defendit, & tanquam murum inexpugnabilem contra quosvis invasores, & impugnatore invidos se opposuit. Archi-Diaconatum duobus pene Sæculis hucusque neglectum, ad pristinum valorem, & dignitatem revocavit. Canonicos suos Lateranenses effecit, & huic Congregationi confociari procuravit, participatione Privilegiorum, Indulgentiarum, meritorum &c. plenissime concessa; ut vides in Bullario Lateranensi, Bulla super hæc ab Innocentio XI. P. M. anno Incarnationis Dominicæ 1677. tertio nonas Julii data. Suppellectilem sacram pretiosissimis cimeliis, statuis, & imaginibus sacris, vasibus &c. aureis, & argenteis insigniter adauxit, multis florenorum millibus impensis. Hoffmarchiam Neukirchen, Cænobio vicinam cum arce adfita, pleno dominio, & reliquis appertinentiis magno sat ære coëmit. Decimas, alias sat amplas, novis emptis uberiores reddidit, Oeconomus sane præstantissimus. De aliis ejus virtutibus me herele! sine fuce, & justissime promeritis ei occinere licet solemne illud:

*Hic Vir hic est,
Qui pius, prudens, humilis, pudicus,
Sobriam duxit sine labe vitam,
Donec humanos animavit auræ
spiritus artus.*

Denique, licet alias cum Martha continuo, & multifariam pro bono Collegii sui occupatus, solo tamen, & unico vitæ quietioris desiderio, mense Octobri anno 1688. ætatis 63. suum sponte dimisit Officium, & unum illud necessarium, meliorem illam Mariæ partem securius assequi cupidus, memoria interim illius ex meritis tot, tantisque apud suos sane gratissima numquam intermoriante. Scripsit stilo eleganti & magna eruditione: *Regulam D. Avelii Augustini in utramque sexum ab eodem derivatam, & adversus Erasmus Roterodamum vindicatam* anno 1668. MS. extat in Bibliotheca Ranshofiensi, Wettenhusana, & Wengensi Ulmæ.

XXXIX. IVO ex Nobilissima Austria Familia de Kurzbaur, SS. Theologiæ Licentiatu, ejusdem Facultatis geminato cursu feliciter absoluto, Professor clarissimus, eodem anno 19. Octobris e proprio gremio in dignissimum Collegii Antistitem, & Archi-Diaconum electus, & legitime confirmatus, in ipso statim aditæ Dignitatis limine stupenda prorsus magnificentia palam demonstrata, ea de se prodidit suscepti Regiminis specimina, quæ decent Regularem Prælatum, inter magnos maximum, & prudentes sapientissimum &c.

XL. Reverendissimus, Prænobilis, ac Amplissimus DD. AUGUSTINUS electus anno 1715. 29. Aprilis.

Fundatorum, & Benefactorum quædam Notabiliora.

Arnulphus, Carolomanni Filius, Caroli Magni Nepos, Imperator Augustus, & Rex Baviaræ, Deo, & S. M. Pancratio ædiculam sacram primus struxit Ranshovii, Moraviam cœlestium geniorum, invisibiliter pugnantium prope debellavit; e vivis cessit anno 899.

Henricus Nonus, Dux Baviaræ; Hetturiæ, & Saxoniar, S. Petro fidelissimus, Parochiam Ranshovii in Canonicorum Regularium Augustinianorum Collegium convertit, & fundavit, florente ætate, fortuna, & dignitate, stupente mundo, plaudente cœlo, terrenum Principatum abdicavit, & inter agmina Religiosorum cœleste Regnum expugnavit. Foundationis Litteras expedivit in Palatio Ranshoven anno 1126. 3. calendis Augusti, Hinc Poëta:

Regia Fiscus erat, Prætura, Colonaque quondam
Ranshovium, nunc est aula sacrata Deo.

Hen-

Henricus Niger, hujus Nominis tertius Imperator, Dux Bavarix sextus, D. Pancratii Capellam refecit, ampliavit, & assignatis Decimis in Parochiam erexit, Hungaros bis, Cœlitum in hostes faviente auxilio, adjutus prodigiose decicit, mortuus anno 1056.

Serenissimus Elector Bavarix *Maximilianus primus* Ranshovium dotavit piscinis; hinc Poëta :

Munificum Princeps, te piscis, aquæque loquuntur;
Nempe doces mutos, Maximiliane, loqui.

Serenissimus *Ferdinandus Maria*, Dux Bavarix singula dein confirmavit, cui Poëta accinit :

Singula Ranshovio, proavi quæ Jura dederunt,
Dum firmas, te unum cuncta dedisse probas.

Illustr. ac Generos. DD. *Franc. Adam ab Ambsbam*, ultimus Stemmatis, videns, Collegium Ranshovii esse in flore, & magnum populi concursum illuc fieri, illud pro hærede anno obitus 1698. 25. Martii constituit, & Castrum Oberdorff pie legavit, quamvis non sine onere, & expensis, postea sine voluntate expressa Fundatoris factis &c.

De Personis Principibus, aliisque Nobilibus, quarum corpora sepulta sunt in Ranshovii Collegio :

Joanna Principissa de Hochenzoller, cujus monumentum penes Altare S. Stephani,

Joanna Principissa de Königsek, cujus sepulchrum in medio templi.

Viscera Serenissimæ Elisabethæ Ducissæ Bavarix &c.

Comites de Waldt.

Nobiles de Braunau &c.

Nobilis Henricus de Ahain.

Nobiles de Weidorfer.

Nobiles de Neomar.

Nobiles de Aufhausen.

Nobiles Ering.

Nobiles de Ror.

Nobilis Notliebus de Braunau.

Nobilis Neuslinger de Vorstorn.

Nobilis de Odar.

Nobiles de Stubenberg.

Nobiles de Seiblstorff.

Nobiles de Gerstorff.

Nobilis Sifridus Dorfer de Dan.

Nobilis Kelfinger &c.

Nobiles de Esel; adest lapis sepulchralis.

Nobiles de Raittenbuch.

Nobiles de Rosseheldt.

Nobilis Bertholdus de Schik.

Nobilis de Lemberg.

Milites, seu Vasalli de Julbach.

Milites de Uttendorff.

Milites de Plangenbach &c.

Milites de Wolfsperg.

Milites de Tarstorff.

Nota ex Hundio cit. fol. 280. quod Reverendissimus Præpositus Ranshovii Seifridus a Clemente quarto, P. M. clementem licentiam acceperit, ut per suos symistas, seu Canonicos Regulares Parochias administrare valeat; sub cujus Regimine hoc Collegium ad tantam inopiam ob Bellum Regis Bohemiæ, & Ducum Bavarix redactum est, ut, ubi 24. Sacerdotes, alique 50. homines alerentur, vix tum tres pasci potuerint.

RANSHOFIENSE II.

Ejusdem quidem nominis & Ordinis, discrepantis tamen Sexus nempe Sacrarum Virginum Contubernium antedicto Ranshovienſium Collegio prisca ætate loco fere conjunctum stetit; de quo Hundius in Metrop. Tom. 3. fol. 201. vel breviter sic habet: Henricus VIII. hujus nominis Dux Bojorum Canonicis & Myſtis Augustinianis Parochiam & templum S. Pancratii tradidit, contuberniumque Sacris D. Augustini initiavit, ejusque Religioſis Viris & Fœminis illud dicavit: nam ibi (in Ranshoven) Sacrarum Cœnobium fuisse testantur pleraque vestigia & monumenta, quæ adhuc extant in Libris, in structuris, templo, & Monasterio, maxime Occidentem versus, non plus tamen, quam sex receptæ sunt, quarum una fuit Præposita. Ita scribit Conradus Primus Divi Pancratii Præpositus &c. Ita Hundius loco citato.

S. RASSONIS.

Monasterium, antiquitus in Werth nuncupatum Fundatorem habuit S. Rassonem, a quo etiam post conditas ibidem ejus Sancti Reliquias de facto nomen obtinuit S. Rassonis, seu vulgo Graffrath. De hujus itaque Cœnobii fundacione ex antiquis Dieffenſis Collegii Documentis in Epistola dedicatoria ad Theses a quopiam dicti Dieffenſis Collegii Canonico in Universitate Dillingana sub gloriosissimis hujus S. Rassonis auspiciis defensas lego sequentia: *Hic demum est Princeps ille pientissimus, qui cum Juditha Henrici Principis Bojorum & Saxonum Conjuge Hierosolymam adiit, indeque magnos sacrarum verum thesauros secum detulit: Ædem sacram Christo & Christi per Orbem Nuntiis Philippo & Jacobo ad Ambronem in Superiori Boica condidit, sacra ex Palestina monumenta allata ibi reposuit, Collegium Religioſorum Can. Reg. S. Augustini adjecit, ipſusque pars ejus familiæ factus in habitu Laicali, tanquam omnium Religioſorum Conſratorum abjectissimus dicam, an gloriosissimus? vixit ac Beato post sine conquievit.* Quæ quidem de verbo ad verbum ex Radero Vol. 1. Bavarix Sanctæ fol. 90. transcripta reperi, hoc solo excepto, quod hic asserat, S. Rassonem adi sacra a se conditæ contubernium in S. Benedicti leges juratis adjecisse, cuinam ex oppositis his opinionibus fides sit adhibenda, indecisum relinquo, puto tamen, si verum est tritum axioma Juris: meliorem esse Conditionem Canonicarum Regularium, Ecclesiam S. Rassonis ab immemoriali tempore in hanc usque diem tranquille possidentium, ad quos a Benedictinis, rerum sacrarum cæteroquin laudabiliter tenacibus, Ecclesiam illam tractu temporis devolutam esse, mihi persuadere vix possum. Qui luculentiora in hanc rem testimonia desiderat, Acta SS. Papebrockii legat, Continuatoris Bollandi Tom. 3. Junii ad diem 19. in Vita S. Rassonis.

RATISBONENSIS

Cathedralis Canonicos Regulariter viventes olim habebat, quos a Regularibus institutis relaxatos Sanctus Wolfgangus Episcopus ad normam vitæ regularis reformavit, quod etiam cum Canonicis Trevirensibus egerat, cum ejus Ecclesiæ esset Decanus. Ita de Verbo ad verbum Pernottus noster Historiæ tripart. Lib. 2. cap. 39. num. 11. citans pro se Molanum Lib. 1. de Canonicis cap. 12. & 14. & Surium, qui in vita S. Wolfgangi ad diem 31. Octobr. cap. 20. habet sequentia: Cum eo, quod diximus modo S. Wolfgangus in Monastica vita defudasset, non minori studio se accinxit ad Canonicæ vitæ jura & instituta reformanda. Unde non immerito hunc S. Episcopum SS. Canonicorum Regularium Catalogo annumeramus, quod & ratum habuit SS. D. N. Pius V. qui Canonicis nostris Windesimensibus ejus festum sub ritu duplici 31. Octobr. celebrari indulſit additis Lectionibus propriis II. Nocturni, in quarum prima hæc leguntur formalia: Ab Henrico Trevirensium Archi-Episcopo, in Canonicorum suæ Metropolitanæ Ecclesiæ sub Regulari disciplina tunc viventium, Sodalitium ascitus, ex Dei, Proximique ardente charitate Canonicæ Religioſæ Juventutis institutionem suscepit. In ipsa Regulari conversatione, aliorumque institutione ita fidelem ac zelosum se exhibuit, ut ipſius Metropolitanæ Cleri Decanus constitutus sit: in eo munere nil prius habuit, quam ut dissolutos quorundam mores Ecclesiasticis ac

Regu-

Regularibus disciplinis adstringeret. Et vero Regularitatem in ea Trevirensi Metropolitana tunc temporis viguisse claris terminis tradit Trithemius in Chron. Hirsaug. anno 957. Eodem anno (sunt ejusdem formalia) moritur Rupertus Archi-Ep. Trevirensis, cui Henricus successit, qui Regulares officinas & Claustrum S. Petri construxit, & Regulam Canoniorum ibidem observari præcepit. Hæc est major Ecclesia Trevirensis, in qua hoc tempore, sicut & in cæteris antiquis Ecclesiis, Canonici secundum Regulam eis præscriptam in communi vivebant, unam habentes mensam, unam bursam, unumque commune dormitorium, sicut hodie inter nos (inquit Trithemius Monachus) juxta normam nobis propositam conversamur. Ubi hoc noto, Canonicos eo tempore ex mente Trithemii vixisse sicut Monachos, consequenter sicut modernos Regulares Canonicos, adeoque Sanctos illius temporis Viros, merito Sanctis Ordinis nostri accensendos.

RATISBONENSIS

Jam nominata Civitas adhuc aliud quoddam antiquitus habuit Canonissarum Augustinianarum Domicilium, atque istud novissimis temporibus nostris prima fundatione sua ideo forte incognitum, quia præ cæteris antiquissimum. Memoratur istud nominatim in Proprio Diocæsis Augustanæ, ubi in Vita S. Erhardi sic habetur: *Cum videret (S. Eberhardus) se Hildulpho fratri in Episcopatu Trevirensi sufficiens, aufugit Ratisbonam, & apud Ordinis B. Augustini Religiosarum Fæminarum cellulam hospitio exceptus est &c.* Quod idem adstruit etiam Raderus in Bavaria Sancta Vol. I. fol. m. 56. in brevi historia ejusdem S. Erhardi taliter scribens: Legi in M. S. codice Montis (Andecensis) S. Erhardum Ratisbonæ in S. Emmerami domicilio bonis litteris & morum innocentia sanctissime institutum, atque Hildulphum quidem apud Treviros Pontificatum administrasse; Erhardum autem Ardakadensem Episcopum, Treviris, cum Hildulpho se abdicanti Erhardus Successor quæreretur, omnia alia sibi potiora ratum, profugum Ratisbonam venisse, ibique a Religiosis e S. Augustini disciplina fæminis hospitio, prope Cœnobium exceptum, ætatem cum summa vitæ Sanctimonialia transigisse &c. Claruit autem S. Erhardus (uti videre est apud eundem Raderum loc. cit. & Adlzreiterum Part. 1. Lib. 7. n. 34.) anno post Christum natum 752. unde probe conjicitur, de nobili antiquitate Sacræ Regulæ Canonico-Augustinianæ jam id temporis in Monasteriis Bojorum optime stabilitæ &c.

RATISBONENSE

Tertium, ejusdem cum priore Sexus, Status, & Ordinis Canonissarum Collegium, suo nomine *Monasterium Superius* Germanice vero *Ober-Münster* indigitatum, initia sua traxit ab anno 831. Auçtrice Hemma Regina, Ludovici Regis Germaniæ Conjugæ, Caroli Crassi Imperatoris Matre, cujus vitæ historiam pandit P. Raderus in Bavaria pia fol. m. 19. Canonissas Monasterium hoc superius a prima fundatione aluisse, imo & Regulares ex Radero depromo, qui in vita S. Wolfgangi Vol. 1. Bavariæ Sanctæ fol. 95. scribit: Eundem Sanctum ad Religiosarum Virginum Monasterii superioris & inferioris mores reformandos animum adjecisse, operam vero Sancti Præfulis fuisse elusam, Virginibus *Canonissarum* prærogativas causantibus. Imo & Regulæ Divique Augustini legibus eas fuisse adstrictas non inconvenienter asserendum censeo, eo quod eandem Regulam eo tempore in hac ipsa civitate Ratisbonensi viguisse, ex Monasterii præcedentis historia compertum maneat. Virginibus tamen Regularibus ab immemoriali jam tempore sæculares sunt suffectæ.

RATISBONENSE

Quartum Canonici Instituti Parthenæum etiam pridem sæcularisatum, *Monasterium Inferius*, seu *Nider-Münster* vulgo appellari solitum, atque inter immediatos S. R. I. status hætenus recensitum. Ejus Regularitas, ut præcedentis Monasterii ex citato Radero eruitur, cum utrumque Monasterium tam *Superius*, quam *inferius* Religiosis Virginibus habitatum fuisse asserat.

RATISBONENSE

SS. Andreæ & Magni Cœnobium, in suburbio Ratisbonensi, a Popularibus Inquilinis communiter *Stadt am Hoff* appellari solito, ultra pontem Danubii in ditione Electoris Bavarici situatum. Hoc anno 1138. fundatum fuisse legitur a Gebhardo Ratisbonensi

bonensi quodam Canonico, qui fuit e stirpe Comitum Raningensium, quorum arx gentilitia in suis adhuc rudibus visitur juxta Labarum amnem. Hartvicus II. hujus nominis Episcopus Ratisbonensis illud ex more dedicavit, ac privilegiis auxit, munivitque. Hundius in Metrop. Tom. 2. fol. 448. & seqq. Adlzreiterus Part. 1. Lib. 20. num. 26. & Lib. 22. de Lauretano (quod loco prioris templi jam pridem a Bellona Suecica flammis exusti hodie deservit) Sacello in fundo Monasterii hujus anno 1643. recens ædificato, eoque quotidianis indulgentiis & miraculis celeberrimo R. P. Guilielmus Gumpenberger in suo Atlante Mariano fol. 928. refert sequentia. Currebat annus Jubilæus fidei Ratisbonensis claudendus 15. Octobr. 1643. quo anno Concinator templi Cathedralis e Societate Nostra re prius cum Reverendissimo ac Celsissimo Principe & Episcopo Alberto communicata, & obtenta licentia Dominica tertia post Pentecosten Mulierem, quæ in Evangelio currente Drachmam amisit, quæsit, & invenit, ajebat esse Deiparem, quæ amissum templum jam pene centum annis quæreret; quæreret quoque homines, qui se quærentem juvarent, ut amissam drachmam id est templum iterum inveniret. Ita novo templo satis Deiparæ fieri. Denique consilium dedit fabricandæ Domus Lauretanæ. Consilium populi favor ita excepit, ut illa adhuc die præter duas ex meris unionibus valde pretiosas coronas centum fere floreni in pecunia parata advenerint. Vir nobilis illo ipso die paratum spatiosum literis rite transcriptis novo templo donavit. Locus itaque qui antea in campo electus est, & suis fundamentis jam terræ æqualis, cum deseri debuerit, ne hostibus in Urbis damnum prædesset, alius inter rudera Monasterii Canoniorum Regularium S. Augustini ad S. Magnum ultra pontem in civitate *Im Hoff* temere electus est. Locum hunc Deiparæ gratum fore inde patuit, quod post paucarum palmarum eruderationem contra omnium opinionem statim deprehensi sint muri quatuor antiqui (ignotum cui conventus parti olim servierint) templo Lauretano aptissimi. Nam & quadri illius longitudo erat ad apicem tanta, quanta Domus Sanctæ est. Latitudo paulo major, quæ novo, sed unico muro facile correctæ est. Hoc licet casui adscribi possit, quod longitudo eadem ita responderit, quod locus hic nulla arte, nullave prævia cognitione electus sit; quod situ, si portam, si pontem, si Monasterium, si amplum forum spectes, rectissimo & optatissimo stet; id cælo designante factum creditur, quod muros istos tot ante sæculis architectus sic ad Orientem posuerit, ut nec apicem quidem aberrent ab eo situ, quod Angeli Domum Sanctam posuerunt Laureti. Ita ut in utroque æquinoctio Sol per fenestram anguli illuminare S. Statuam posuit. Credi non potest, quam suavi sensu piorum mentes affecerit hic primus Cæli farvor. Jam animo præcipiebant favores secuturos Virginis, quæ tanto ante & fundamenta ordinavit, & inveniri fecerit. Templum intus Domui sanctæ, quantum per omnem diligentiam licuit, simile est, extra ad imitationem *speciosa Maria* ambitum habet decem pedum latum, totidemque fere a plano exaltatum. Ne memoria periret causæ, propter quam hæc fabrica facta est. Cæterum ad fenestram anguli latitudo marginis est amplior & in plures Pedes extenditur, eum in finem, ut, cum opus est, divinum officium decore sub dio celebrari possit, & concio haberi ad populum. Muri exteriores ad Architecturæ leges concinnati sunt, supra tectum turris surgit duabus campanis instructa. Lampas quoque tecto imminet, Sabbatinis & festivis Deiparæ noctibus accendi solita, & late circum per campos spectabilis.

Durante fabrica pecuniæ sponte sic advolarunt (quanquam nec unus quidem civis fuerit Catholicus) ut Concinator quarta Concione diceret, adesse pretium totius fabricæ septingentos florenos, nec peti amplius: quanquam & munificentia populi non desierit, & longe ulterius etiam ædificii sumptus se porrexerint. Certe a nemine vel obolus petitus est: Hilares & spontanei fuere datores, quicumque aliquid contulerunt: Novum non fuit, videre Operarios tota hebdomade strenue & pro viribus laborantes, qui omnem hebdomadæ mercedem eadem manu, qua acceperant, statim in gazophylacium conjicerent. Non nulli omnem prorsus, quam habuere pecuniam, obtulerent. His subsidiis duodecima hebdomade a primo lapide finita stetit fabrica. Facta est Dedicatio a Reverendissimo & Celsissimo Principe & Episcopo Ratisbonensi Alberto, quam fieri potuit, solemnissime 6. Sept. anno 1643.

Fremuere Dominica illa ii maxime Acatholici e plebe, qui toto tempore suis sarcasmis, contumeliis, & calumniis obstrepebant, (dico e plebe; nam Magistratus & Cives honesti nihil, quod sciri potuit, rebus sacris indignum commiserunt, vel ob hoc ipsum a Catholicis vehementer laudati) fremuere, inquam, e plebe multi, cum viderent, sedecim pagorum & amplius numerosas supplicationes erectis vexillis per Urbem ad templum Cathedrale convenire, totius Cleri Ratisbonensis numerosi, & omnium

Re-

Religiosorum supplicationem aucturæ, quæ longissima serie ducta est ingenti Catholicorum gaudio. Ab omnibus observatum est, quod cum tota nocte pluvia caderet densissima, neque etiam serenius cælum sperari posset, atque inter ipsas aquas omnes Urbis Religiosi & Clerici in templum Cathedrale convenirent; in ipso tamen articulo exeuntis supplicationis serenitas Cœlo inducta sit tanta, ut sub ardentissimo sole omnis pompa cantati Officii & concionis peracta sit: cui non defuere præsidarii Catholici Milites, qui festis explosionibus pompam auxere.

Aduere magno numero A catholici populo Catholico mixti admirantes Ceremoniarum Catholicarum Majestatem. Et ne serenitas alium ob finem data putaretur, hæc numerosissima supplicatio vix templum Cathedrale repetiit, & Illustrissimi DD. Canonici Religiosique Conventus domum venire: cum iterum adductæ nubes dedere imbres præteritis majores, qui tota illa die durarunt. Hæc a Catholicis Reginae Cœli adscripta sunt, ab hæreticis casui. Septem supererant hebdomades finiendo A catholicorum Jubilæo, quod jam plus quam satis hac Drachma reperta destructum erat. Sudes illis hoc templum in oculis fuit non obscure divinantibus ad secundi seculi finem non perventuram fidem, quæ in fine primi sæculi ita vacillasset. Animati præsertim Catholici sunt, ut nihil asperum adversariis loquerentur.

Atque hæc est origo hujus sacræ ædis Lauretanæ, quam libro oppugnare non nemo tentavit, in quo & Deipara, & fautores, & auctor maxime vapulasset contumeliis, calumniis, & sarcasmis. Sed, ut postea intellectum est, inhibuit hominem prudens Magistratus, in quo & apud omnes prudentes laudem meruit. Porro a 6. Septembris anno 1643. usque ad 4. Julii 1670. in unico Altari dictæ sunt Missæ trecentæ quinquaginta tres ultra octodecim millia. Indulgentias dedere plures Summi Pontifices, Curam habent Canonici Regulares S. Augustini: in quorum destructo (sævitia belli Suecici) Monasterio, atque in eorum fundo hoc Sacellum ædificatum est. Hæc illæ loco citato.

Syllabus

Reverendissimorum DD. Præpositorum cum pluribus aliis Monasterii hujus privilegiis ac monumentis usque ad initium Sæculi decimi sexti continuatus, & integer fere in Metropoli Salisburgensi loco supra citato simul appositus, quia incompletus est, & pluribus scatet erroribus, alius novus ex monumentis Domesticis singulari studio collectus & erutus, proin dignior hic substitui judicatus, talis est in rem præientem gratiosè nobis communicatus.

I. GEBHARDUS Fundator, idem simul primus loci Præpositus Regularis institutus clarescere cœpit anno Christi 1135.

II. THEODERICUS, ad cujus instantiam Hartwicus Episcopus suprascriptus novam Monasterii Ecclesiam consecravit. Restat ejusdem Theoderici memoria sub annum 1156. in tabulis domesticis specialiter commendata.

III. CONRADUS hujus nominis I. quo satagente Innocentius Papa III. Cœnobium istud Ratisbonense in specialem S. Petri & Sedis Apostolicæ protectionem suscepit proprio quodam Diplomate Pontificio in id clementissime dato anno 1204.

IV. HENRICUS claruit anno 1235.

V. BERTHOLDUS anno 1261.

VI. CONRADUS II. anno 1278.

VII. WALCHUNUS anno 1285.

VIII. RIMARUS anno 1290.

IX. HENRICUS I. anno 1319.

X. UDALRICUS I. anno 1326.

XI. BERNHERUS anno 1347.

XII. HENRICUS II.

XIII. CONRADUS III. cognomento Halter dictus anno 1380.

XIV CONRADUS IV. Ecker cognominatus, genere Nobilis, ante Parochus in Salen anno 1409.

XV. UDALRICUS II. Kuchenmaister ex inciſta unius ejuſdemque Ratiſbonenſis Diœceſis Canonia Rhorenſi poſtulatſ anno 1437.

XVI. ERHARDUS I. præfuit anno 1450.

XVII. SEBASTIANUS claruit anno 1470.

XVIII. ERHARDUS II. Regeldorffer cognominatus.

XIX. GEORGIUS I. ad annum 1476. in actis nominatus.

XX. SIMON ex Pruffia progenitus diem ſuum obiit anno 1492.

XXI. JOANNES I. electus anno 1492.

XXII. CHILIANUS vivere ſimul ac præeſſe deſiit anno 1506. 16. Oct.

XXIII. GEORGIUS II. ex Decano loci in Præpoſitum conſtitutus.

XXIV. JOANNES II. Brandſtetter.

XXV. GEORGIUS III. Graff ex cognomine dictus.

XXVI. LAURENTIUS.

XXVII. JOANNES III. Scheraus anno 1542.

XXVIII. JODOCUS ad perpetuam immortalitatem translatus anno 1568. die 18. Maji.

XXIX. STEPHANUS Michelbecher fatiſ extinctus anno 1574. die 18. May.

XXX. MICHAEL Pfifterer vitæ Periodum ſimul & Prælaturæ regimen abſolvit anno 1575.

XXXI. CASPARUS König ex Canonia Beurbergenſi Diœceſis Friſingenſis evocatus terris devixit anno 1582.

XXXII. MICHAEL Fiſcher de proprio gremio Sedi vacanti impoſitus.

XXXIII. HIERONYMUS Vech antea Regularis Canonici Rhorenſis obiit anno 1605. die 25. Aprilis.

XXXIV. GREGORIUS I. Hager cognominatus, & iſ pariter ex Canonia Rhorenſi poſtulatſ, huic mundo devixit anno 1611.

XXXV. CHRISTOPHORUS Weinhardt Rhorenſis itidem Canonici mortem oppetiit temporalem anno 1623. die 20. Maji.

XXXVI. CAROLUS FRIDERIGUS Haiden ex Canonia Patavienſi ad S. Nicolaum ad vacantem Præpoſituram iſtam Ratiſbonenſem evocatus anno 1623.

XXXVII. GEORGIUS IV. Althaimer cognominatus de proprio gremio aſſumptus fatalem habuit annum 1628. die 20. Septembr.

XXXVIII. CASPARUS Bech poſt decenne regimen ad plures translatus anno 1639. die 17. Aprilis.

XXXIX. GREGORIUS II. Schuttenlocher e Canonia Rhorenſi datus præfuit annis 43. demum octogenario major tumulo illatus anno 1683. die 6. Auguſti.

XL. JOANNES GEORGIUS Grueber, natione Bojus Monacenſis, Auguſtæ Vindelicorum anno 1652. ætatiſ ſuæ 16. die 31. Julii inter ejuſ loci Canonici Regulariſ ad S. Crucem per ſolemneſ Profefſionem admiſſus, mirorſ ibi in Aſcetica ſimul & Scholaſtica Litteratura fecit progreſſus, dignus ſane, qui tractu temporis in Procuratorem & tandem in Decanum dicti Collegii eligeretur: exinde ejuſ & virtutiſ & ſapientiæ fama longius emanante, in Præpoſitum & Archi-Decanum hujus Collegii die 27. Septembris anno 1683. poſtulatſ & confirmatſ, Canonici Ordiniſ ſui honorem & incrementum qua ſcriptiſ qua factiſ promovit, & procul dubio promoviffet ulterius, niſi mors inſperato eidem anno 1686. 28. Junii obveniens egregioſ tanti viri conatus hebetaffet, totiuſ propemodum Germaniæ Regularibuſ Canoniciſ collapſam ſui Ordiniſ columnam merito dolentibuſ, quibuſ tamen pro ſolatio ſequentiæ reliquit eximia ingeniſ ſui monumenta:

Bibliographiam Canonico-Auguſtinianam, ſeu Scriptorum Illuſtrium totiuſ Ordiniſ Canonici in duas parteſ diſtinctam.

Item Annum dierum memorabiliſ, ſeu Canoniciſ, in ſinguloſ dieſ Virum Illuſtrem e Canonico Ordine per totum annum proferendo & colendo.

Spinam albam de doloribuſ Beatiff. Virginis.

Breviarium virtutum ac Mortis Ven. Virginis Catharinæ a S. Augustino nostri Ordinis Canonissæ, Canadæ in nova Francia, typis prodiit Augustæ anno 1671.

Alimenta pietatis Augustinianæ merito omnium Canoniorum manibus terenda. Augustæ 1677.

Vitam Venerabilis Euphrosinæ Vicentinæ Canonissæ Regularis ex Latino in Germanicum vulgare traductam & typo vulgatam 1675.

Manuale Georgianum, Augustæ 1679. cui inseruit Panegyricum de S. Georgio Megalo-Martyre Authore Joanne Chrysofomo Hager Canonico-Regul. Gartensi.

XLI. ALBERTUS, itidem Bojus ex Comprovinciali oppido Donastauffiano anno 1886. in Ratisbonensem SS. Andreae & Magni Præpositum concordibus suffragantium votis delectus, atque autoritate ordinaria confirmatus, juxta quoque ad instar proximi Prædecessoris sui in Archi-Decanum Diocæsanum Ratisbonensem constitutus, idem ipse dignissimus Antistes exinde, & quidem sub annum 1690. in Constatum Provinciæ seu (uti vocant) Deputatum ob congenitam rerum agendarum peritiam, & admirandam ingenii subtilitatem assumptus, hodieum inclytus in Regimine præstat peregregius Cœnobii sui Illustrator, & ejusdem secundus Fundator pro meritis appellandus, utpote qui illud ipsum perdurante bello Suecico, & quidem anno 1634. ab heterodoxis Civibus Ratisbonensibus flamma hostili succensum ex toto in favillas reductum, congratulantibus omnibus e busto resuscitavit, ac pristino statui suo felicissime restituit, multa laude hodieum inclytus.

Inter alios præterea hujus loci Canonicos scientia eminuerunt Andreas ejus loci Canonicus, qui claruit Sigismundi Imperatoris temporibus, a Civibus Ratisbonensibus alter Livius dictus. Ejus est Chronicon de Ducibus Baviariæ usque ad annum gratiæ 1439. continuatum, & ab Aventino commendatum. Prodiit in Lucem Ambergæ anno 1602. in 4. cum Paralipomenis Leonardi Bauholz Presbyteri usque ad annum 1486. Scripsit quoque idem Andreas de nonnullis Baviariæ Monasteriis. Videatur Martinus Zeiller de Historicis & Chronologicis parte 1ma.

Gelasius di Cilia modernus hujus Cœnobii Decanus, cujus hæc præclara sunt Opera.

1. *Geistliche Krancken-Practica, oder Krancken Hilf* tertio jam recusa & aucta.
2. *Himmliſcher Seelen-Magnet.*
3. *Himmliſcher Blumen-Garten.*
4. Thesaurus locupletissimus Benedictionum.
5. Dies & hebdomas Jesu Christo Crucifixo Sacra.
6. Mensis Augustinianus, sive Meditationes in Regulam S. Augustini.
7. *Reiche Tugend-Erndt andächtiger Seelen, auf das Fest und Octav des zarten Fronleichnamis Jesu Christi.*
8. Itinerarium Novelli Religiosi anno 1716. typis Ratisbonensibus vulgatum.

RAUDNICENSE,

Seu communiter *Rustniz*, nuncupari solitum præstantissimum olim in Regno Bohemiæ Canoniorum Regularium Ord. S. Augustini Cœnobium, at jam dudum e terris istis tum malignitate hæreticorum, tum iniquitate temporum juris alieni factum: de quo haud ita pridem ab amica manu sequentem accepimus relationem: *Joannes hujus nominis Quartus Episcopus Pragensis in Ordine Prædecessorum suorum Antistitem vicesimus septimus anno gratiæ 1343. vita temporalis defunctus, & cum publica Sanctitatis opinione cælis receptus Raudnitii opulentum satis Cœnobium B. V. Mariæ dedicatum pro vicinis Regularibus Canonicis Ord. S. Augustini in perpetuum alendis excitavit, illudque abundantissime locupletavit &c. Item quod fundationem Canoniorum Regularium in civitate Rustniz concernit, sciendum est, quod locus iste situetur in Boëmia, & modo spectet ad Celsissimum Principem de Lobkowitz. Porro de Canoniam ista habetur, quod fuerit Matrix omnium cæterarum in partibus propinquis, & vocabatur olim quasi nomine proprio Canoniam Piissima. Ex ea Prodiierunt (Canonici Regulares) Olomucienſes in Moravia primitus Landskronæ instituti, prodiierunt etiam Fulnecenses, Sternbergenses, Pragenses, Borowanenses, & Trebonenses, in quibus tamen omnibus tota fundatio Raud-*

nicensis manet extincta, & quod res est, ex tam ampla imo principali fundatione Canonici hujus unica solum facta fuit Parochia, cui hodie præsudet Decanus quidam ruralis. Princeps vero de Lobkowitz cuncta reliqua antiqua bona Raudnicensia securus obtinet.

REBDORFFENSI

Canonica (quæ de Venerabili Congregatione Windesimensi nobile commembrum est) seu Rebdorffio ad Almonium fluvium, vulgo *die Altmühl*, in Rebdorff pago Bavarico extra muros Episcopalis Oppidi Eystettenensis recens ædificandæ laudabiliter ansam præbuit Friderici Primi cognomento Barbarossæ Romanorum Imperatoris Ducis Sueviæ &c. Altera Conjux Serenissima Domina Beatrix Reinaldi Comitis ac Principis Burgundiæ filia, quæ dictum pagum Rebdorffensem in dotem acquisitum Conrado ex Nobilissimis Dynastis de Mospach, natione Bavaro, Principi & Episcopo Eystettenensi ea conditione tradidit, ut in prædicto fundo novum quoddam Religiosorum Virorum habitaculum conderet. Claustro igitur, cum propria Ecclesia in honorem Præcursoris Domini seu S. Joannis Baptistæ consecrata, isthic loco constructo immigrarunt Religiosi Fratres sub Canonum Regula Magni Præsulis Augustini Deo militantes; quorum possessiones & bona Fridericus Imperator antedictus ad instantiam Augustissimæ Conjugis, & aliorum Principum in specialem Imperii tutelam & protectionem suam clementissime recepit, atque una simul modo dictam Rebdorffianam Fundationem Authoritate Cæsarea rite confirmavit tenore sequentium:

In nomine Sanctæ & Individuæ Trinitatis. Fridericus divina favente Clementia Romanorum Imperator Augustus &c. &c. Quomodo ad ampliandam Divinæ Religionis culturam, & ad conservandum Ecclesiarum Dei statum, Antecessorum Nostrorum, qui similia fecerunt, felici quoque provocamur exemplo, salubre nobis reputavimus his & similibus misericordiæ operibus jugiter operam dare, Nos enim ad decorem Domus Dei aliquid in tabernaculo offerentes, si quid pietatis supererogavimus, a vero Samaritano, cum redierit nobis in centuplum reddendum esse, speramus. Ad notitiam igitur nostrorum fidelium tam futurorum, quam præsentium per præsentem paginam deducimus, qualiter pia petitione Dilectissimæ Consortis nostræ Beatricis Romanorum Augustæ & Illustrissimæ Imperatricis, & cæterorum Curia nostræ Principum sedulo interventu locum quendam, qui nostri Imperialis juris erat, qui etiam vulgo dicitur Rebdorff situm in pago Baviaræ dilecto & fideli nostro Conrado Eystettenensi Episcopo pro sua devotissima fidelitate, quam semper exhibuit Imperio, libere concessimus, & in eo disponendi liberam & plenariam facultatem dedimus. Hanc quomodo supra memoratus Episcopus in prædicto loco Rebdorff ad laudem & gloriam nominis Christi, & in honorem B. Joannis Baptistæ zelo pietatis & felici opere Ecclesiam construxit, ibique Fratres sub Professione & Regula S. Augustini Deo militantes ordinavit, ipsum locum & Ecclesiam in eo fundatam Fratres quoque, qui nunc ibidem serviunt, vel quicumque adhuc ad serviendum Deo in loco prædicto congregandi sunt, cum omnibus rebus & possessionibus, quas nunc juste habent, vel impostero Deo juvante legitime habituri sunt, sub nostram Imperialem tutelam integraliter & libere recipimus. Ad majoris quoque gratiæ cumulum prædictæ Ecclesiæ hoc indulgemus, & auctoritate nostra imperialiter præcipimus, ut nec ipsam Ecclesiam vel ejus possessiones, nec personas, vel earum res de cætero aliquis inquietare vel molestare audeat, nec per aliquam exactionem vexare præsumat. Præterea quicumque homo masculinus & femina cujuscunque conditionis pro salute sua de bonis suis ad incrementum Ecclesiæ aliquid conferre voluerit, hinc inde liberam potestatem & facultatem concedimus. Quicumque autem hujus nostri præcepti violator esse præsumperit, sciat se compositurum auri purissimi libras centum, dimidium fisco nostro, & dimidium prædictæ Ecclesiæ. Hujus rei testes sunt Hartwicus Bremensis Archi-Episcopus Eberhardus Bambergensis Episcopus, Burchardus Argentinenensis Episcopus, Conradus Palatinus Comes de Rbeno, Hermannus Verdenensis Episcopus, Daniel Pragensis Episcopus, Fridericus Dux Sueviæ. Otto Palatinus & Fratres ejus Fridericus & Otto. Acta sunt hæc anno Dominicæ Incarnationis 1159. Indictione septima regnante Domino Friderico Romanorum Imperatore Serenissimo anno regni ejus octavo, Imperii vero quinto. Datum apud Novum Laudum Calendis Augusti.

Ipsa quoque Beatrix (uti constans habet traditio inter plura alia sacra Cimelia Cænobio huic Rebdorffiano in donum obtulit insignem quandam particulam de Cruce Domini Servatoris Nostri, duos item dentes Molares de S. Joanne Baptista antedicto. Unde autem primi Religiosi Alumni Rebdorffium fuerint acciti, vel ex quoniam Ordinis nostri Monasterio eo delati, nec quicquam amplius investigare licet, uti & de antiqua eorum conversatione, qua tamen primi Ascetæ Rebdorffenses in tantum

fese

fese probarunt memorato Fundatori suo Conrado Episcopo, ut ipse hujusmodi institutum, & pientissimam eorum vivendi normam non solum ratam, gratamque haberit, sed & insuper autoritate ordinaria justissime comprobarit, juxta quoque plurima bona in dotem contulerit novæ Ecclesiæ huic Rebdorffianæ, in qua demum ipse etiam sepeliri voluit, testantibus versibus quibusdam pone sepulchrum in tabula ad parietem suspenfa taliter legendis :

*Qua Burgundionum Princeps pietate Beatrix
Jure Maritali Fridérico credita primo
Induperatori, Christum Divosque colebat,
Lucidius Phæbo stant hic monumenta, nec ullus
Exigitur testis, pagum pia munera Rebdorff
Conrado a Mospach, patrio qui sanguine claret
Almonis & Pastor oves pascibat in arvis,
Contulit, & fierent ibi tecta monastica sanxit
Maturat Conradus opus, sub nomine Divi
Baptista templum validis sublime columnis
Condidit, ut magis atque magis Divina pateret
Religio, vivesque statis cumularet eundis.
At pius Antistes quarto post tollitur anno
Membra jacent proprio defuncti clausa sepulchro.
Sed mens ad Saperos, ad Olympia gaudia tendit
Cum centum undecies Sol post cunabula Christi
Et sexaginta undenosque perageret Orbes.*

Anniversarius Episcopi hujus Conradi, ut & Augustissimorum Conjugum FridERICI ac BEATRICES hodie dum ritu consueto solemnis habetur certo quodam constituto die, quo post Officium divinum fit elemosyna, vulgo *die Haller-Spändt* appellata, distribuenda in pauperes & egenos : quorum unicuique pro peccatis mortuorum erogatur panis ad crucigerum cum triobolo.

Porro inter primos & mage præcipuos Monasterii Benefactores sæculis antiquioribus inclytos nominatur etiam Gebhardus de Hirsberg suæ familiæ postremus & ultimus, qui Religiosis Canonicis Rebdorffianis certa quædam prædia & alia bona immobilia, Episcopatu vero Eystettenfi totum Comitatum & arcem suam Hirspergensem ad pias causas moriens reliquit, quique de hoc specialiter laudatur apud Bruschi-um de Episc. German. Tom. 1. cap. 10. in Conrado 37mo Episcopo Eystettenfi idem post fata tumulatus apud Rebdorffenses in Navi Ecclesiæ testimonium perhibente scriptura ibidem loci taliter in Choro legenda :

*His numerandus adest Comitum postremus ab Hirsberg
Gebhardus pius, inclytus, & doctissimus Heros
Et genus, & nomen repetens fuit ultimus bares
Prædia, proventus, & cui Comitatus honorem
Jura dabant, Sedi Almonicæ sua fata reliquit
Quin etiam villis quinque dotavit, & auxit
Canobium, fecitque sui memor esse merendo
Ac meritis, funus vitales deserit auras.
In medioque cubat grandi sub marmore templi,
Sic genus extinctum, vivunt bene facta per orbem.*

Obit autem Gebhardus nobilissimus Comes iste anno 1305. die 4 Martii.

Elenchus

Reverendissimorum DD. Præpositorum Ecclesiæ
Rebdorffianæ.

I. CONRADUS, electus anno 1219. præfuit 20. annis, terris demortuus die 23. Octobris anno 1239. quo tempore Gregorius Papa IX. Monasterium Rebdorffense, cum omnibus bonis ac possessionibus attinentibus, in specialem Sedis Apostolicæ protectionem recepit, per propriam quandam Bullam in id clementissime datam, prout sequitur :

Gregorius Episcopus Servus Servorum Dei dilectis filiis Præposito Ecclesiæ S. Joannis Baptistæ in Rebdorff ejusque Fratribus tam præsentibus, quam futuris Regularem vitam professis in perpetuam memoriam. Quoties a nobis petitur quod Religioni & honestati convenire dignoscitur, Nos libenti animo decet concedere, ac petentium desideriis congruum impertiri suffragium. Eapropter dilecti in Domino Filii vestris justis postulationibus clementer annuimus, & Ecclesiam S. Joannis in Rebdorff Eystettensis Diocesis, in qua Dominico mancipati estis obsequio sub B. Petri & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communi-
mus Inprimis siquidem statuentes, ut Ordo Canonicus, qui secundum Deum & B. Augustini Regulam in eodem loco institutus esse dignoscitur perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præterea quascunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum juste ac Canonice possidet, aut in futurum Concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma Vobis vestrisque Successoribus illibata permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis (adducit hic Pontifex, & longo ordine recenset omnia bona id temporis ad Rebdorffense Monasterium spectantia) decimas & alias possessiones vestras, cum pratis, vineis, nemoribus, usuagiis, agris & pascuis in busto & in plano, in agris & molendinis, in viis & semitis, & omnibus aliis libertatibus & immunitatibus suis. Sane Novalium vestrorum, quæ propriis manibus vel sumptibus colitis, de quibus hætenus aliquis non percepit, sive de vestrorum animalium nutrimentis a Vobis decimas nullus exigere vel extorquere præsumat. Liceat quoque vobis Clericos & Laicos liberos & absolutos a sæculo fugientes ad conversionem recipere ac eos absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli Fratrum Vestrorum post factam in Ecclesia vestra professionem fas sit sine Præpositi sui licentia nisi arctioris Religionis obtentu de eodem loco discedere, discedentem vero absque communi litterarum vestrarum cautione nullus audeat retinere, cum autem generale interdictum Ecclesiæ fuerit, liceat vobis clausis januis, exclusis excommunicatis & interdictis non pulsatis campanis suppressa voce divina officia celebrare, dummodo causam non dederitis Interdicto; Chryisma vero, Oleum sanctum, consecrationes altarium seu Basilicarum, Ordinationes Clericorum, qui ad ordines fuerint promovendi, a Diocesano suscipietis Episcopo, siquidem Catholicus fuerit, & gratiam & communionem Sacræ Romanæ Ecclesiæ habuerit, & ea vobis voluerit sine pravitate aliqua exhibere. Prohibemus insuper, ut infra fines Parochiæ vestræ nullus sine assensu Diocesani Episcopi & Vestro Capellam seu Oratorium de novo construere audeat salvis Privilegiis Pontificum Romanorum. Adhæc novas & indebitas exactiones ab Archi-Episcopis, Episcopis, Archi-Diaconis seu Decanis aliisque omnibus Ecclesiasticis, secularibusque Personis a Vobis omnino fieri prohibemus. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint (nisi forte excommunicati vel interdicti sint, aut publici usurarii) nullus obstet. Salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus corpora mortuorum assumuntur. Decimas præterea possessiones ad Jus Ecclesiarum vestrarum spectantes, quæ a Laicis detinentur, redimendi & legitime liberandi sit vobis de nostra autoritate facultas. Obeunte vero Te nunc ejusdem loci Præposito vel Tuorum quolibet Successorum nullus ibi qualibet subreptionis astutia seu violentia præponatur, nisi quem Fratres communi consensu, vel Fratrum major pars consilii sanior secundum Deum & B. Augustini Regulam providerint eligendum. Paci quoque & tranquillitati vestræ paterna impofterum sollicitudine providere volentes Autoritate Apostolica prohibemus, ut intra Clausuras locorum seu Grangiarum vestrarum nullus rapinam, seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem capere, tenere vel interfice-

re, seu violentiam audeat exercere. Præterea omnes libertates & Imunitates a Prædecessoribus Nostris Romanis Pontificibus Ecclesiæ vestræ concessas, nec non libertates & Exemptiones sæcularium exactio- num a Regibus & Principibus vel aliis fidelibus rationabiliter Vobis indultas Authoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti privilegio communimus. Decernimus etiam, ut nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, imminuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integre conserventur, eorum, pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura salvis Sedis Apostolicæ Authoritate & Diocæsani Episcopi justitia, ac in prædictis decimis moderatione Concilii generalis. Siquæ igitur in futurum Ecclesiastica Sæcularive persona hanc nostræ constitutionis paginam violaverit, aut sciens contra eam venire tentaverit, secundo, tertiove commonita (nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit) potestatis honorisque careat dignitate, reumque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a Sanctissimo Corpore & Sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ subiaceat ultioni. Cunctis autem ejusdem loci jura servantibus sit Pax Domini nostri Jesu Christi æterna, & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

(L. S.)

Fac mecum Domine Signum in bonum.

Ego Gregorius Catholica Ecclesiæ Episcopus.

Ego Jacobus Tusculanus Episcopus.

Ego Reinaldus Ostiensis & Vallatevensis Episcopus.

Ego Frater Jacobus Prænestinus Episcopus.

Ego Godefridus Salmensis Episcopus.

Ego Thomas tituli S. Sabinae Presbyter Cardinalis.

Ego Joannes tituli S. Praxedis Presbyter Cardinalis.

Ego Rainerus S. Mariae & SS. Cosmae & Damiani Diaconus Cardinalis.

Ego Robertus S. Eustachii Diaconus Cardinalis.

Ego Richardus S. Angeli Diaconus Cardinalis.

Datum Laterani per manus Fratris Jacobi de Ordine FF. Prædicatorum S. R. E. Vice-Cancellarii 9. Calendas Julii Indictione duodecima Incarnationis Dominicæ anno 1239. Pontificatus vero Domini Gregorii Papa IX. anno decimo tertio.

II. HERMANNUS Nobilis Franco ab Huttingen Necrologio Domestico inscriptus octavo Idus Junii anno 1243.

III. WALTHON, seu Gualterus die & anno Posteris ignoto terris demortuus, Pontificiam Bullam quandam ab Innocentio IV. obtinuit die 17. Julii anno 1254. scriptam, qua Pontifex iste speciales concessit indulgentias ad Festum Deditationis Ecclesiæ Rebdorffensis & S. Joannis Baptistæ primarii Tutelaris Patroni de more lucrandas.

IV. ALBERTUS sive Albrechtus carne mortali resolutus anno 1309.

V. CONRADUS II. ab Ordinario suo Philippo a Rodtmaashaufen Episcopo Eystetteni instantissime requisitus pro subsidio charitativo, ut vocant, solvit pecunias a Monasterii sui subditis collectas, non nisi reversalibus ad quodvis præjudicium forte Posteris inde generandum caute declinandum vicissim receptis. Cæterum tempus dormitionis Conradi Præpositi hujus prorsus ignoratur.

VI. HENRICUS I. in Prælaturæ suæ munere sub annum 1317. clarus cujus tamen alia memoria non extat, præterquam quod Jus Patronatus suarum aliquot ruralium Ecclesiarum commutarit cum aliis bonis Episcopatus Eystetteni, cæterum annus & dies obitus illius pariter non habetur annotatus.

VII. PARIS ex nobili familia Dapiferorum hæreditariorum Eystetteni de Mur appellata progenitus, ædificavit laqueare, & testudines templi ac Chori Rebdorffensis.

dorffensis, post fati absorptus loculum accepit in Sacello Capitulari grandi saxo tum-
bæ ipsius superimposito. anno 1326.

VIII. CONRADUS III. Nobilis Suevus ab Hausen anno 1343. a Clemente
Sexto Avenione in Galliis residente, item ab Ordinario suo diversas obtinuit Bullas
pro Indulgentiis Ecclesiæ Rebdorffensi ad certas anni festivitates multifariam imper-
titas, tandem statione sua mortali decessit Successori locum dans anno 1358. die 21.
Septembris.

IX. UDALRICUS ab Egerstorff temporibus suis Albertum ab Hohenfels Cano-
niæ suæ Benefactorem eximium habere meruit, demum Prælaturæ munere spontaneè
dimisso, ruralem quandam Paræciam in Treuchtlingen, Matrîci Ecclesiæ Rebdorffianæ
subditam & incorporatam suscepit administrandam.

X. PETRUS Nobilis Ostrofrancus a Vestenberg dormivit cum Patribus suis
die 14. Novembris anno 1363. Hujus sub Regimine inter Canonicos Rebdorffenses
claruit nominatissimus ille Historiographus HENRICUS communiter Rebdorffensis
appellatus, qui scripsit Chronicon seu Annales rerum ab orbe gestarum: quibus Abra-
hamus Bzovius & alii plures usi sunt. Sub ejusdem Regimine Berchtoldus, ex illu-
strissima Burgraviorum Norinbergenium familia, Aureatenfium Episcoporum XL. nu-
mero, auxit & confirmavit varias indulgentias, & gratias spirituales.

XI. HILDEBRANDUS a Kresberg de pluribus controversiis Canonici Rebdorff-
ianæ diversimode suscitatis, suapte ingenio & dexteritate rite compositis, oppido lau-
datus, emigravit anno 1378.

XII. HENRICUS II. Nobilis a Vestenberg supremum diem clausit die 23. Se-
ptembris anno 1395.

XIII. FRIDERICUS a Torzbach, anno 1417. in Concilio Constantiensi impe-
travit solemnnes privilegiorum suorum Confirmationes a Sigismundo Imperatore
clementissime datas. Plura etiam pro suo Monasterio coëmit latifundia, tum per om-
nia laudatus pie in Domino requievit die 8. Novembris anno 1419.

XIV. GEORGIUS Nobilis Franco ab Huttingen, mortuus & sepultus die 2.
Maji anno 1434. Impetravit ab Alberto de Hohen-Rechberg XL. Episc. Eystättenf.
Bullam quandam specialium Indulgentiarum.

XV. UDALRICUS II. Nobilis a Seckendorff vivere simul ac præsidere desit
die Posteris incomperato sub annum 1442.

XVI. SYLVESTER ex Monasterii Decano in Præpositum constitutus, tandem
ultra fasces Regiminis dimittit, ac post stabilitam Reformationem, juxta Constitutio-
nes Windesimenses introductam lætus emigrat anno 1465. Eodem ipse Sylvestro
procurante Nicolaus de Cusa e Canonico Regulari S. R. E. Cardinalis, infra in descri-
ptione Collegii Wartenbergensis amplius laudandus, in Diocesana Synodo Eystettenfi
dispensavit super certis quibusdam circumstantiis, justo nimium aggravantibus in An-
niversario Comitis de Hirsberg nominati supra, tenendis & observandis; quo etiam
tempore S. Joannes Capistranus Ordinis Minorum S. Francisci Vicarius Generalis Ca-
nonicos Rebdorffenses in Religiosam Confraternitatem adoptavit, eosdemque omnium
gratiarum spiritualium & indulgentiarum præfati Ordinis sui comparticipes effecit.

XVII. JACOBUS Kûenlein decimus septimus & ultimus hujus loci Præposi-
tus, qui collapsam successu temporis Regularem observantiam zelosè restauraturus,
plenariam cogitare cœpit Cœnobii sui cum Capitulo Windesimensi, tunc Sanctitatis
fama celeberrimo, unionem, & feliciter impetravit intentum suum reipsa exequendi
licentiam a Reverendissimo & Celsissimo DD. Joanne, tunc temporis Eystettenfi Epi-
scopo, cujus gratiosissimæ Concessionis tenorem in formalibus curioso Lectori subji-
cimus.

„ Joannes Dei gratia Aureatenfis, alias Eystettenfis Ecclesiæ Episcopus, Sanctæ Mo-
„ guntinæ Sedis Archi-Cancellarius &c. ad perpetuam rei memoriam &c. &c. Ad
„ confovendos Dei Servos nostræ decet sollicitudinis curam tanto propensius impen-
„ dere, quanto ab exterioribus inquietudinibus minime perturbati divino liberius va-
„ cantes obsequio sacræ Religionis felicia consequuntur incrementa. Sane pro par-
„ te honorabilium ac devotorum Religiosorum nostrorum in Christo Dilectorum Fra-
„ tris Jacobi Præpositi totiusque Conventus Monasterii S. Joannis Baptistæ in Reb-
„ dorff Ord. S. Augustini Canonice Regularium nostræ Diocesis ad audientiam
„ nostram deducti, quod licet dictum Monasterium a sua primæva fundatione per
„ quondam felicis ac sanctæ memoriæ Conradum tunc Episcopum Eystettensem Præ-

„ decessorem nostrum fundatum ac institutum existat, ut Fratres ibidem Deo servi-
 „ entes sub dicta Regula S. Augustini in vera obedientia ac monastica disciplina reli-
 „ giosè militarent, idque fuit haud dubium per tempora longiora continuatum, ve-
 „ luti nonnulla evidentia signa hæc attestantur. Verum cum soleat antiquus huma-
 „ ni generis hostis bonorum actibus semper invidere, ac non nunquam qui per se sta-
 „ re putant, in casum præcipitare, frangilitatis humanæ factum est, ut sublatis e me-
 „ dio primæ Severitatis Patribus, Viri succederent carnis curam in desideriis habentes,
 „ qui normæ primævæ institutionis habenas laxarent, ac Regulari jugo abjecto vitam
 „ monasticam in abusiones quasdam commutarint. Novissimi vero quorum nonnulli
 „ jam debitum carnis persolverunt, alii autem in humanis superexistentes ad Cor re-
 „ versi, cogitaverunt, quam grave sit damnationis periculum, legem abjicere Domi-
 „ ni & voto semel emisso contraire; atque ideo collapsam Religionem restaurare cu-
 „ pientes, quædam Regularia statuta per recolendæ memoriæ Brandum Tit. S. Cle-
 „ mentis S. R. E. Cardinalem Placentinum nuncupatum, tunc Apostolicæ Sedis Le-
 „ gatum pro Reformatione Ordinis antedicti edita acceptarunt. Cum autem his
 „ mediantibus ad frugem melioris vitæ pervenire conarentur, in non parvam lapsu
 „ temporis fluctuationem inciderunt, asserentibus quibusdam probatis viris, dicta sta-
 „ tuta Monasticis Cæremoniis minime satisfacere, sicque prænominati Præpositus &
 „ Conventus saniori freti consilio, observantiæ Monasteriorum Ordinis sui sub Con-
 „ stitutionibus & statutis Capituli Windesimensis Ultrajectensis Diocesis viventium
 „ se submittere decreverunt, a nobis humiliter postulantes, quatenus pro firmiori
 „ stabilimento Regularis vitæ in eodem Monasterio Rebdorff Auctore Domino feliciter
 „ continuandæ, ad id nostrum sub certis tamen modis & forma infra latius expres-
 „ sis, eidem Capitulo uniendi & incorporandi præstaremus consensum. Nos igitur
 „ Joannes Episcopus antedictus considerantes debito officii nostri Pastoralis, cui licet
 „ indigne præsidemus, incumbere, ut his, quæ minus sufficiunt, superædificemus fir-
 „ miora & plantemus, quo in ædificio Spiritualis structuræ more prudentis Patrisfa-
 „ milias novis superadditis ad vetera cultus Divini Numinis augeatur, & succrescat
 „ stabili radice roboratus. Deliberatione itaque matura desuper habita, ac Venera-
 „ bilium Confratrum nostrorum in Christo dilectorum Sigismundi Præpositi, Joan-
 „ nis Decani, totiusque Capituli nostri accedente consensu, petitioni præmissæ annu-
 „ entes ad honorem Omnipotentis Dei, Gloriosæ Virginis Mariæ Genitricis Christi,
 „ ac S. Joannis Baptistæ submissioni, unioni, & Incorporationi, de quibus præmitti-
 „ tur, ex certa nostra scientia tenoreque præsentium consentimus, & annuimus, sic-
 „ que supra nominatum Monasterium in Rebdorff cum omnibus & singulis sui Per-
 „ sonis, bonis, ac rebus præsentibus & futuris, cæteris Monasteriis sub observantia
 „ Regulari Capituli Windesimensis viventibus, eidem Generali Capitulo juxta vim,
 „ formam & modum Constitutionum, ordinationum & privilegiorum a Sede Apo-
 „ stolica, aut alias qualitercunque eisdem legitime concessorum annecti, uniri, & in-
 „ corporari, ac illis absque nostro, Successorumque nostrorum impedimento, aut con-
 „ tradictione futuris perpetuis temporibus possint gaudere, & valeant pariter & po-
 „ tiri, quàm imo volumus, & expresse ordinamus, ut antedicta observantia Windes-
 „ heimensis in ipso Monasterio Rebdorff vigeat, ac continuetur, Fratresque ibidem
 „ Deo servientes secundum ipsam in monastica disciplina vitam ducere debeant, ac
 „ Altissimo devote famulari. Possint etiam nomina Prælati & Officialium, juxta dis-
 „ positionem seu consuetudinem dictorum Monasteriorum Capituli Windesimensis
 „ immutare, aut aliter nominare, ut videlicet Præpositus Prior, & Decanus, Sub-
 „ Prior (privilegiis tamen & indultis ac cæteris munimentis antiquis sæpediti Mo-
 „ nasterii in Rebdorff in aliis semper salvis, & per hoc non mutatis) Præterea quia
 „ in Privilegiis Apostolicis & Constitutionibus supradicti Capituli Windesheimensis
 „ contineri dicitur, quod Institutio sive confirmatio, & Destitutio Prælatorum & Of-
 „ ficialium, nec non Visitatio, Reformatio, Excessuumque Correctio, & punitio loco-
 „ rum, & Personarum omnium, & singulorum Monasteriorum jam dicto Capitulo
 „ subjectorum ad Patres sive Præsidentes ejusdem, & Visitatores per eos deputatos
 „ pertineat, Nos volentes Monasterium in Rebdorff, ac Personas illius cum eisdem
 „ paribus ambulare passibus, hujusmodi institutionem seu confirmationem, & Desti-
 „ tutionem, Visitationem, Reformationem quoque, Correctionem & punitioem tam
 „ in Capite, quam in membris, auctoritate nostra ordinaria & ex certa scientia in
 „ Præfatos Patres Præsidentes & Visitatores, tenore præsentium plenarie transferi-
 „ mus, per ipsos de cætero absque nostris, Successorumque nostrorum contradictione
 „ & impedimento exercendas. Rursus cum jam nominatum Monasterium Rebdorff
 „ per antedictum Conradum, aliosque nostros Prædecessores Episcopos fuerit ut plu-
 „ rimum de redditibus mensæ Episcopalis fundatum & dotatum. Et ob hoc ipsi at-

„ que nos tanquam veri Patroni & Fundatores habuerimus in eodem Jus Domini si-
 „ ve Advocatiæ cum quibusdam oneribus & servitiis consuetis usque ad hæc tempo-
 „ ra legitime possessis. Cupientes tamen Fratres & Personas memorati Monasterii
 „ posse in prædicta Regulari observantia quietius & absque gravamine Domino fa-
 „ mulari, omnia & singula hujusmodi servitia, & onera, sive in Vectura Curruum,
 „ vel pastura canum venaticorum, aut aliis quibuscunque consistant, de dicti Capituli
 „ nostri consensu tollimus libere, plenarieque remittimus. Sic tamen, quod in signum
 „ liberationis ac remissionis hujusmodi ipsum Monasterium Nobis, Successoribusque
 „ nostris, & Ecclesiæ nostræ in recompensam & censum proprietatis singulis annis
 „ decem Modios avenæ Mensuræ Eystettenensis futuris temporibus persolvere, & in
 „ granario nostro præsentare debeat, quem quidem Censum decem modiorum ave-
 „ næ liceat singulis annis pro summa 30. florenorum de Rheno redimere, optione ta-
 „ li Monasterio reservata, ultra quam summam non licebit Nobis, aut dictis nostris
 „ Successoribus idem Monasterium quovis modo prægravare, aut Censum hujusmo-
 „ di augere. In reliquis vero Juribus Episcopalibus ac Jurisdictione Ordinaria jam
 „ dictum Monasterium Nobis & præfatis Nostri Successoribus & Ecclesiæ Nostræ
 „ Eystettenensi subjectum manebit; eo adjecto, siquando Nos, aut eosdem Nostros Suc-
 „ cessores a Clero nostro generale subsidium charitativum recipere contingat, extunc
 „ consueto subsidio ab ipso Monasterio soluto & expedito, non teneatur eodem anno
 „ præactum Censum decem modiorum avenæ dare, sed pro illo tempore in hoc libe-
 „ rum esse debeat. Denique Nos & sæpediti Successores Nostri tenebimur veluti
 „ legitimi Patroni, Defensores, ac Domini, & debemus locum ac personas Monasterii
 „ nostri in Rebdorff cum omnibus suis possessionibus, subditis & bonis universis ab
 „ omnibus impugnationibus, molestiis & injuriis protegere, atque defendere, & in
 „ suis Juribus, quantum adjuvante Domino poterimus, conservare, & manutenere,
 „ ut Fratres ibidem existentes valeant, quietius & liberius divinis vacare obsequiis,
 „ ac pro salute & felici statu Ecclesiæ nostræ, animarumque remedio nostrorum Præ-
 „ decessorum & Successorum nostrorum Altissimo preces fundere. Ad quæ devote
 „ & laudabiliter peragenda liceat Nobis, eisdemque Successoribus nostris prout Offi-
 „ cii nostri debitum requirit, diligentius intendere, utque tam Religiosa observantia
 „ in dicto loco minime tepescat, sed divino freta auxilio indes devotius succrescat,
 „ ac in Dei laudibus pro Christi fidelium nostræ Diœcesis ædificatione fideliter au-
 „ geatur. Amen! In quorum omnium robur & fidem, perpetuamque firmitatem
 „ præsentis desuper fieri, ac nostrorum Episcopalis & Capituli, nec non præfatorum
 „ Præpositi & Conventus in Rebdorff sigillorum jussimus appensione communiri. Et
 „ Nos Sigismundus Præpositus, & Joannes Decanus, totumque Capitulum Eystetten-
 „ sis Ecclesiæ recognoscimus, quod diligenti præhabita deliberatione, ac Capitulari-
 „ ter Congregati præmissis omnibus consensum præbuimus, sigillumque majus Capi-
 „ tuli nostri in fidem & testimonium præfenti apponi fecimus. Nosque Frater Jaco-
 „ bus Præpositus, totusque Conventus Monasterii S. Joannis Baptistæ in Rebdorff
 „ præmissa omnia & singula rata & grata habentes, Sigilla Præposituræ ac Conven-
 „ tus nostrorum ex certa scientia præsentibus pariformiter apposuimus in fidem &
 „ evidentiam plenioram. Acta sunt hæc & data Eystetten 3. die Mensis Decembris
 „ in Festo S. Solæ Confess. Anno a Nativitate Domini Millesimo quadringentesimo,
 „ quinquagesimo septimo, Pontificatus vero Sanctissimi in Christo Patris & Domini
 „ Nostri D. Calisti Papæ tertii anno tertio, & nostri Joannis Episcopi Eystettenensis duo-
 „ decimo, Inviçtissimo & Serenissimo Principe & Domino nostro D. Friderico tertio
 „ Romanorum Imperatore semper Augusto fideliter regnante.

Queis litteris Exemptionis ab omni Jurisdictione Ordinarii in Locum & Perso-
 nas, multisque insuper privilegiis gratiose obtentis, magis magisque Rebdorffenses pro
 loci & sua Reformatione apud Patres Windesimenses institerunt, a quibus de suo ar-
 dentissimo zelo & profectu futuræ Religionis summopere commendabantur multis in
 litteris hinc inde missis. Etiam Confratribus, qui mutuo conversarentur, tandem in-
 sequenti anno 1458. de gremio totius Capituli Generalis duo insignes Viri & Com-
 missarii Delegati Berchtoldus ex Cerasorum horto, seu in Kirsgarten prope Worma-
 tiam, & Rudigerus in Herzenhagen prope Gelenhusium in inferiori Palatinatu respec-
 tive Priores & Reformatores Rebdorffium missi fuere. Accepta libera D. Præpositi
 Jacobi resignatione, & facta Electione 15. Junii die Veneris primum memorati anni,
 unus ex illis, quos secum ex variis Conventibus adduxerant Confratres Con-Canoni-
 cos, Vir qua pietate, qua litteris præclarus Joannes Herdenius in novum loci Priorem
 & Præfulem omnium subsistentium applausu electus, & confirmatus fuit, iique Patres
 Reformatores ad præscriptum, & voluntatem tam Capituli Generalis Windesimensis,

cujus

cujus se legibus & Juribus plenarie subjecerat Rebdorffium, quam Episcopi & Ejus Cathedralis Capituli cunctis ad votum completis, promeruerunt æternam memoriam hisce versibus in altero pariete Chori quondam descriptis :

*Cum tamen interea flueret res Religionis,
Ordine diverso, nec haberent orsa profectum,
Sed prisco dejecta modo petulantius irent,
Janus ab antiqua referens cognomina Quercu
Præsul, qui dignus, quem laude per astra feramus,
Haud mora, rem sacram, mores, legesque priores
Instaurat, tulit hunc nec longius ire Veternum,
Præpositura ruit, Prioratus gaudet honore
Cænobium, ejectionis aliis, quos nomen inane
Nobilitatis habet, meliores nutrit Alumnos,
Qui sancte vivant sub Legibus Augustini,
Et maneat veteri sacra disciplina vigore;
Tunc Pater æterna Bertholdus laude canendus,
Huc se cum sociis recipit, quos ante vel ipso
Sub Cerasorum-Horto Rbeni procul flumen alebat,
Hunc vitæ integritas, & Cura Monastica primum
Vallibus in nostris habuit, fovitque Priorem.*

Judicet jam prudens Lector quanta (scilicet) veritate nitantur ea, quæ Caspar Bruschius ad manifestam celeberrimi hujus Cænobii calumniam proferre ausus est, scribendo sequentia cum iis, quæ primum fidelissime retulimus, minime cohærentia: *Cum tandem a virtute Majorum degenerassent, & abjecto Religionis, litterarum & pietatis studio, Venationibus ac Commestationibus potius (nequid amplius dicam) deditum disciplinæ, tum æconomia negligentes essent &c.* Esto, tractu temporis vulpeculas quasdam claustrales, quas non nomino, vineam hanc demoliri cœpisse, ne ultro autem grassarentur, maceria Vineæ, quæ semper per suos vigilantes Custodes Dominos Præpositos ac alios sedulos Operarios, imo ab ipsomet Patrefamilias Episcopo diligenter inspiciebatur, purgabatur, & excolebatur, arctior circumdabatur, & nequiquam delecta ac dejecta, imo ipsi Cultores Domini Præsules fideles semper perfliterunt, & in ea operam suam assiduam & indefessam locaverunt, ut Syllabus Præsulum, qui cunctis diebus suis egregie portaverunt in ea pondus diei & æstus, donec de sua Conventione a communi Patrefamilias in Cœlis denarium laboris reciperent, clarissime edocet. Quin imo ipse Episcopus Joannes a Quercu rigidus eo tempore vindex in desides quosdam Claustrales Regulares præter suum Clerum, quem Synodis reformabat, etiam in exemptos, ut Dominicanos Eystadii, & Parthenonem ad S. Walburgam ibidem severe animadvertibat, plurima quoque alia Monasteria suæ ditionis ad pristinum vigorem reducebat, summis qui inde laudibus ab ipsomet Summo Pontifice efferebatur. Elucebat sed magis in ipsorum Rebdorffensium animis ardor & studium perfectionis, cui unice plurimi intendebant, & in seipsis producebant, ac conservabant, quæ eos magis commendarent, quam vituperarent, neque, quod in parte vitiosum, toti corpori imputandum, etenim non una vel paucæ, ut dicitur, hirundines circumscribunt Ver. Insuper ex ipsis Reformationis litteris falsitas Bruschi apparet, dum eos venationibus deditos proclamat, cum tamen canes venaticos in servitum Episcopi alere a fundatione debebant, nullatenus autem tale jus unquam penes Monasterium refederit, sed cum locus & Villæ ejusdem valde vicinæ Residentiæ Episcopi & Ejus Capitulo plenum sibi adhuc in præsentem diem usurpant. Peracta Reformatione & introducta huc observantia Capituli Windesimensis Vineæ magis floruit, & palmites misit sæcundissimos, jucundissimos, ita ut Albertus Archi-Episcopus & Elector Moguntinus in quibusdam litteris de Concessione Gratiarum Spiritualium anno 1513. ad Conventum Rebdorffensem 25. Sacerdotes de Gremio exceptis Junioribus & Laicis Conversis & Donatis, aliisque absentibus recensuerit, & huic Rebdorffensi Cænobio quam laudabilissime sequentes præferre.

Priores.

XVIII. JOANNES Herdenius primus de Congregatione Windesimensi Prior anno 1458. cum nova Regularium Canonorum colonia e Monasterio Kirsgartenfi Diocesis Wormatiensis Rebdorffium accitus, ob dictam Reformationem adversa plurima perpeffus patienter tamen sustinuit, de omnibus fortiter triumphavit; in casibus difficillimis ad solum Deum per ardentissimas preces recurrere solitus, tandem post longævam corporis infirmitatem lethifera peste sublatus anno sui Regiminis 25. Christi vero Salvatoris 1483. tertio nonas Novembris, quo die cum duobus aliis de eodem gremio pariter Epidimiæ morbo sublatis, uni eidemque tumulo illatus est in Sacello S. Clementis Papæ & Martyris Præful optimus, sane si quis alius de Canonica sua Rebdorffensi strenue promeritus.

XIX. JOANNES de Moguntia juxta Reformationem Windesimensem secundus Prior institutus, & is quoque ex memorato Cœnobio Kirsgartenfi desumptus anno 1484. quo tempore ipse Indulgentias Stationum Autoritate Pontificia concessas pro sua Rebdorffensi Ecclesia feliciter obtinuit: item cum Guilielmo Episcopo Eystettensi cerda quædam latifundia pro nonnullis decimis ruralibus commutavit; demum senecta ætate grandævus terris supervivere desiit anno Prælaturæ suæ plusquam laudabiliter administratæ decimo tertio, Gratia vero Humanatæ 1496. die 8. Januarii reconditus in Sacello S. Annæ Matris Deiparæ Virginis, quod ædificaverat.

XX. MICHAEL Franck, Patria Baringensis, Vir Religiosissimus Religiosos Canonicos suos singulari charitate complexus, numerosissimam aluit æque Laicorum ac Clericorum suorum Claustralem familiam; Hierothecam etiam argenteam Sacræ Hostiæ Eucharisticæ recondendæ propriam confici procuravit, atque aliis insuper titulis emeritus octennio Præfulatus sui nondum finaliter expleto mortuus & sepultus juxta proximum Prædecessorem suum in antedicto Sacello S. Annæ Matris Deiparæ Virginis Mariæ. Anno reparatæ salutis 1503. 16. Februarii.

XXI. CHILIANUS Leib ex Ostro-Francorum Bosphoro, vulgo Ochsenfurt (ut inquit Brusehius de Monasteriis Germaniæ fol. m. 102.) oriundus, Hebraicæ, Græcæ, & Latinæ linguæ peritissimus, primum ex Canonico Rebdorffensi in Priorem Monasterii Schamhaubtensis ordinatus, inde tamen denuo retractus, & in nativa Canonica sua die 7. Martii anno 1503. regimini præfectus. Clerum frequentissimum aluit, & in interiori ambitu sui Claustrii pientissimam Matronam Agnetem Eyslingerin rara vitæ Sanctitate conspicuam, eamque pluries visionibus supernis illustratam condigno honore sepelivit; Religionis Novatores qua calamo, qua lingua & publicis colloquiis constanter expugnavit: Comitia Ordinis sui in ipsa Matrice Windesimensi apud Batavos celebrari solita assidue frequentavit; item a Leone X. specialem Bullam obtinuit, qua & is quoque Pontifex Rebdorffium in omnem suam ac Sedis Apostolicæ protectionem clementissime recepit, tenor autem hujusmodi Bullæ Apostolicæ talis est:

„ Leo Episcopus Servus Servorum Dei Dilectis Filiis Priori & Conventui per Priorem regi soliti Monasterii in Rebdorff Ordinis S. Augustini Canonorum Regularium Eystettensis Diocesis Salutem & Apostolicam Benedictionem. Cum a nobis petitur, quod justum est, tam vigor æquitatis quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter dilecti in Christo Filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu personarum vestras, & locum, in quo Dominico mancipati estis obsequio cum omnibus bonis quæ in præsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justis modis præstante Domino poteritis adipisci, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, omnesque libertates & immunitates a Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sive per privilegia, sive per alia Indulta Vobis & Monasterio vestro concessas, nec non libertates & Exemptiones sæcularium Exemptionum ab Imperatoribus, Regibus, Principibus, & aliis Christi Fidelibus Vobis & eidem Monasterio vestro rationabiliter indultas, specialiter autem decimas, primitias, oblationes, elemosynas, Jura, Jurisdictiones, census, fructus, redditus, proventus, emolumenta, vineas, hortos, campos, prata, pascua, nemora, sylvas, fluviös, lacus, stagna, piscarias & alia bona ad Monasterium prædictum spectantia, nec non Parochiales Ecclesias, & alia beneficia Ecclesiastica, quæ eidem Monasterio seu Canonice vestræ unita, annexa, & incorporata esse asseritis, sicut ea omnia juste & pacifice possidetis, Vobis, & per vos

„ eidem

» eidem Monasterio vestro Authoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti
 » patrocínio communimus, salvo in prædictis decimis moderamine Concilii Genera-
 » lis. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis & communi-
 » cationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare
 » præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apo-
 » stolorum, ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incar-
 » nationis Dominicæ 1518. quarto calendas Septembris, Pontificatus nostri anno 4to.

Cæterum zelosissimus iste Prior Chilianus plenus dierum, Jubilæus etiam Regimi-
 nis sui, dum 50. annis, quatuor mensibus & tribus septimanis præfuisset, anno ætatis
 suæ 83. Christi Domini vero 1552. die 17. Julii dormivit cum Patribus suis, & maxi-
 mo suorum luctu est sepultus in prædicto Sacello S. Annæ ad introitum. Scripsit præ-
 ter alia *Chronicon sui temporis*, quod incipit: *Laborandum hic minime videtur*. Ex-
 tat M. S. in Bibliotheca Electorali Monacensi.

XXII. ANTONIUS Neuber ab Aurach oppido intra limites Diœcesis Eystetten-
 sis progenitus anno 1552. die 30. Augusti ad Prælaturæ regimen assumptus, Celsissi-
 mi ac Reverendissimi Principis & Episcopi Eystettenensis munus ac titulum Consiliarii
 sibi, suisque Successoribus comparavit; Bibliothecam scriptis moralibus privato ca-
 lamo suo coadunatis, ac suggestui publico admodum idoneis illustravit, tandem annis
 quatuordecim in Præfulatu Rebdorffensi rite transactis, cum reliquis Prædecessoribus
 suis in pace Christi quiescentibus die 6. Octobris appositus fuit in sæpedito Sacello
 S. Annæ.

XXIII. GEORGIUS Grueber patria Ingolstadiensis ex Oeconomo in Priorem
 & Supremum Antistitem Rebdorffensem nominatus, & confirmatus anno 1567. die 6.
 Novembris. Fuit Astronomus peritissimus, stravit pavementum templi Rebdorffensis
 tessellato lapide, tum sui regiminis anno 20. senio & labore fessus, sponte sua resignat,
 & ad Canoniam Marbacensem in Alsatia secedens, ibidem post menses quinque mori-
 tur, ac in Sacello Capitulari sepelitur, cui tamen etiam apud Rebdorffenses insigne
 quoddam constitutum fuit Epitaphium usque modo in Sacello S. Annæ conspicuum.

XXIV. CASPARUS Kriegl itidem Ingolstadiensis natus, totum Cœnobium
 suum ædificiis qua sacris qua profanis plurimum illustravit, tandem factus Hydropi-
 cus anno sui regiminis plurimum commendati octavo, Servatoris vero Humanati 1594.
 die 25. Aprilis aqua intercute extinctus est, cum Patribus suis in Sacello S. Annæ con-
 digno honore tumulatus.

Priores Infulati.

XXV. LEONARDUS Kraus ex Episcopali oppido Herrenriedensi Diœcesis Ey-
 stettenensis ortus, pro tempore Sub-Prior Rebdorffensis anno 1594. die 20. Maji ad Præ-
 laturam assumptus ab Urbano Papa VIII. (adnitente potissimum Reverendissimo ac
 Celsissimo Principe ac Domino D. Joanne Christophoro Episcopo Eystettenensi, nec non
 Joanne Schuzio Priore Aquisgranensi pro tempore sæpeditæ Congregationis Winda-
 simeusi Visitatione Generali) anno 1624. primus inter omnes Antistites Rebdorffen-
 ses Pontificalibus Insignis authoratus, eximiam hanc Cœnobiticæ dignitatis præroga-
 tivam (cum Abbatibus Lateranensibus per quævis jura ac privilegia per omnia com-
 munem) sibi ac Succedaneis suis acquisivit perpetuis futuris temporibus possidendam.
 Tandem de toto Canonix suæ statu annis 38. & mensibus fere sex optime p. omeritus,
 tortura calculi nimium quantum afflictus, ac terrore grassantis belli Suecici in arcem
 & Episcopalem Residentiam Eystettenensem tanquam ad asylum deportatus, vita ac re-
 gimine suo spectabilis undique, fatis concessit, cujus exanime corpus ad proprium Mo-
 nasterium comitantibus multorum lacrymis honorifice deportatum in Sacello S. Cle-
 mentis Papæ & Martyris sepulturam accepit.

XXVI. GABRIEL Reeb secundus Infulatus Prior Rebdorffensis haud sine gra-
 vissimo animi dolore sustinere debuit bella Suecica toti fere Germaniæ nostræ pluri-
 mum infesta, & hæc inter multoties frequentatas Canonix suæ direptiones, Religio-
 sum tamen Claustrum suum sub his quoque ferocissimis motibus omnino derelinque-
 re nunquam voluit. Confraternitatem S. Josephi Authoritate Apostolica comproba-
 tam, ac specialibus gratiis Pontificiis clementissime donatam anno 1649. in propria
 Ecclesia sua Rebdorffiana solemniter instituit, ter venerandas quas habuit Christi &
 Sanctorum Reliquias pretiosissime condecorari, & exornari fecit; idem Religiosissi-
 mus Antistes corpus suum flagris ad sanguinem usque cruentatis, catenaque ferrea

adeo donare consuevit, ut ad intima carnis illa penetrans, eique firmiter adhærens post mortem violenter excindi debuerit. Devixit sexagenario major qua litteris, qua pietate, qua animi robore præclarus die 10. Martii anno 1652. in propria Ecclesia tua Rebdorffensi ad gradus Altaris S. Josephi (cujus omnimodæ venerationi pro viribus studuit) condigno honore tumulatus.

XXVII. MFLCHIOR Mos Eystettenfis anno 1652. Idibus Maji ad Prælaturam exectus, & a Reverendissimo Domino Adolpho a Kufen Congregationis Windesimensis pro tempore Priore Generali confirmatus, tum etiam ab Ordinario loci Insignis Pontificalibus solemniter investitus præ cunctis Præsularis officii sui functionibus nihil prius habuit quam disciplinam Claustralem, cui jugiter illibate servandæ nunquam non sagaciter intendit; præterea quoque Ecclesiam suam duobus novis altaribus, sacrisque utensilibus in sacrum ministerium coordinatis splendide satis instruxit, rem domesticam non tam strenua fovit, quam plurimum etiam adauxit, sed & insuper Canoniam suam ære alieno in totum exoneravit Antistes sane optimus maximus, vita & regimine longiore omnino dignissimus, nisi fors inimica utrumque ei invidisset; quæ tamen alia non fuit nisi adversa valetudo, qua ex gravi corporis læsione in altera coxendice ad septennium clinicus factus, nec ullis mediis naturalibus restituendus anno 1676. die 16. Julii coram immediatis sui Ordinis Superioribus sponte cessit, adhuc tamen pleno Sacerdotii sui Jubilæi senio donatus, tandem paralyti confectus, placida morte decessit anno Virginei partus 1682. die 7. Novembris in sepedito S. Annæ Sacello reclinatus.

XXVIII. ANIANUS Beck Patria Spaltenfis, in districtu Diocesis Eystettenfis editus, titulo & officio Oeconomi de proprio Monasterio suo totis 24. annis emeritus, licet omnino renitens præficitur, & continuo tiara Præsulari solenniter inauguratur omnium suorum Pater Amantissimus & Superior inclytus, qui durante regimine suo Rebdorffensem Ecclesiam decora renovatione plurimum exornavit, nova organa in ea constituit, & universam suppellectilem sacram ad majorem officii divini splendorem insigniter adauxit. Indulgentias plenarias ad Festum S. P. N. Augustini toti Congregationi Windesimensi concessas, sæcularibus etiam populis in Ecclesia Rebdorffensi lucrandas promulgari fecit; Canonicæ vineæ sibi ab Altissimo locatæ nunquam non Cultor strenuus, ad denarium seu mercedem magnam nimis post vesperum vitæ hujus temporalis evocatus anno 1690. die 18. Novembris ætatis 69. postquam coronæ fratrum bene- & valedicens eos iterum, iterumque ad mutuam charitatem, ut potuit, viribus cohortatus est, notissimo illo Joannis Apostoli monito: *Diligite alterum! Diligite alterutrum!*

XXXIX. FRANCISCUS Jobst jam ante pluribus annis in Officio Decani, seu (uti vocant) Supprioris inclytus, sæpefatæ Venerabilis Congregationis Windesimensis Prior Infulatus, qui primo statim aditæ dignitatis tempore in singulare Monasterii sui commodum, ejusdemque memoratæ Congregationis ornamentum nactus est privilegium ordinaria etiam Authoritate stabilitum: vigore cujus perpetuis temporibus ad Prælaturam electo, atque autoritate Superiorum de Congregatione Windesimensi legitime confirmato, plenissime confertur potestas, posthabita inauguratione seu (uti vocamus) Benedictione Episcopali, continuo exercendi Pontificalia, conferendi minores Ordines &c. &c. Item usurpandi & respective promerendi titulum & officium Consiliiarij Celsissimi ac Reverendissimi Principis & Episcopi Eystettenfis. Circa easdem tamen Actiones, seu Privilegia nonnihil afflictum est Cœnobium hoc Rebdorffense a Celsiss. ac Reverendiss. Principe & Episcopo Eystettenfi Antonio, nuper in Domino defuncto, sed Romæ tandem post multa utrinque litigia pro Rebdorffensibus decisam est, privilegiaque supradicta in plenum confirmata. Interim Franciscus noster potiori Regiminis sui tempore infirmitatibus corporalibus adeo confictatus est, ut ad ulteriora præstanda inhabilis, sponte honori cedere, & Præsulatum alteri relinquere debuerit anno 1711. 16. Nov.

XXX. ERHARDUS. Prioris Infulati dignitatem adiit anno 1711. quam egregiis meritis ornavit Canoniam Rebdorffensem novam sub ipso induit faciem, quam e fundamentis novam excitavit, novisque ædificiis, ad œconomiam spectantibus ampliavit. Obit circa annum 1732. vel 33.

XXXI. JOANNES BAPTISTA Antistes meritissimus. Oeconomiam & Disciplinam Regularis summe proficuus. Amator decoris Domus Dei, Ecclesiam renovavit. Novum Organum curavit fieri. Hortis elegantibus ornavit Collegium. In Domino

mino obiit anno 1757. 5. Maji cum magno suorum luctu meritorum plenus, maximum sui relinquens desiderium.

XXXII. WUNIBALDUS Hacklinger Monacensis modernus Reverendissimus ac Amplissimus Antistes, ad Insulæ honores 13. Junii hoc currente anno electus est, quibus ut fruatur diu, regat feliciter, proficit, præsitque suis in seram usque ætatem Religiosorum Subditorum ac Piorum omnium votum est, cui & nostrum jungimus.

Inter Scriptores Canonice hujus celeberrimæ eminent :

- I. *Henricus REBDORFFENSIS* a loco Religiosæ Professionis suæ nominatus. Scripsit Annales ab anno 1295. usque ad annum 1362. in quibus Imperatoris Adolphi, Alberti Friderici, Ludvici Bavari & Caroli IV. acta recenset. Videatur de hoc Hofmanni Lexicon universale. Vossius de Historicis Latinis ac alii.
- II. *Cbilianus Leib.* De quo supra egimus inter Priores Rebdorffenses Numero XXI.

REDHOSTENSE,

Alias *Rzedbostense*, item Monasterium in *Rzedborst* nuncupari solitum, in vastissimo regno Bohemiæ venerabile quondam Cœnobium, jam olim seu superioribus Sæculis ante ferocissimam Thaboritarum effusam rabiem, quocunque demum tempore & authore pro Canonicis Regularibus Ord. S. Augustini fundatum & institutum, hoc tamen novissima ætate nostra Posteris ex solo & unico Gabriele Bucelino Part. 4. fol. 11. de nomine suo notum, ubi Redhostense Cœnobium istud recensetur solummodo inter ea Monasteria, quæ sub decursu Sæculi decimi quinti immanissima hæreticorum Hussitarum rabie fuerunt direpta, & in nihilum redacta.

REDINCHENSE

Quoddam hujus nominis Parthenium Cœnobium apud Belgas superioribus Sæculis Congregationis Windesimensis Commembrum, hoc tamen jam pridem a furentibus Geusenistis Calvinianis sacrilege direptum & exustum; cujus proin memoria hodie unice restat apud Gabrielem Pennottum in Hist. tripart. Lib. 2. cap. 64. vel paucis taliter annotata: *Monasterium B. Mariæ in Redinchen prope Wageningam in Ducatu Geldriæ Diœcesis Ultrajectensis &c.*

REICHENBERGENSE.

Alias *Reichenbergense*, item a Gabriele Bucelino in Germania Sacra Parte altera fol. 264. *Reiffenbergense*, perperam appellatum, a Miræo vero de Cann. Regg. cap. 13. fol. 64. *Monasterium B. Mariæ Virginis in Ryckenberg* intitulatum, Diœcesis Hildesheimensis, in partibus Saxonie inferioris, prope Goslariam Civitatem liberam & Imperialem, ætate nostra Sacræ Congregationi Windesimensi coadunatum. Hujus Author & Fundator primarius fuit Venerabilis Vir Petrus de Reichenberg Insignis Collegiæ Ecclesiæ Goslariensis SS. Simonis & Judæ Canonicus & Hypo-Diaconus, qui non tam ex paterna hæreditate, quam propriis possessionibus & facultatibus suis uberrime ditatus, de speciali licentia Diœcesani seu Reverendissimi Principis DD. Bernardi XXI. Episcopi Hildesiani, novam Foundationem istam autoritate ordinaria legitime comprobantis, in splendidissima arce sua Reichenbergensi anno Salutis humanæ 1131. construi fecit Ecclesiam admodum præcellam & magnificam, habentem cum utriusque lateris abside & crypta subterranea in Choro cubitos latitudinis sexaginta duos, longitudinis vero ducentos: quam tandem undequaque perfectam & absolutam piissimus fundator anno 1173. ipso Festo Beatissimæ Virginis Mariæ, eidem Cœlitum Reginae Sanctissimæ Dei Matri ritu consueto ac solenni dedicari fecit ab Adologo vigesimo quarto Episcopo Hildesiano, atque una simul Viros Religiosos sub Canonica S. P. Augustini Regula Deo devote militantes in proprio ac Claustrali (quod itidem splendide satis apparatus præfatæ Ecclesiæ magnis sumptibus adstrui fecit) Domicilio collocari voluit. Ut autem Reichenbergensis Canonica hæc a quavis hominum impiorum molestia, impetitione, ac perturbatione futuris temporibus salva semper ac securâ possit consistere, pluribus eam privilegiis immunitatibus & exemptionibus non tam Ordinarii, quam aliorum etiam Magnatum speciali gratia & favore concessis insigniri fe-

cit, maxime vero ab Innocentio II. & Friderico I. in specialem respectu Sedis Apostolicæ ac S. R. I. tutelam ac protectionem suscipi procuravit, gravissimis pœnis ac Censuris nempe Pontificalis Excommunicationis, privationis omnis honoris & dignitatis, rejectionis a pretiosissimo Corpore & Sanguine D. N. Jesu Christi, comminatione divinæ ultionis, banni etiam Imperialis &c. &c. in quosvis transgressores & Violatores per publicas litteras datis & promulgatis. Floruit ergo & illibata perstitit hæc Canonica Reichenbergensis in genuino vigore suo sub Jurisdictione Ordinarii a tempore primæ Foundationis usque ad annum 1433. quo currente Reverendissimus ac Serenissimus Princeps ac Dominus D. Magnus e Duce Saxonie Episcopus Hildesheimensis, *Princeps optimus* a Casparo Bruschio de Episc. Germaniæ cap. 11. nuncupatus, ad instantiam Præpositi Reichenbergensis pro tempore existentis, & Capituli ejusdem suam lubenter remittens potestatem ac Superioritatem, Venerabili Congregationi Windesimensi sese de posthac aggregandi plenariam licentiam impertivit, cumque sub prudentissima hujusmodi directione, ac zelosissima Superiorum inspectione, nec minori eorum vigilantia Religiosi Fratres mirum in modum amplius proficerent, eam sibi Religiosæ pietatis famam apud omnes conciliarunt, ut odorifero virtutum suarum exemplo longe lateque perspicuo, exteri etiam, & quidem sequioris Ordinis & Instituti Therapeutæ Confœderationem eorum, ac bonorum operum participationem, ut vocant, realiter assequendam ardentissimis votis ambirent, quod & factum est cum Canonicis Lateranensibus in ipsa Urbe degentibus anno 1468. Item cum Monachis Cisterciensibus apud Carantanos anno 1475. & cum Fratribus Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia dictis anno 1480. Accedit etiam, quod sub id temporis Ecclesia Reichenbergensis a populis etiam de longe venientibus magno concursu devotissime frequentari solita, multis & magnis a Sede Apostolica ditata fuerit Indulgentiis, in remissionem peccatorum clementissime concessis; qualiter attestantur quamplures Bullæ Pontificiæ in hujuscemodi negotio Salutis expeditæ, brevitatis causa hic oportune subticendæ. Quamvis autem inter luctuosas malignorum temporum vicissitudines Reichenbergensis Canonica hæc multifariis tribulationum procellis aliquando quidem merfa, haud tamen submersa, denuo Superior caput extulerit, nihilominus tamen iteratum incendium prioribus sæculis invicto animo sustinuit, ac primum quidem anno 1278. secundum vero durante sæculo decimo sexto paulo ante Lutheranismum per universam Saxoniam & Westphaliam propalatum, & licet piis fidelium oblationibus illa denuo fuerit in integrum restituta, firmam tamen & continuam novæ stabilitatis suæ perseverantiam assequi haud potuit, quousque demum anno 1643. post sustentatam longævi temporis devastationem, qua non solum omne Claustrale murorum ædificium miserrime periit, sed & ipsum Monasterii Templum duobus Sacellis & Altaribus octodecim instructum, post immanissimas quoque persecutiones, cædes, & rapinas bonorum omnium etiam immobilium, suadentibus & urgentibus potissimum Ducibus Brunsvicensibus A catholicis, in odium Romanistarum (ut vocant) violenter illatas, imo post totas injuriarum & calamitatum Myriades, queis durantibus nativi Religiosæ Mansionis hujus Dominicelli miserabiliter exulare compulsi sunt, Administratoribus hæreticis ac fanaticis ad integrum unius sæculi decursum in vices eorum sacrilege substitutis. Tandem utcunque superatas, atque exantlatas, pace publica terris istis reddita non nihil respirare cepit sacra Domus ista Reichenbergensis, quæ modo vel pro posse restaurata, quasi in dies nova incrementa capit, satagente potissimum Antistite loci, qui est Reverendissimus ac Amplissimus DD. Wilhelmus Zillet anno 1681. die 29. Sept. ipso Festo S. Michaëlis Archangeli e Venerabili Canonica in Sulta ad muros Hildesianos in Præpositum Reichenbergensem electus.

REICHERSPERGENSE

Magnificentissimum ætate nostra Passaviensi Diœcesis in inferiori Bavaria Collegium cepit anno 1057. Fundatrice pientissima Gebhardi Archi-Episcopi Salisburgensis Sorore Dietburga de Helffenstein, nupta erat hæc Wernero Illustri inter Bavaros Baroni, Connubii dulcem fructum, Gebhardum nomine, filium unicum, in flore adolescentiæ optimis Conjugibus immatura mors abstulit; sic tamen diviniorum mentem indidit, opes etiam cum Filio ad cœlam præmittendi. Deum ergo & cœlestis Militiæ Principem D. Michaëlem hæredem faciunt, castrumque suum (Reichersperga dicebatur) ad Oeni profluentem in Cœnobium Canonicorum S. Augustini versum Numini dedicant. Ipse Wernerus præmortua Coniuge Dietburga ibidem Religiosum induit, vitamque ad normam Canonicam piissime exactam feliciter exiit, ad æternam, ut speratur, hæreditatem receptus. Destructum tandem S. Thyemonis tempore a Bertholdo Pseudo-Antistite Cœnobium, in Laicorum manu detentum, donec B. Conradus

radus I. Archi-Episcopalem Sedem Salisburgi conscendit, qui pro eximia in Canonico Ordinem, quem ipse (ut habent Auctores Historiæ Salisburg. L. 4. cap. 1. & Chron. Reicherberg. ad annum 1122. & 1123. referente nostro Anonymo Gallo in Disquisitionibus fol. 379.) professus, fuerat, beneficentia mox circa annum 1110. locum ex integro restauravit, & Berbinum, Virum Religione & pietate conspicuum e Saxonia evocatum, primum Præpositum esse iussit. Interim B. Conradus munifica manu decimas, & bona egentibus adjecit, & ex his titulis Fundatoris alterius nomen meruit. Confirmarunt acta Conradi Successor Eberhardus, Conradus II. & denique Fridericus IV. Archi-Episcopi. Eberhardi I. tempore lis quædam Reicherbergensibus cum Capitulo Metropolitico, nec non Monasteriis S. Petri, & Nunbergenſi de certis bonis intercessit, quam idem S. Archi-Præful ex æquo composuit, & decimas Salis ad S. Petri Cœnobium Balderici tempore concessione Conradi delatas, compensatione alia facta, annuente Henrico I. tunc Abbate cum Priore Henrico & Conventu, Reicherbergæ tradidit. Cæterum Donationes & Privilegia: Item alia Ecclesiæ huius Reicherbergensibus monumenta litteralia, & quidem numero suo plura prolixè recensentur in Metropoli Salisburgensî Tom. 3. fol. 225. & sequentibus. Catalogum Prælatorum mox subiiciendum inchoamus a Berbino, primo, ut dictum, post Restaurationem huius Collegij Præposito; de aliis enim Præpositis hunc a prima Fundatione præcedentibus ne unicum quidem indagare potuimus.

Catalogus

Reverendissimorum DD. Præpositorum Ecclesiæ Reicherbergensî ad S. Michaëlem.

I. **B**ERBINUS anno 1110. e quodam Superioris Saxonie Monasterio datus, & cum prima Regularium Canonorum colonia isthuc in Præpositum adscitus, uno quidem quinquennio circiter egregie præstitit, verum inde gravissimis Schismaticorum persecutionibus fatigatus, cum non haberet, unde medelam peteret, aut subsidium quæreret, expleto sui regiminis sexennio, quevis aliis (præter Ordinarium) huius penitus ignaris, sese clam, Claustralibus Alumnis Reicherbergæ perdurantibus vel solum paucissimis, vel omnino nullis, subduxit; atque iterum eo, quo venerat in Saxoniam remeavit, paulo post in Episcopum propriæ Ecclesiæ delectus, cui Pastoralis muneris etiam fuit immortalis.

II. **G**OTSCALCUS Divino afflatus Spiritu post sexenne interregnum afflictis Reicherbergæ rebus quovis modo consulere omnino cupidissimus, anno 1122. Fasces quidem regiminis fuit adeptus, & in id Authoritate ordinaria legitime confirmatus, neutiquam tamen bene prosperatus, cum videret mala omni ex parte magis ac magis accrescere, nimio timore & angore coangustatus, Præposituram suam ad manus Ordinarij plenissime resignavit anno 1132.

III. **G**ERHOTHUS SS. Theologiæ Doctor ante hac Cathedralis Ecclesiæ Ratisbonensis Canonicus & Ecclesiastes seu Declamator ad populum Urbi & Orbi notissimus, cujus proin sat magna laus est apud R. P. Mathæum Raderum in Bavaria sancta volumine 2do. folio m. 274. & de eo nobilissimi quoque Boicæ gentis Annales Adlzreitteri part. 1. lib. 22. num. 35. sic habent: *Gerobus Reicherbergensîs Canobij Præsul quinto Calendas Julij rebus humanis est exemptus, cum annum ageret septuagesimum sextum, celo maturus. Natale illi solum Pollinga Vicus Canobio nobilis in Superiori Boiaria, haud longe a Weilhaimio. A puero litterarum & pietatis Studiosus, Evisinga primum & Mospurgi, ubi Scholæ a Viris eruditis regebantur, deinde Hildesheimij apud Saxones apprime excultus, redux in Patriam, ab Hermanno Pontifice Augustano, ob ingenij felicitatem doctrinæque famam Principi Gymnasio præfectus, Sanctiori Virorum Insignium Senatui adscriptus est, perpetuus Summorum Pontificum, qui in Sacerdotij & Imperij diffidiis Sedem Romanam jure tenuerunt, cultor, & immota Fidei in eorum dignitate asserenda. Ætate jam matura, cum perfectioris vitæ Studio teneretur, retineretur tamen parentum, Fratrumque inopia, quo minus ad Religionem evolaret, utrisque persuasit, sese ut Raittenbuchensî D. Augustini pervetusto Canobio, Mater quidem in Parthenone, Pater vero Fratresque inter Viros Deo mancipient. Hos ille mox secutus, sic omnem Religiosæ severitatis rationem brevi est complexus, suos ut Sodales, ipsos adeo Moderatores Dux Hortatorque præclarissimis exemplis longo intervallo præverte-ret, tanta efficacitate, ut boni omnes ad illius moves velut rectissimam virtutum animum sese componerent. Fuisse tamen dyscoli, qui ut Lucifugæ animantes ejus luminibus offensa*
Tom. V. Cann. Regg. Orig. Pars altera.

ægerimeque ferentes, quas Roma attulerat, primævas Instituti sui leges, graviter eum sunt insectati, quando eos cepit ad illarum observationem sedulo excitare. Illum Chuno I. Ratisbonensis Episcopus Sacerdotio inivitavit, fecitque muneris sui Adjutorem. Chuno defuncto, Conradus Salisburgensis, exemplar egregia Sanctitatis, eum misit Legatum ad summum Pontificem, magno suo emolumento, & rebus feliciter confectis, reversum admovit Cænobij Reicherspergensis gubernationi, quam gessit ea moderatione, ut ex emendatis sodalium moribus pulcherrima lux Sanctitatis foras promicaret. Hinc excitata Opulentiorum liberalitas ad conferenda auxilia, quibus ruinosa Domus, qualem Gerbobus repererat, brevi resurgeret in formam amplioem. Multi etiam e nobilitate non modo suas opes, sed se quoque ipsos, capti amore pietatis religioni dedere. Inter istas virtutum exercitationes, edidit egregios ingenij sui partus, quorum indicem videre est apud Raderum, & nos quoque infra propalabimus: Quodque inter omnia fuit pulcherrimum, post se reliquit magnam in Reicherspergensi Collegio virtutum famam & existimationem, qua præter alios complures, pellexit Gebbardum, Halæ Oenana Dynastam, ut florenti etiamnum atate, post tredecim annorum Stipendia facta Casavi Abenobarbo, res quibus affluebat, amplissimas, & ardentis fortunæ invitamenta Reicherspergensis Cænobij disciplina postponeret, cui statim se post Comitibus Babenbergensia consecravit, Matris & duarum Sororum exemplo, qua nuper in Parthenonem, eodem loci a Gerbobo conditum, & Sanctis informatum moribus, concesserant. Hæc ibi. Certe hic Vir tantus erat, ut etiam fama ejus nomineque per universum Christianum Orbem inclarescente, Summi Hierarchæ maximi eum facerent, Patres Purpurati Cardinales suspicerent, Episcopi venerarentur, Principes cum Imperatore suis Consiliis adhiberent, Græci pene adorerent, Galli Germanique summe admirarentur, Bavari feliciter coram intuerentur: Ejus Opera complura hodieum sancte asservat Bibliotheca Vaticana. Natus erat Mundo sub annum 1093. denatus 1169. ætate vitæ compar Sanctissimo Patri nostro, suppar virtutum & doctrinarum splendore. Gretserus & Raderus integram ejus vitam concinnarunt, alijque præstantes Scriptorum honorifice meminerunt. Sunt, qui Beati nomine insigniunt, licet in Apotheosin necdum relatus sit, nec miraculis externis coruscet: nempe vita, non faciunt miracula Sanctum. Multus & prolixus est in eo dilaudando Raderus; at quod de ignorata S. Augustini Regula ibi exhibet, jam supra V. Augustanum S. Udalrici in fine pro rei necessitate declaratum est, & ulterius declarabitur infra V. Wettenhausen. Cæterum Gerhohus post vitam sanctissime traductam, meritis plenus decessit quinto Calendas Julij, cum annum ageret septuagesimum sextum cælo maturus. Corpus biduo post ad aram S. Crucis (quam vivus semper in corde gestabat) congruo honore in Basilica Reicherspergensi sepulturam accepit 1169.

IV. ARNO Prædecessoris sui proximi Germanus Frater, æque ac ejusdem virtutum ferventissimus æmulator, maxime quoad disciplinam regularem nunquam non illibate servandam attentissimus, Canonica electione promotus intravit anno 1169. atque aliquando Regulares suos Canonicos ad Synodum Romæ habitam ablegasse legitur. Obiit anno 1175.

V. PHILIPPUS genuinus Gerhohi sanctæ memoriæ Præpositi ante dicti Discipulus, vi votorum Capitularium ad regimen sublimatus, atque in id Autoritate ordinaria confirmatus Canonice intravit, ac subinde morum honestate ac vitæ integritate plurimum inclaruit, & dum fasces Prælaturæ quinquennio tenuit, ultro destitit. Prius haud absque maximo Fratrum suorum, aliorumque piorum Fidelium labore rivum ad suum Reicherspergensæ Claustrum induxit.

VI. RICHERIUS I. anno gratiæ 1181. electus ob admirandam rerum gerendarum peritiam passim ab omnibus *Vir discretus* appellari meruit, qui tamen ad exemplum proximi Prædecessoris sui post trienne regimen pariter spontanea resignatione destitit.

VII. PHILIPPUS jam ante memoratus iterato vacanti Prælaturæ Sedi anno 1184. vi votorum Capitularium impositus, brevi tamen & adhuc perdurante primo reiterati sui regiminis anno Successori locum dedit idem paulo infra tertio recensendus.

VIII. GERLOHUS a primo statim sui regiminis ingressu Apostolicæ perfectio-nis æmulus, ac proin ad Chorum, seu gremium Metropolitanæ Ecclesiæ Salisburgensis invitatus assensum quidem præbuit; inde tamen post tempus ad nativam Religionis suæ Reicherspergensæ Domum revocatus, atque anno 1184. in hujus Præpositum constitutus, post expletum Regularis Prælaturæ suæ decennium urgente longæva Corporis infirmitate commissam & usurpatam hæctenus Claustralis regiminis facultatem ad manus Ordinarij plenarie resignavit.

IX. OTTO I. Nobili ac pervetusta Engelbrechtiorum Familia progenitus idem & Gualtero Principi atque Episcopo Pataviensi sanguine junctus, ex Archi-Ducali & inferioris Austriæ Canonica Claustro-Neoburgica postulatus, in novum Chori Reicher-spergensis Antistitem fuit evocatus, verum post modicum trimestre spatium rursus a Claustro-Neoburgensibus expetitus eo perrexit, Reicher-spergensibus interim abiturum & carentiam illius acerbe deplorantibus.

X. PHILIPPUS tertia jam vice ad supremam dictaturam Reicher-spergensis advocatus. Vir fuit omnino mitissimus, atque observantiæ Regularis per omnia Studio-sissimus, utpote qui quasi unice Deo suo vivens, totis 50. annis in Cœnobio suo Reicher-spergensis sine querela conversatus, assidue se vigiliis & labori dedit, plerum-que tempus sacris Libris conscribendis impendit, sic pluribus titulis strenue promer-itus, tandem post tertium sui Præfulatus regimen, quod tamen non nisi unius anni fuit, senio & labore fessus, emigravit decrepitæ ætatis suæ anno 90. Christi vero 1195.

XI. ARIBO post duodennem & hanc quidem id temporis omnino difficillimam Parochiæ Prombergensis Administrationem anno 1195. in Præpositum Reicher-spergen-sis adscitus, cum primo statim Claustralis Regiminis sui anno vel invitus attenderet, & coram inspiceret Monasterij sui statum æquè in spiritualibus ac temporalibus oppi-do flaccescentem, ac proin votis suis minus arridentem, annua pensione quot annis ad dies vitæ sibi reservata, concessit ad vicinam S. Nicolai Pataviensis Canoniam, post aliquot annos inibi mortuus & sepultus.

XII. HERMANNUS I. electus anno 1196. toto Prælaturæ suæ decursu multi-fariis adversitatibus ac persecutionum procellis constanter agitatus demum miseriarum fatur emigravit anno 1201.

XIII. LEONARDUS, electus anno 1201. sedulo commendatur in actis de spe-ciali mentis tranquillitate, toto perdurante suo regimine palam ostensa, post exple-tum autem Prælaturæ suæ quadriennium de pleno Capitularium assensu Reicher-sper-gensibus suis honestissime valedixit, & abiit in Carinthiam ad Canonicos Obern-dorffenses, a quibus itidem in Præpositum constitutus demum ibidem mortuus etiam & sepultus terris defecit.

XIV. HERTFRIDUS, de Choro Metropolitanæ Ecclesiæ Salisburgensis vocatus, & in Præpositum Reicher-spergensis anno 1206. constitutus, incusatur a Posteris gra-vis admodum ignaviæ, toto administrationis suæ tempore turpiter admittæ; potuisset enim, & debuisset (ut ajunt) præter alia jura ac emolumenta luride neglecta etiam Capellam in Wolckerstorff donationis ac confirmationis litteris jam realiter impetra-tis ex toto in perpetuam Monasterij sui possessionem attrahere; verum tædio, & igna-via suppressus diem peremptorium pessime neglexit, ac proin litem usque in hodie-rum diem sub iudicibus reliquit. Resignavit demum, & quasi homo desperatus eo quo venerat ut puta Salisburgum inglorius perrexit anno 1209.

XV. ORTOLFUS I. ex Oeconomo Domestico seu (uti vocant) Cellario sub annum 1209. assumptus, atque etiam in Sacellanum Leopoldi Ducis Austriæ fuit qui-dem delectus, nullam tamen prærogativæ hujus mercedem aut commodum inde tu-lit, quam imperatam Subditorum Agrestium, ac detestabilem Monasterij sui mutila-tionem, imo & truculentam eorundem cædem. Cæterum ipse Ortolfus tempus Præ-laturæ suæ ad novennium usque perduxit, ac proin pluribus aggregatus terris dispa-ruit.

XVI. HENRICUS I. electus anno 1218. sub decenni Prælaturæ suæ regimine tristi animo sustinere compulsus est sacrilegam cunctorum fere Monasterij sui bono-rum invasionem ac direptionem, atque istam a vicinis regulis ut puta Nobilibus de Waldeck, Morfpach & Schönanger plus quam violenter illatam; unde bonus Præ-positus iste angustiarum plenus ac rebus adeo afflictis bene consulere nescius, per as-siduas tamen ac flagrantissimas preces suis in solatium & auxilium adesse jussus, Cru-cem magnam, in templo Reicher-spergensis e sublimi pendulam, ante summum altare reponi, & ante illam a Religiosis Canonicis suis coram adstantibus magnis fletibus ac genitibus decantari sancivit responsum illud: *Aspice Domine &c. &c.*

XVII. FRIDERICUS I. Illustris Comes ab Ortenburg Reicher-spergensis Eccle-siæ Professor electus anno 1228. fuit Religiosorum Confratrum ac Filiorum suorum sedulus amator ex asse bonus, verum exacto sui regiminis triennio in Principem ac Præpositum Berchtoldsgadensem postulatus itidem illic cum magna sui nominis laude honoratus dignissime præfedit.

XVIII. UDALRICUS I. Liber Baro de Baumgarten & Waldeck, electus anno 1231. fuisse laudatur quò ad fidelitatem & paternum amorem palam in omnes liberaliter exhibitum per omnia Prædecessori consimilis; idem post quadriennium ex certis causis animum suum moventibus ab officio suo spontanea resignatione liber & absolutus.

XIX. CHUNO, electus anno 1235. subinde vero & post expletum breve & unius solum anni claustrale gubernium Choro Metropolitanæ Ecclesiæ Salisburgensi associatus.

XX. UDALRICUS II. de Viechtenstein, electus anno 1236. subinde vero per durante anno Christiano Viennæ in Austria, ubi tum negotiorum causa Monasterii sui fuit diversatus, urgente gravi infirmitate mortuus & in Monasterio Fratrum Prædicatorum Ord. S. Dominici condigno honore sepultus 1250.

XXI. HARTWICUS, ex Vicario Parochiali Prambergeni in Austria ad regimen Præposituræ Reicherspergensis vocatus est anno 1251. qui tamen quadriennio solum juxta tamen oppido laudatus præfuit, & spontanea resignatione Successori locum dedit.

XXII. WALTHERUS, electus anno 1255. ad tres solum menses præfuit, & ad Canoniam Rhorensem itidem in ejusdem Præpositum delectus abiit.

XXIII. GUNDAKARUS, electus anno 1255. inde tamen propemodum infinitis adversitatibus agitatus, ac proin tot tantisque malis amplius sufferendis sua opinione impar ac inidoneus, consummato sui regiminis quadriennio, Prælaturæ fasces ultro dimisit, easque ad manus Ordinarii plenissime resignavit.

XXIV. GEROLDUS, anno 1260. ex Canonia Ranshoviensi postulatus, & is quoque post gravissimos labores & angores pro bono communi fortiter exantlatos libere resignatus.

XXV. HENRICUS II. electus anno 1264. inutilis Oeconomus, ideoque ob rem familiarem pessimè neglectam post quadriennium pro meritis exauthoratus.

XXVI. WALTHERUS jam supra laudatus anno 1268. ad regimen Reicherspergensis revocatus ob religiosam charitatem passim erga quosvis liberaliter ostensam, atque integerrimam (quam continuo præfetulit) morum honestatem, sed vel maxime propter industriam, ac utilissimam rei familiaris administrationem, passim apud omnes nomen ac titulum *Optimi Præsulis* strenue promeritus, demum post duodenne regimen vitæ mortalis cursum feliciter absolvit desinente anno 1280.

XXVII. SIFRIDUS, electus anno 1281. commissum sibi gregem Dominicum æque feliciter ac laudabiliter direxit, pavit, & gubernavit, quoadusque post absolutum septenne regimen in fata declinavit anno 1288.

XXVIII. CONRADUS I. de Radeckh eodem anno antedicto 1288. electus claruit insigni prudentia, nec minore rerum gerendarum peritia præditus, ac primus omnium in litteris noto illo *Nos Dei Gratia &c.* prædicato constanter usus ad octennium præfedit.

XXIX. UDALRICUS III. electus anno 1297. quadriennio præstitit, hodie solo nomine suo notus.

XXX. FRIDERICUS II. electus 1301. annis sex ad clavum sedit, & terris devixit anno 1307.

XXXI. RICHERUS II. electus anno 1307. præfuit annis 7.

XXXII. OTTO II. electus anno 1314. præfuit usque ad annum 1320.

XXXIII. CHRISTIANUS, ex Parocho in Etlitz anno 1320. in Administratorem constitutus, provixit in officio suo usque ad annum 1325.

XXXIV. CONRADUS II. itidem Administratoris solum nomine honoratus, atque anno 1325. ad gubernium claustrale promotus annis 5. præfedit.

XXXV. ORTOLPHUS II. de Teuffenbach, electus anno 1330. tertius Administrator factus, duobus solum mensibus rebus præfuit.

XXXVI. HERMANNUS II. eodem præfacto anno 1330. in Præpositum electus ob detestandam & execrabilem bonorum Monasterii dilapidationem anno sui regiminis quinto pro meritis exauthoratus.

XXXVII. ORTOLFUS de Teuffenbach jam ante memoratus Presbyter Sæcularis, utpote Cathedralis Ecclesiæ Pataviensis Canonicus, atque Archi-Diaconus Matticensis, insuper Plebanus Maurkirchensis & Ludovici cognomento Bavari Rom. Imp. ac Ducis Baviaræ Cancellarius, jam secundo Reicherspergensibus in Administratorem datus, eidem huic Monasterio suo Undenæ Administrationis suæ tempore quam plura
lati-

latifundia in perpetuam possessionem tradidit, quo eodem tempore Albertus Princeps & Episcopus Pataviensis Ecclesiæ Reicherspergenſi in qualecunque subsidium & levamen in perpetuam possessionem appropriavit & incorporavit Parochiam Teiskirchenſem cum Jure Patronatus, ac aliis quibusvis juribus & appertinentiis de posthac ſecure perfruendis, cum addito, *ut nullus de posthac alius eligatur in Vicarium seu Plebanum Teiskirchenſem nisi Religioſus Canonicus Reicherspergenſis.*

XXXVIII. DIETMARUS de Perghaim in Præpositum electus anno 1346. multa quidem bona Monasterio ſuo præſtitit, juxta tamen ob congruam ſuſtentationem, & amabilitatem Fratribus pertinaciter denegatam, nemini non exoſus factus, multarum extitit author & ſeminator querrarum & discordiarum, unde & cultus divinus ipſius ſub regimine multo tempore penitus fuit intermiſſus, factumque eſt omne tempus, quo in officio Prælaturæ vixit Dietmarus, 40. anni, & mortuus eſt.

XXXIX. GRIFFO de Ottenberg in Præpositum electus anno 1386. mox a ſuſcepto regimine regularis diſciplinæ per omnia ſtrictè ſervandæ mirificus Zelator, ſimul ac rei familiaris fidelis ac ſedulus Administrator, qui pluribus Allodiis hinc inde coemptis, ærarium notabiliter augmentavit, qui porro ſpecialiter in id invitatus, Provinciale Dicasterium tum Riedenſe, tum Schardingenſe ſuo tempore ſtrenue frequentavit, & Quiritibus coram aſſidentibus, pro bono publico ſententiam dixit. Cæterum decimas Papales exſolvere renuens diſgratiam Sedis Apoſtolicæ imo & Sententiam Excommunicationis aliquando incurrit, inde tamen ſuo modo reconciliatus, & enodatus priſtinam gratiam recuperavit. Præfuit annis 26. & terris emortuus eſt anno 1412.

XL. GEORGIUS I. cognomento Chern toto Prælaturæ ſuæ tempore Oeconomus proſus damnosus & inutilis apparuit, qui poſtquam triennio ad Clavum ſedit, Viennam in Auſtriam profugit, ibidem poſt fata ſua ad S. Stephanum reconditus.

XLI. PAULUS Tellenbeck, electus anno 1415. præ cunctis ſuis tum Prædeceſſoribus tum Suſceſſoribus longiori regimine præſtitit & admodum in actis commendatur, fuiſſe ſingularis Fratrum amator ſimul & Oeconomus ſedulus, ac induſtrius, quo usque ſenio & labore feſſus, dum Prælaturæ ſuæ annos 53. recenſuit, ultro deſtitit, tandem pie in Domino mortuus & ſepultus anno poſt reſignationem ſuam ſecundo, Chriſti vero 1470.

XLII. BARTHOLOMÆUS, electus anno 1468. fuit quorumvis jurium ac privilegiorum Monasterii ſui deſenſor acerrimus, eaque propter paſſim vulgari nomine *der Schürmer* appellari ſolitus, qui juxta ſimul titulo & honore Conſiliarii ac Sacellani honoratus, & inclytus, ob ſæcularem tamen pompam Religioſum Antifitem neutiquam decentem, & æs alienum, quale multum imo plurimum contraxit, cunctis odibilis factus, demum vitam terreſtrem cum morte commutavit anno ſui regiminis 14. Chriſti vero 1482.

XLIII. JOANNES I. ex Nobilibus de Leonberg progenitus, electus anno 1482. ſtrenuo ac laudatiſſimo regimine ſuo nomen ac titulum ſecundi Fundatoris digniſſime promeritus, tempus Prælaturæ ſuæ protraxit usque ad annum, quem ſibi fatalem habuit, 11. Chriſti vero 1493.

XLIV. HIERONYMUS I. cognomento Stettner, electus anno 1493. admodum commendatur in actis fuiſſe Religioſorum Fratrum ac Filiorum ſuorum ſingularis amator, ut & ſollicitus bonorum temporalium Procurator, qui poſtquam biennio laudatiſſime ſimul ac utiliſſime præfuit, vitam cum morte poſuit anno 1495.

XLV. MATHÆUS Purckoer, electus anno 1495. fuit toto Prælaturæ ſuæ tempore Monasterii ſui Reſtaurator egregius, qui plura allodia multifariam oppignorata feliciffime redemit, aliaque non pauca de novo coëmit, templum ſuum Reicherspergenſe & quævis alia Matræ Reicherspergenſi ſubdita plurimum exornavit, rexit annis 32. ac pie in Domino demortuus eſt anno gratiæ 1528.

XLVI. HIERONYMUS II. cognomento Weirer, electus anno 1528. perdurante regimine ſuo Oeconomica induſtria ſua paſſim egregie præſtitit, qui idem ipſe tamen in coëmendis hæreticorum libris aliquando notabiliter obfuit, cæterum Clauſtrale regimen ſuum ad annos 20. protraxit.

XLVII. BERNARDUS Stral, electus anno 1548. præ cunctis Prædeceſſoribus ſuis tituli Oeconomi fidelis ac ſeduli ſtrenue promeritus, ac decennio in regimine Prælaturæ ſuæ honoratus & inclytus præſtitit, quouſque tandem terris emortuus, tumulo illatus fuit anno 1558.

XLVIII. WOLFGANGUS I. cognomento Gafsner in Præpositum electus anno 1558. Prædecessori suo in laudatissimo regimine per omnia consimilis laudatur inter alia in templo Parochiali Riedensi propriis sumptibus suis suggestum seu Cathedram lapideam constituisse, præfuit annis 15.

XLIX. WOLFGANGUS II. cognomento Tallinger, electus anno 1573. infelix lolium, bipedum requissimus, ac quasi unice fruges consumere natus, qui mox ab aditu Prælaturæ suæ plus canibus enutriendis invigilavit, & venationibus, quam facris, multa insuper debita & quidem gravissima contraxit, demum exauthoratus anno damnati regiminis sui quinto.

L. JOANNES II. cognomento Radlmayr, electus anno 1578. & sic quidem recte & optime, at non sine maxima difficultate, dum scilicet pientissimus Princeps Terræ Guilielmus V. utriusque Baviaræ Dux Reicherspergensis Monasterio suo id temporis adhuc debitis passivis utcunque gravato, sua opinione volens parcere sumptibus, novum Præpositum eligendum indulgere noluit, sed Administratorem solum rei Oeconomicae ad interim cum plenitudine potestatis regimini præficiendum, contra ac Reicherspergensis Capitulum quoad potuit, precibus oportunis, importunis constanter opposuit, electionem novam libere faciendam impetravit. Ac proin Neo-Præsul Joannes iste laudabiliter æque ac utiliter etsi quadriennio solum præfuit sane vita & regimine longiori dignissimus, qui diem suum obiit anno 1582.

LI. THOMAS Radlmayr, anno 1582. electus, cum annos 6. non sine magna laude rexisset, in fata declinavit anno 1588.

LII. MAGNUS Keller, antea Decanus Conventus Reicherspergensis in Præpositum Canonice eligitur anno 1588. & postquam annos 24. summa cum laude præfuisset, anno 1612. die 20. Junii mortuus est.

LIII. ABSALON Bernauer, Congregationis Reicherspergensis itidem Decanus Prædecessori suo D. Magno senio & infirmitate confecto, anno 1611. 23. Augusti in Coadjutorem datus, Eoque mortuo Jus plenum Prælaturæ suscepit, & regiminis sui anno quarto die 19. Martii 1615. pluribus aggregatus fuit.

LIV. GEORGIUS Gwer primum Canonicus & Decanus Reicherspergensis, post vero Vicarius in Orth constitutus, & tandem anno 1615. die 28. Aprilis suffragante uniformi electione ad Prælaturæ regimen assumptus, cui quinquennio præfuit in tabulis *laudabilis Præpositus* appellatus, demum ad plures digressus anno 1620.

LV. JOANNES III. Gistelius appellatus, itidem de proprio gremio ad regimen assumptus ante hac Vicarius in Promberg uno solum anno & perpauca solummodo diebus aliquot honoratus antestitit, utpote citius præter spem in fata vocatus anno 1621.

LVI. JOANNES IV. cognomento Zorn, prius Decanus Reicherspergensis, & Vicarius Prombergensis, solertissimum Ecclesiæ suæ Prælatum egit usque ad annum 1627. quo decurrente tristis admodum & invitus ægris oculis contueri, & fatis magno animi mœnore sustinere debuit casuale incendium, quo totum fere Claustralis Collegii hujus ædificium, cum insigni profus Bibliotheca instructissima haud sine gravissimo damno in cineres abiit.

LVII. MELCHIOR Hinderberger, non solum Patria, sed & Regulari quoque Professione sua Reicherspergensis natus, Oeconomus fidelis & prudens Prælaturam & alia sacrae Domus ædificia e fundamentis nova construi fecit. Nunquam non sincerus Religiosorum Filiorum ac Confratrum suorum amator, qui uti charus omnibus semper vixit, ita oppido mærentibus omnibus illis devixit anno Prælaturæ 10. Christi vero 1637.

LVIII. JACOBUS Christianus patria Burghusianus Bojus, ex Canonico Reicherspergensis & Vicario Parochialis Ecclesiæ Puttinensis in Austria solemnem electionem in Præpositum constitutus, Ecclesiam suam ope Prædecessoris e cineribus suis resuscitam, & feliciter absolutam consecratione Episcopali inaugurari fecit, Villam Reicherspergensis, & alias utcunque pejoratas restituit, tum post duodennem administrationem magnis meritis onustus a laboribus suis requiescere desuper vocatus expiravit Neostadii in Austria, sepultus in Putten anno 1649. die 12. Octobris.

LIX. ADAMUS Pichler gente Boius, Patria Riedensis, natus huic sæculo 1606. Canonicae Religioni nuncupatus 1624. demum vero vi votorum Capitularium ad Prælaturam evehctus 1650. die 14. Februarij, dum prius variis, ut puta Decani, Vicarij Parochialis &c. Regularibus officiis perfunctus, post etiam univrsim annis 48. Sacra-

tus Mystes ad aram stetit; Præfulatum vero gessit annis 25. quos inter viginti publicis consecravit Provinciæ curis inter summe præcipuos Statuum Provincialium Baviaræ Deputatos, ut vocant, recensitus; atque hæc meritissimi hujus Præfulis munia, sed quænam opera illius? Ædificium Collegiale fere totum venuste satis ac splendide construxit, Sacram Ecclesiæ Suppellectilem pretiosam admodum apparavit, sagacissima rei familiaris administratione Oeconomiam statum plurimum adauxit, adeo, ut nulli Comprovinciali Regulari Collegio hodie Reichersperga cedat. Primus ex Prædecessoribus suis mitra Præfulari inauguratus Religiosi status sui honores multiplicavit, toti Provinciæ sanis sanctisque Consiliis publicæ magnæque satis utilitati fuit, idem juxta simul charus Deo, Principibus, Populo, Suis. Et hæc ejus opera. Sed quænam virtutes, vivendique ratio? a teneris unguiculis ad pietatem compositus vixit. Jam ille parvulus plenis habenis sine declinatione scivit amare Deum, Deique Matrem, quo semper amore crevit ad ultimum vitæ Epilogum. Castissimus Vir liliati Cordis sui folia sic expandit, ut passim odore bonæ suæ famæ ad se attraxerit hominum animos; amabilis ore, more, corde, re cogebat, ut redamaretur ab omnibus. Omnes hæc virtutes elevabat in Præfule Adamo humilitas, quæ relucebat in eo, si conversari debuit cum hominibus, quos honorabat ut Dominos, amabat ut Filios. Si cæteras virtutes complecti velles universas, actum ageres, vere enim fuit Præful amplissimus, cum amplissima virtutum amplitudo semper apparuerit ex Eo. Uti liceat hic Phrasi elogiorum ejus funeralium, quæ inter cætera hæc adijciunt. Paupertas in Adamo e viliori veste, mensa, ciboque communi, tanquam gemma lucida enituit. Mansuetudo inter minus prospera tanquam rosa, inter spinas præstans emicuit. Hinc perturbationum nebulas magnanimi pectoris placida serenitate semper dissipavit. Verbo: Adamus omnibus omnia factus, pauperibus solatium, subditis gaudium, omnibus humilis sine pedore, omnibus sincerus cum candore: In hoc suis tantum invidus, nimirum quod solos Laudes matutinas Deo occinere non admiserit, nisi & ipse ultimo licet etiam senio confectus præsens foret. Et ne quid etiam Pietati deesset, semper constans pro cultu Deiparæ Virginis Mariæ fortis Athleta fuit. Plura pietatis Liber vitæ continet. Magna perpetuitas laudis, quam Adamus sibi in præclara structura ædificiorum, in pretiosa Ecclesiæ Suppellectile coempta in terris struxit, ad oculum omnibus patet. Denique Adamus magnitudinis animo, Spiritu Constantiæ plane Filius, quia in rebus magnis atque excelsis administrandis semper felix. Inde & inter Statuum Provincialium Baviaræ Deputatos annis 20. sedit, ad hanc virtutum & industriæ amplitudinem quid restat? nisi meritorum corona. Hanc Deus in cælo dabit, hanc Deus in terra dedit: Dum Adamus prima, ut jam supra dictum est, mitra decorari meruit. Hinc Adame tota Posteritas *se ipsam & omnem laudem tibi debet.* Pientissime tandem obdormivit in pace, ipso primæ Translationis S. P. Augustini Festo die 11. Octob. ætatis suæ unde Septuagesimo.

LX. ANTONIUS Ernst Ingolstadiensis Boius inter gratas Musas quasi natus & educatus, defæcatissimi ingenij, nec non tenacissimæ simul ac fidelissimæ memoriæ, in omnium sublimiori tum humaniori litteratura præstantissimus die 24. Novembris 1675. in illustre Canonice Reicherspergensis Caput unanimi suffragantium calculo delectus, toto tempore quoad vixit in Religione, ab omnibus etiam exteris semper & ubique magni habitus, corpore & animo præstantissimus, Vir fuit etsi plane incomparabilis, Jobinæ patientiæ ultimis vitæ temporibus continuo gravissimis corporis infirmitatibus afflictus, quousque demum mortem quam quasivit in Thermis Adlholzianis invenit die 22. Septembr. anno 1685.

LXI. THEOBALDUS Antifner ex Obernberg in Baviaræ oppido Reicherspergensibus vicino progenitus, qui totam ingenij & naturæ indolem a Reverendissimo Ven. memoriæ Prædecessore suo hæreditasse visus est. Adhuc in primo virilis ætatis vigore summa quæque temporibus suis palam edenda ipsa Operis exhibitione pollicebatur: Dum nempe ad maxima quæque natus in apertissimam Collegij sui utilitatem gloriose satis manifestavit, maxime vero altiora sacrarum Scientiarum Studia pro toto posse continuo fovit & adamavit, nec minus communi Subditorum Sæcularium imo & toti Patriæ salutis publicæ solerter admodum invigilavit, utpote Consiliarius in forensi Regimine Provinciali præ cunctis aliis Statibus Ecclesiasticis honoratus & inclytus. Maximus omnium & mole corporis, & virtute animi, tum sibi nihilominus parvus & vilis erat, ut nescius, utrum verius Patrem an Confratrem, Magistrum an Discipulum, Dominum an Servum, Prælatum an Subditum egerit. Jura Collegij & Ecclesiæ suæ strenue defendit, quam etiam Argentea Suppellectili splendidissime ornavit. Calamitoso Belli tempore egenos plurimos, aut Nobiles aut Religiosos aut alios penuria pressos, pavit, aut sublevavit. Pro Hospitibus sumptuosa & magnifica excitavit

ædificia. Asthmate tandem vehementissimo laborans mentem sibi eripi passus, non Deum, ad quem omnibus Ecclesiæ Sacramentis rite præmunitus avolavit ultima Februarij die Veneris sub pulsu, quem *Tenebræ* vocamus, anno 1704. ætatis 51. Religio- nis 31. Sacerdotij 25. *Lux perpetua luceat ei.*

LXII. HIERONYMUS Schwegler. Natus mundo Mainburgi anno 1656. 20. Decembris, Religioni 1679. Anglipoli in arena tum Philosophica tum Theologica ad lauream properavit, a Sacerdotio ad curas Parochiales, a curis Parochialibus ad Decanatum promotus per septennium omnem laudem messuit. Jubente sacra Obedientia avulsus a Fratribus suis discessit usque ad Hungaria confinia, ac in Edliz Vicarium in Spiritualibus, & Administratorem in Temporalibus acturus. Post decennium vocatus ad Infulam supremum Præfularis dignitatis gradum conscendit. Biennio autem tantum stetit in Thabor, monte gloriæ, obumbratus plerumque nube morborum, inde mortis fulmine dejectus e Throno in Thalamum, e Thalamo in tumulum (Sacramentis extrema unctione, & sacro Viatico optime provifus) cecidit, ascensus ex tumulo, ad cumulum bonorum omnium, cælum nempe, & sic beato fine coronavit opus, anno 1707.

LXIII. HERCULANUS. Auras vitales primo hausit Rosenhemij celebri Bava- riæ oppido anno 1664. honestissimas cunas nactus. Monachij inter Humaniores Mu- fas educatus, vestem Canonicorum Lineam Ordinis Apostolici Candidatus petiit & obtinuit in monte Richeriano. Ibat de virtute in virtutem. Sacerdotio initiabatur anno 1690. Triennio Parochiali, intermedio septennio Granarij, Decanatus iterum triennali expleto ad amussim officio, virtutum suarum coronam (Abbatialem Infulam) obtinuit. Summis hanc meritis ceu gemmis exornavit. Canonicorum Stallos in novam & cultiorem formam reposuit, ubi ad Divinas Laudes in Choro perfolvendas intra Regiminis sui decursum RR. DD. Canonicis alios viginti quatuor neo-conductos ad numerum Apocalypticum 24. Seniorum ante Thronum Dei constitutorum explen- dum adnumeravit, omnesque Ecclesiæ Lateranensis Romæ incorporari fecit. Altare summum S. Michaëli Archangelo magnificum exstruxit. Roma obtinuit corpus S. Claudij Martyris. Deo, cælitibusque plura erexit templa. Flammis absumpta Col- legij quædam ædificia resuscitavit. Hostimarchiam ligneam mutavit in lapideam non minimo subditorum bono & commodo. Hostium incurfus magnanima semper forti- tudine vel superavit, vel plurimorum millium lytro redemit. Dynastiam in Orth ab Illustrissimo Comite de Maxelrain amicabilem suada in Supplementum damnorum ini- quitate belli illatorum obtinuit. Totius Patria bono Labores suos impendit, nam biennio Prælatorum, octodecim annis Burghusiani Excelsi Regiminis & districtus ho- norificum Quæsturæ munus administravit ea sedulitate, ut ultimo vitæ ac laborum anno ad honorum apicem elatus, totius Patriæ Patribus Deputatis fuerit adscriptus. Comites tot Laborum erant Virtutes, Vigilantia, Prudentia, Mansuetudo, Justitia, Pietas in Deum & Homines. In Jesum Eucharisticum, & Virgineam Ejus Matrem ardentissimo tenerrimoque ferebatur affectu. Professione tandem Jubilæus die 8. Decembris anno 1734. Paterna benedictione suis charissimis Concanonicis imperita, in eorum preces & Sacrificia humillime se commendans, pectori S. P. N. Augustini Regula superposita, quam sanctissime ut amavit, ita servavit, candelam Lauretanam suis affectibus inflammatam tenens, & Crucifixi imaginem firmissime complexus, sub dulcissimis Jesu, Mariæ, Joseph invocatis nominibus puram animam efflavit. Sic mundo valedixit, & cælo revixit. *Moriatur anima mea (dic mecum quiscunque hæc legis) morte hujus Just!*

LXIV. MATHIAS Führer Laureaco in Austria superiore ex piis ac perhono- rificis Parentibus Oriundus anno 1688. Februarij 25. die prognatus est. Anno 1706. die 29. Septembris per Professionem solennem se Deo in monte Richeriano consecra- vit. Aristotelis placita intra Canonicos Parietes hausit, Theologiæ Studiis summa cum Laude vacavit Dilingæ. Ad gremium Matris reversur anno 1713. munere Sacer- dotali fuit decoratus. Theologiam, quæ mores spectat, suis Concanonicis prælegit aliquanto tempore, mox ad curam animarum applicatus, missusque in Austriam infe- riorem per totos 14. annos in Operosissimis Cooperaturis montes & valles in æstu & frigore Apostolicis pedibus percucurrit. Ast subin Reverendissimo Herculano ab hac luce subtrahito, factum est, ut ob commune votorum suffragium eidem in dignitate Abbatiali successerit, quam tamen modeste diu acceptare renuebat, licet ei delata sit non sine omine prævio eoque duplici; cum enim ad huc Mansuetioribus Musis litaret Lincij pientissimus P. Martinus Gottfeer Soc. Jesu in fronte juvenis Infulam sibi appa- rere contestatus est, ipsiusque Antecessor Herculanus Mathiam sibi successurum præ- dixit. Mox ab initio Gloriosi sui Regiminis maxime cordi ipsi erat Bibliotheca, quam

amplio-

ampliolem fieri fecit, & quam plurimis, raris, pretiosis omnium facultatum libris & monumentis illustravit, Decorem Templorum auxit, paramenta pretiosa pretiosioribus cumulavit, Sacristiam veterem ampliavit, ac in novam & splendidam formam convertit, Sacristiam in Ecclesia Orthenfi novam condidit, Ecclesiam Holenthon in Austria inferiori a fundamento erexit, Altaribus Brombergæ arte pictoria exornandis liberali adfuit manu, ære campano plures turres vocaliores reddidit. Paupertatis Religiosæ erat amantissimus, in Pauperes misericordia plenus, præsertim illa turbulentissima tempestate, dum Bavaria erat Martis Theatrum. Nec suis aliquid deesse passus est, adeo simul in egentes effusus, ut pauperum agmen in hac calamitate nutriverit, subditosque & re frumentaria laborantes clementissime juverit beneficio nullo ævo intermorituro. Annus 63. Climactericus simul & Enneaticus fatalis ipsi fuit. Laborare enim cepit ex capitis vertigine, interea tamen semper matutinis horis præfens ægro licet capite, & tardigradis gressibus Chorum adiens, dicere solitus: *Natura haud esse indulgendum sed obfistendum in Numinis servitio, ejusque Laudibus.* Apoplexia tandem tactus Anno 1752. Januarii 13. die quasi in momento facis ad instar in Collegii sui usus consumptus exspiravit, cujus tumbæ Epitaphii loco inscribimus illud Sapientis dictum: *Iustus si morte præoccupatus fuerit in refrigerio erit.* Sap. 6.

LXV. CAROLUS Modernus Reverendissimus, Perillustris ac Amplissimus Præful, & Lateranensis Abbas, laudatissimis Antecessorum suorum vestigiis inhærens, virtutes in tot aliis dispersas collectas tenet, Præfulum apex, Ordinis Canonico-Apostolici præclarum Sydus Richerianum montem fulgentissimis meritorum radiis Illustrat Solis instar, qui ut Sero occumbat suis, sincerissimum animi mei votum est.

Cæterum præter alios nobis invitis ignotos qui scriptis etiam Canoniam hanc Reicherfpergensem celebrem fecerunt

ARNO ejusdem insignis Canonix Decanus, uti & Frater uterinus celeberrimi Viri Gerhohi Præpositi Ordine tertii, cui & Prælaturæ munere successit, Germano suo doctrina & virtutibus, gerendique dexteritate haud impar. Scripsit

Contra Folmarum Præpositum Trieffensteinensem de ejusdem erroribus circa Eucharistiæ Sacramentum prolixum volumen. Extat MS. in Bibliotheca Monasterii Rottenhaslacensis Ord. Cisterciensis prope Burghusium in Bavaria.

GERHOHUS ejusdem Ecclesiæ Reicherfpergensis Præpositus Ordine tertius, de cujus insigni virtutum fama, qua Ordinem nostrum Canonico-Augustinianum illustravit, hic quidquam attexere superfluum esse duxi, & supra satis ostendimus, hoc unum restat, ut & egregios ingenii sui partus propalemus. Elucubravit autem Gerhohus iste

De Auctoritate Romanorum Pontificum & Dominorum Cardinalium. Contra Sectatores Petri Abaiolardi.

Ad Canonicos Frisingenses diversa opuscula.

De Anti-Christo.

De Virgine Maria in Cælum assumpta.

De Fide.

De Divini Spiritus ordine donorum.

Expositionem in Psalmos Davidis octo Voluminibus, quorum aliquod in folio membraneo descriptum continens expositionem 20. Psalmorum in Bibliotheca Cann. Regg. Ranshovienfium adfervatur.

Plurima Scripta ad Episcopum Pragensem Danielem.

Dialogum inter Græcos & Latinos.

Libellum de Glorificatione Filii Hominis ad Archi-Episcopum Salisburgensem Eberhardum.

Opuscula plurima ad Alexandrum II. Papam, & ad Episcopum Babenbergensem.

Contra errores Folmari Præpositi petra Stillantis in Franconia plures Epistolas. Extant aliquæ Tomo IV. Bibliothecæ SS. Patrum Editionis Parisiensis.

Vitam B. Wirnthonis Ord. S. Benedicti Abbatis Formbacensis defuncti anno 1127. teste Gabriele Bucelino in suo Menelogo Benedictino die 10. Martii.

MAGNUS, Natione Bojus, ejusdemque Cœnobii Canonicus Regularis floruit sub Henrico IV. Scripsit

Tom. V. Cann. Regg. Orig. Pars altera.

K

Cbro-

Chronicon ab orbe condito ad sua usque tempora. Opus, ut ait Jacobus Greſerus S. J. Theologus, doctum ſane, & fere ſupra ætatis illius conſuetudinem accuratum, in quo inter alia Ven. Gerhohi ſui Antiftitis Religioſiſſimam vitam fuſe contexuit, nec non triftem Cataſtrophem V. Arnoldi Con-Canonici ſui in mortis lucta Dæmonum infidiis acerrime petiti, at ope B. Virginis, cui longe addictiſſimus erat, præclare adju- ti, pluribus explicavit, cujus Hiſtoriæ Seriem hic breviter annectimus ex Radero Vo- lum. 3. fol. 88. Arno, ſeu Arnoldus cognomento Pius fuit Gerhohi Præfulis conſan- guineus, qui rebus humanis & fugientibus neglectis & contemptis, Reicherspergenſi ſe Cœnobio addixit, vixitque inter D. Auguſtini, quos Canonicos appellant, Sectato- res pie, religioſe ac quiete, quoad morte defungeretur: quæ memorabilis fuit, eo- que Poſteris in memoriam redigenda, uti ſperandum, inde ſalutis reportent fructum, cum ex præjudiciis Arnoldi, aliorumque, quid ſibi quiſque in morte timendum, quid cui- que agendum, ubi ad Supremi Dictatoris tribunal reus citabitur, recognoſcet, ad ſæ- culorum enim temporumque omnium & morum emendationem ſupremus Judex hu- juſmodi totius ante actæ vitæ cauſas actioneſque Tragicas voluit conſignari. Anno ſexto & ſexageſimo ad milleſimum centeſimum, hebdomade, qua ſalutaris in terram Numinis adventus exſpectatur, extrema cœpit Arnoldus lenta quidem illa, ſed conti- nente febrî æſtuare, & humore vitali in dies deficiente marceſcere, contabefcere, & demum ad confinium mortis & vitæ properare, idque propriæ Virginis in templo luſtrata. Interea loci, Domeſtici ſubinde pro uſu, & more Comilitonem ſuum officii cauſa adeuntes identidem rogitabant, ecqui haberet? valeretur, an omnino ſpes om- nis valetudinis decollaret? quibus æger quantumvis ardore febris exhaustus læta ſem- per & exporrecta fronte, Arnoldus, inquit, bene ſe habet, nihil dolet, nihil prope ſen- tit, quantumvis diuturnitate morbi fractus & confectus. Ut vere quidam de diutur- nis & gravibus corporis morbis cecinerit:

Si longus, levis eſt; ſi gravis ille, brevis.

Cibum raro capiebat, rarius etiam petebat; vultum, quem valens florensque ſemper placidum, mitem, ſerenum, pacatum gerebat, mutata valetudine non mutavit. Pri- die demum Calendas Februarias, cum augente morbo brevi ſibi decedendum ſenti- ret, optaretque animam in ſinum omnium Religioſorum Matris & Virginis, cujus, ut dixi, celebritas luminum jam præ foribus erat, effundere: vocatis omnibus in vale- tudinarium, ubi decumbebat, Patribus, ſacris omnibus ad ingrediendum æternitatis iter munitus, orabat ſingulos, ut nec ſibi in extrema jam imminente hora adverſus tam exercitatum, impotentem, ſuperbum & atrocem hoſtem deeſſe vellent, ſibi- que Deum, Dei Matrem, omneſque Cœlites votis, precibus, lacrymis, & ſacrificiis propitiarent. Dum hæc ille cogitat, omneſque Religioſi præſentes in Suffragia procum- bunt. Ecce tibi totum Conclave repente tota Acherontis completum Legione, inun- datumque conſpicit: Tum vero triſtia Orci monſtra furcis & harpagonibus, quem ſtantem & valentem non ſunt auſa aggredi, ægrum corpore & viribus defectum pro- ſtratumque certatim invadunt, & prædara ſecum in exitium trahere infernales har- pyæ conantur. Hic ille lumina primum pandere, metu pavere, totisque artubus con- tremiſcere. Mox quanta potuit voce clamitare; En ingentes Stygiarum Larvarum copias, quas Domicilium vix capit. Non videtis, inquit, infeſta Orci portenta. Hi ſunt perduelles illi juratique Numinis & hominis hoſtes cœlo dudum proſcripti, pul- ſi, & ſempiternis inferorum ſuppliciis addicti: agite pugnemus in hoſtes, moxque ar- repta Chriſti de Cruce pendentis imagine irruentibus feris velut Clypeum objicit, & qua impetum faciebant, obvertit, identidem eadem ſe conſignans, muniensque, mox- que in ora hoſtium eandem impingere, vimque defendere, & importunarum bellua- rum impetum retundere. Stipabat lectum jacentis corona Patrum metu attonita, & tantum non exanimata, quantumque pſalmis, votis, & lacrymis potuit, præliantem adjuvabat. Arnoldus cohortibus inferorum paululum averſis, ſignum ſalutare nunc exoſculando, nunc venerando, nunc ſe ipſum conſignando: En, inquit, ut Lucifugæ iſtæ Ululæ & Menſtroſæ Nocturæ SS. Crucis radios averſantur, quam nunquam con- tra intueri ſuſtinent? ut Divinum, quo ſtrati victique ſunt, ſignum fugitant. Pro- nuntiate Comilitones mei, pronuntiate Domini precationem, Patrem Cœleſtem in auxilium vocate, Religionis noſtræ Symbolum recitate. Deum unum profiteamur, Deique Filium cum Sanctiſſimo Spiritu ab utroque procedente adoremus. Nihil iſti nocturni Lemures magis horrent, nihil magis eodem percellit, & terret, præſentem Virginis Mariæ Dei Matris opem implorate. Ipſa mihi Natum placabit, ipſa veniam orabit, & impetrabit. Ubi ſunt mei Contubernales? non plures adſunt? ubi Sacra- dicatæque Deo Virgines? ingenti mihi turba Patronorum opus eſt, ut fulgent Apo- ſtolorum vultus? quos, ut accenſa per noctem ſydera conſpexi. Sed vos obſecro, qui

qui me circumstatis, redite ad Mariam. Maria Columen, & præsidium meum iratum mihi Numen flectet, Filium conciliabit; illa mihi aditum ad gratiam parabit, adeoque in gratiam apud Natum suum reponet. Institerunt deinde præsentibus omnium Cœlitum Ordines precibus adire, cæperuntque ex Litaniarum formula a Christo Domino, Sanctissimaque Triade ad Mariam descendere, cum ille Luctator subito exclamat. Redite ad Mariam, terque quaterque iterate Mariam. Jam enim ad supremi Dictatoris Tribunal causam dicebat. Stabant hinc, ut Arnoldus affirmabat, delectæ Cœlitum Turmæ, illinc execrabiles Calumniatorum ex Orco emersi greges. Atrociter accusabant hi, constanter propugnabant illi, sæpe res in lubrico versari, & reus conscientia factorum teneri, constringi & in arcum cogi videbatur. Lachanzabat interim miser, & in ultima vitæ linea stabat, ægreque spiritum recipiebat, cum urgetur simul, & cogitur ad objecta respondere, simulque cum morbo & morte luctari, quæ singula per se satis ad debilitandum frangendumque reum valere poterant: non abiecit tamen Clypeum & hastam fortis Luctator, & quamvis omnem salutis spem in cœlo sitam haberet, solaque Numinis clementia, & Virginis patrocinio niteretur, respondebat tamen instantibus, & accusate, inquit, modo Criminales, accusate, habetis confitentem reum, sed jam diu pœnitentem. Versus inde ad Mariam, si verbum, inquit, dixerit Maria, salvus & beatus ero. O si mihi fiat secundum verbum ejus! Tum rursus insipientem in se hostem signo Cœlesti, grassatorem, furem latronem vocitando fortissime retudit. Jam dispulsis noctis tenebris & tenebrionibus aurora appetebat, cum Arnoldus assidue in celebranda Virgine occupatus, tandem lætior cum Regio Propheta exclamat: *Letatus sum in bis, quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.* Tum intento in circumstantes vultu, digitoque in Christum cruci affixum, ecce, inquit, hic salus, hic redemptio nostra. Et mox: O virtutem, ait, obedientiæ, quæ maximam noxiarum ejus partem haud dubie delevit, cum nihil in Religiosa vita tantam apud Deum vim & auctoritatem habeat, quam paratum ad omnia majorum imperata obsequium, quod magnas subinde parenti creat difficultates, quibus superatis merito Victor post victoriam triumphum agit. Arnoldus inde cœlestium gaudiorum visu exhilaratus, ô quantam, inquit, & non comprehendendam Mortalibus, inexplicabilemque Cœlitum spectavi gloriam, apage cum Mortalium omnium gaudiis, officiis & inaniis. Postremo velut e gravissimi certaminis lucta respirans, Maria, inquit, Sospitatrix mea, veniam mihi salutemque impetravit. Denique quasi vocantem se invitantemque ad cœlum sequi conaretur, venio, inquit, venio, & omnibus corporis connixus viribus, cum fracti & exhausti diuturno morbo artus conanti non responderent. Eheu! non possum, exclamat, non possum movere extra lectum aut lectum pedem, & cum dicto recidit in tergum, quievitque, & quo non potuit vocantem sequi corpore, mox orto sole præeuntem, edito spiritu secutus est animo in cœlum. Sic, inquit, Scriptor verus, & ut videtur spectator admirandæ hujus Catastrophæ, sic non ammissimus hunc bonæ memoriæ Presbyterum, sed præmissimus. Ituri enim sumus & nos, & Princeps hujus mundi, nisi Deus avertat, venturus est ad nos. Nam & hic Presbyter in agonia sua non omisit dicere, quod hostes maligni ad nos quoque essent venturi. Nec mirum, nam & Dominus de se dixit: Venit enim Princeps mundi hujus, & in me non habet quicquam. Præstet ipse Dominus, ut si ad nos quoque idem malignus veniat, nihil suum in nobis inveniat. Quod, ut fiat, sicut monet Dominus, vigilemus, & oremus, ne intremus in tentationem. Hactenus Raderus loco supra citato.

REICHERSPERGENSE

Aliud, seu a priore illo Canoniorum Collegio omnino diversum fœminini tamen sexus, etiam pridem antiquatum sacrarum Virginum de Ordine S. P. Augustini Domicilium, a famoso illo sanctæ memoriæ Reicherspergensis Præposito Gerhoho propriis sumptibus apparatus, & tum adspectante Ecclesia sua in honorem Deiparæ Virginis fuit dedicatum, prout amplius explanat Raderus ante citatus fol. m. 286. in vita ejusdem Gerhohi ita scribens: *Adjecit & novum Gerbobus Virginum Sacrarum Domicilium, in quo nobilissimæ tenerrimæque Virgines se caelesti Sponso æternum proprias dedicaverunt.* Item infra loco citato: *Hic (Gerhohus) in corrigendis Magnatum moribus laboravit, ac Monasterii Sanctimonialium B. Virginis extitit fundator &c.* Olim inter personas Regulares tum Natalium splendore, tum rara vitæ Sanctitate præcipuas ad Parthenium Clausum istud cum duabus Sororibus suis concessit etiam Gebhardi e Comitibus Helfensteinis Archi-Episcopi Salisburgenis natione Suevi, jam supra memorati Honoratissima Genitrix Illustrissima Domina Hedwigis sanctæ memoriæ Vidua, omnis Religiosæ pietatis moribus clarissima, quæ etiam in eodem hoc Parthenio

Clauſtro demum ſanctiſſime requieuit, ex quo vero poſt annos omnis Reicherſperga caſuali incendio conſumpta in cineres abiit, Venerabile Monafterium iſtud uſque haecenus e buſto ſuo reuiuſcere nondum apparuit.

S. R E I N O L D I.

Intitulatum Sacri Ordinis Canoniarum Regularium S. Auguſtini Venerabile Parthenaem a Gab. Bucelino Germaniæ Sacrae Part. 2. fol. 75. in hæc verba relatum: *Fuit S. Reinoldus Ordinis D. Benedicti Monachus S. Pantaleonis Coloniae Martyrio denique coronatus, cujus ſacrum corpus Tremoniam translatum eſt in Sacellum quoddam ab Henrico de Moers Archi-Epiſcopo reſtitutum, cui paulo poſt Cenobium Virginum D. Auguſtini accreuit, cujus præcipua Fundatrix Margarita de Waldecken extitit ſub annum Chriſti 1447.*

R H E N O B E R G A M,

Urbem in ipſo limite Ducatus Cluienſis, & ditione Archi-Epiſcopi Coloniensis ſituatam, eamque ætate noſtra a Cæſareanis & Conſœderatis fortiter expugnatam, præter alia diverſorum Ordinum Monafteria quoddam etiam Sanctimonialium Congregationis Windesimienſis Contubernium habuiſſe, jam pridem gratioſe me per litteras edocuit Comprovincialis Monafterii Novesiani Prior, idem pro tempore etiam memoratæ Ven. Congregationis Prior Generalis Reverendiſſimus ac Ampliſſimus Dominus Joannes Zillet jam ſupra laudatus.

R H O R E N S E.

Monasterium Ordinis Canoniarum Regularium S. Auguſtini in inferiori Bavaria non procul a Laber fluvio in vico *Rbor*, in honorem Beatæ Virginis Dei Genitricis Mariæ anno 1133. inſtitutum, cujus Author & Fundator extitit Adalbertus Nobilis Vir, qui non modo ſuas facultates & quidem ampliſſimas ex paterna hæreditate ſibi relictas, ſed etiam ſe ipſum totum Deo conſecravit, & votum ultroneæ paupertatis profeſſus eſt, ibidemque in Choro ante ſummum Altare ſepultus. Quam fundationem quoque tum Summi Pontifices Innocentius Papa II. Eugenius III. Innocentius IV. & Martinus hujus nominis V. tum etiam Auguſtiſſimi Imperatores Fridericus I. Fridericus II. Rudolphus I. Romanorum Rex deſuper datis Bullis & Privilegiis, prout videre eſt in Metropoli Salisburgenſi Tom. 3. fol. m. 255. confirmarunt.

Syllabus

Reverendiſſimorum Præſulum Canoniarum Regularium Eccleſiæ ad B. Virginem in Rhor Dioceſis Ratiſbonenſis &c.

I. BRUNO Vir Religioſiſſimus, cujus directioni mundi vanitates exoſi, facultatibus ſuis omnino dimiſſis, ſeſe ſubdidere Illuſtriſſimi Comites de Altendorff, de Löbring, de Khoning, de Horde, de Rottenburg & alii plures ex prima Nobilitate progeniti. Item ſub ejusdem hujus Brunonis regimine Monafterium hoc ab Innocentio Papa II. autoritate Pontificia fuit confirmatum, multisque juribus ac privilegiis inſtauratum. Tum Venerabilis ac Religioſiſſimus Antiſtes iſte cum in ſuſcepto Prælatuæ munere ſat impiger boni Paſtoris partes adimplere totis viribus allaboraret, & hinc multa prædia ac alia bona immobilia in augmentum primæ fundationis perpetuo proprietatis titulo poſthac poſſidenda Canoniarum ſuæ transfundere non deſiſteret, vendentium propinquos & hæredes in peſſimos ſibimet accerſivit inimicos, adeo quidem, ut iſti ipſorumnet Religioſiſſimi Præſulis hujus famulorum maligna conſpiratione ſubornati, ſeſe Monafterio armati violenter inferrent; quare moleſtiſſimis hujusmodi litibus & controverſiis utcunque ſopiendis, pro Advocato ſuæ Rhorenſis Eccleſiæ gratioſe concedendo loci Ordinario ſeu Henrico Epiſcopo Ratiſbonenſi devotiſſime ſupplicavit ipſe Bruno Præpoſitus, qui tamen rebus nondum plene compoſitis, morte naturali deceſſit die 18. Septembr. anno 1138.

II. EBERHARDUS Liber Baro ab Allnbach, magni nominis Vir, bonæ vitæ ac famæ, qui non ſolum multas Deo ac Religioni lucratus eſt animas; ſed multa quoque bona immobilia in perpetuam ſui Monafterii poſſeſſionem coëmit: præfuit haud ſine magna ſui nominis laude totis 20. annis, tum febri correptus & jam ad ultima
fata

fata trahendus, convocatis fratribus Herbortum virum sibi per omnia probatum in Successorem denominans, paucis post diebus non sine communi suorum luctu decessit die 22. Martii anno 1159. Ejus sub regimine de speciali Ordinarii permisso, & unanimi Religiosorum Fratrum assensu Tutoris officium, neutiquam tamen (ita volente ac statuente Alberto fundatore adhuc in vivis existente) in filios aut consanguineos jure hæreditario devolvendum, Illustri Viro D. Gebhardo de Abensperg fuit delatum. Item in diebus ejusdem Eberhardi Præpositi postquam annis 16. sub suavi jugo obedientiæ in Religione Canonica Deo strenue militavit, die 9. Octobris in Natali SS. Dionysii Areopagitæ Episc. & Soc. MM. rite expiatus, & sacris munitus, in plenissima Religiosorum Fratrum corona piissima morte decessit Albertus antedictus primus Rhorensis Ecclesiæ Fundator in Choro templi prope summum Altare ad cornu Evangelii depositus.

III. HERBORTUS Wiemer non tam a Prædecessore suo ad regimen Prælaturæ (ut ante dictum est) specialiter commendatus, quam libera electione (præsidente Hartwico Episcopo Ratisbonensi) canonicè celebrata pro meritis evectus, & auctoritate ordinaria confirmatus, multa prædia in usum Ecclesiæ suæ coëmit, item Parochialem Ecclesiam in Ober-Oellenbach situatam pari titulo a Conrado Comite de Rhening obtinuit, ac tandem anno 1174. die 6. Augusti sub hora Completorii ad versiculum illum, *In manus tuas Domine commendo spiritum meum &c.* in Choro præfens animam Creatori suo tradidit Vir admodum modestus & humanus passim ab omnibus magni semper habitus.

IV. WOLFRAMUS de Allatzhausen ex familia Comitum de Rhening & Rotenburg subrogatus, diligentissimus fuisse perhibetur Monasterii sui Administrator, qui Religiosa pietate sua, & gratissima morum suavitate multos Nobiles ad amorem vitæ Religiosæ pertraxit, ita ut non pauci eorum sua prædia, aliaque Bona Ecclesiæ Rhorensi tradiderint possidenda. Obiit tandem ipse diem suum, & magnam sui nominis laudem Posteris reliquit die 19. Martii anno 1186.

V. LUDOVICUS de Mandlkirchen appellatus unanimi suffragantium calculo regimini præfectus Dominici gregis in animam sibi commissi fidelis Pastor & Rector annis 22. indefesso labore perstitit præfente demum toto Canonicorum cœtu lætus emigrans die 28. Julii anno 1208.

VI. HUGO I. omnibus aliis Canonicis Capitularibus (ob gravissimas persecutiones a molestissimis Cœnobia advocatis multifariam pro tempore suscitatis) Prælaturæ fasces, etiam post trinum ad electionem congressum, omnino detrectantibus senex admodum Sedi vacanti impositus, septennio præfuit Vir admodum pius, benignus, & in pauperes clementissimus; potens insuper opere & sermone post plura latifundia suæ Canonice justissime coëmpta mortuis accensus die 19. Novembris anno 1215.

VII. HUGO II. Ottonis Ducis Baviariæ Sacellanus, de proprio gremio communibus omnium votis ad supremam Cathedram Rhorensis evectus fuisse laudatur, Ecclesiæ suæ Dispensator fidelis & prudens, qui de singulari industria sua diversas acquisivit bonorum immobilium donationes, item alia jura ac privilegia qua sacra, qua profana, quousque terris abiens cœlis immigravit die 12. Novembr. anno 1247.

VIII. GODEFRIDUS delatam sibi Prælaturæ dignitatem fortiter quidem abnuens, nihilominus tamen, quamvis invitus admodum, præfesse cogitur ad annum 1248. in temporalibus æque ac in spiritualibus oppido providus. Ejus temporibus Monasterium Rhorensis secunda jam vice Apostolica Auctoritate confirmatum fuit ab Innocentio IV. a quo una cum quatuor Bullis Papalibus in Confirmationem bonorum immobilium diversimode coëmptorum datis, speciale quoque privilegium aliquod fuit impertitum tempore interdicti Generalis in Ecclesia Rhorensi suppressa voce divina celebrandi, non pulsatis tamen campanis & exclusis excludendis quavis censura Ecclesiastica innodatis, prout amplius constat ex ejusdem Bullæ tenore in Metropoli Salisburgensi Tom. 3. fol. 257. Cæterum ipse Godefridus Præpositus secunda jam vice Romam abituriens præter spem omnium in via lassus defecit vita simul & regimine, reduxque Domum amplius non apparuit, quia tulit eum Dominus de mundo terrestri ad gloriam immortalem.

IX. HENRICUS de Allenzhausen unanimi consensu Capitularium Sedi vacanti superimpositus, fuisse laudatur Oeconomus admodum industrius ac multa Cœnobia suo contulisse, beneficia suo loco meritissime notatus Mortilogio Domestico inscriptus legitur die 24. Aprilis anno 1253.

X. WALTHERUS Nobilis de Werth electus anno 1253. haud minus sanguine quam virtute clarissimus, magna sua prudentia, probitate & mansuetudine cunctis probatus & acceptus magnæ etiam apud omnes famæ & Auctoritatis, ingentem sibi comparavit nominis æstimationem, Antistes inclytus cum Patribus suis dormiisse connotatus die 24. Aprilis anno 1254.

XI. CONRADUS de Allnbach rerum gerendarum industria præclarus obiit anno Domini 1256.

XII. RIMARUS Stanzhauser exquisiti Vir ingenii obiit anno 1287.

XIII. HILDEBRANDUS ingenti liberalitate sua præclarus, rerum itidem Domesticarum apprime Studiosus in fata declinavit anno 1300.

XIV. HERMANNUS de Ulrein in omni actione sua magna providentia sublimis, post expletum 14. annorum regimen anno 1314. Diem suum obire coactus fuit.

XV. BERENGERUS Perckhauser obiit anno 1336.

XVI. UDALRICUS Randecker cognomine suo dictus, fati concessit anno 1339.

XVII. NICOLAUS obiit anno 1346.

XVIII. CONRADUS cognomento Vaher appellatus diem suum obiit anno 1367.

XIX. CONRADUS Regeldorffer dictus obiit anno 1405.

XX. BERTHOLDUS Regldorffer obiit anno 1414.

XXI. CONRADUS & is quoque Regldorffer cognominatus post annos duos & menses quinque, quia bono publico parum utilis, & inidoneus in totum exauthoratus fuit.

XXII. VDALRICUS dictus Plumberger obiit anno 1426.

XXIII. CONRADUS ante dictus denuo restitutus obiit anno 1430.

XXIV. PETRUS Fries e Canonica Vndenstorffensi postulatus per omnia Reformatior egregius, idemque nomen ac titulum secundi Fundatoris condigne promeritus, diem supremum obiit 18. Junii 1455.

XXV. JOANNES Peininger administratione sua multum laudabilis templum Monasterii testudine firmavit

XXVI. WOLFGANGUS Hambstückel obiit anno 1493.

XXVII. ERHARDUS obiit anno 1509.

XXVIII. SIGISMUNDUS Weissenburger obiit anno 1527.

XXIX. WOLFGANGUS Zenckl obiit die 10. Januarij 1539.

XXX. FRANCISCUS Greinmolt Præpositus Berenriedensis in Administratorem Rhorensem datus & acceptus anno 1555.

XXXI. PAULUS Sümmerl obiit anno 1562.

XXXII. CASPARUS Streittl Canonicus Beurbergensis, itidem in Administratorem Rhorensem evocatus.

XXXIII. HIERONYMUS Wegmann obiit anno 1570.

XXXIV. JOANNES Fischer Canonicus Berenriedensis primum per aliquot annos Administrator Weyerensis, postmodum anno 1571. in Præpositum Rhorensem assumptus, Canonicæ Religionis semper amantissimus, juxta quoque Cænobij sui jamjam ruinam minitantis Restaurator egregius, obiit anno 1588.

XXXV. JOANNES Hollensteiner electus 6. Novembris anno 1589. Vir omni exceptione major Prælatuæ fastigio dignissimus, scholas instruxit, ædificia funditus erexit, templum ornavit, pauperes aluit, numerum Canonicorum adauxit, Bibliothecam suam libris adeo multis exornavit, verbo laudatissime rexit annis 42. unde pro merito primus omnium inter Sacros Præsules Rhorense honoratus mitra, pedoque Abbatiali fuit insignitus, idem ipse Statuum Provincialium inferioris Baviaræ Deputatus, ut vocant, summa autoritate Principis terræ constitutus totis 24. annis communem Patriæ salutem strenue fovit, denique meritis & annis sublimis exanimatus naturæ debitum solvit die 14. Junij anno 1630.

XXXVI. BERNARDUS Schärl pietate & religione præstantissimus proin de speciali Numinis gratia fati sui præsciens tristis admodum & invitatus vidit durante bello Sue-

Suecico non tam ferocissimum Religiosi claustrum sui totius incendium, quam Canoniorum Religiosorum miserabile prorsus exilium, cui ipse subtractus de tribulatione magna lætus emigravit ad felicitatem æternam & Patriam mansuram.

XXXVII. WILIBALDUS Mayr post modicum aliquot dierum (a morte piissimi Prædecessoris sui) Interregnum ex Capitularibus Domesticis adscitus, cultioris sermonis tum Græci tum Latini longe peritissimus adhæc Theologus ac Philosophus insignis, idem sublimiores hujusmodi scientias in diversis aliis sui Ordinis Collegiis haud sine vulgari laude professus, durante suo regimine potiorem Cœnobii partem e busto resuscitavit, nova prædia cœmit & decimas, item quam plures libros ad Bibliothecam magis exornandam comparavit, ac universim laudabiliter præfuit tredecim annis, quousque nimirum a rebellibus subditis sæcularibus contemptim habitus & afflictus Prælaturæ fascēs ultro dimisit Simone Zotl loci Decano in administratorem interim constituto, ipse vero Wilibaldus Septuagenario major tandem emigravit die 14. Decembris anno 1665.

XXXVIII. PATRITIUS Vesperinger cognominatus ex Decano Weyerensi Præpositus Rhorensis mense Martio 1646. designatus, modico decem mensium curriculo nondum expleto Landishuti sub cura Medicorum vivens misere quamvis medice, carne mortali defunctus, Successori locum dedit. Ejus sub regimine Religiosi Canonici secunda jam vice Martiali furore Belli Suecici solum vertere, & mansionem suam Rhorensē derelinquere coacti sunt, Pace publica tandem Patriæ reddita reversi ad propria.

XXXIX. AMBROSIUS Faber Canonicus Rhorensis ex Decano Monasterij Subensis in Antistitem Rhorensē evocatus, & Canonice promotus itidem per aliquot menses tantum præfuit, ac eodem anno quo Canoniam Rhorensis obitum ejus deplanxit in terris, ipse deposita carnis farcina lætari cœpit æternum dehinc exultaturus in cœlis.

XL. SIMON Zotl jam nominatus supra licet jam senio grandævus & officio Decanus oneri Prælaturæ succollare rogatus, & exoratus, de speciali industria & humilitate passim ab omnibus commendatus, Religiosos Canonicos ac Filios suos paternā Charitate continuo moderatus vitam terrestrem cum beata morte commutavit die 28. Septembr. anno 1668.

XLI. GREGORIUS Altmann virtute magis quam ætate maturus idem corporis simul & animi præstantia decorus admodum & dilectus omnibus, dum Canoniam suam superioribus annis hostili flamma miserrime devastatam restaurare satagit, inopinata mors pia attentata illius complorantibus interim omnibus fortiter intercipit die 16. Februarii anno 1675.

XLII. AUGUSTINUS Pauhofer Architectus re & nomine gnarus, & percharus omnibus, Refectorium cum plerisque aliis ædificiis claustralibus novum fieri procuravit, multaque alia in commune bonum utilia & salubria præstitit, dum tandem honores, non item labores abhorrens anno sui regiminis octavo lubens cedit.

XLIII. PATRITIUS de Heydon Antistes & Prælati Rhorensis inclytus Provincialis regiminis Straubingensis in inferiori Bavaria Steurarum Director & Deputatus emeritus, non tam sanguine quam virtute, imo & toto regimine suo clarissimus, cujus Reverendissimam ac Perillustrem Amplitudinem suam plus commendant merita propria quam Scriptoris alieni penna, de laudatissima Administratione sua dignus a Posteris qua voce, qua calamo celebrari per sæcula.

Hæc de Canoniam Rhorensē Ejusdemque ad B. Virginem Ecclesiæ R. R. mis Dominis D. Prælati; sequitur jam Catalogus Scriptorum Illustrium, & sunt

ANONYMUS Bojus Ejusdem Canoniam Rhorensis Canonicus, floruit sæculo duodecimo. Scripsit

Binas Epistolas contra errores circa Sacramentum Eucharistiæ Folmari Præpositi Trieffensteinensis. Unam ad eundem Folmarum, alteram ad M. Gerhohum Reicherpergensē. Exstant in Bibliotheca Sanctorum Patrum editionis Parisiensis anno 1644. Tomo IV. parte 2da columna 845. & seq.

WILIBALDUS MAYR sæpe dicti Monasterij Rhorensis Præpositus, de quo jam supra in Catalogo Præpositorum meminimus, cæterum edidit Reverendissimus Præpositus iste.

Vitam S. P. N. Augustini Ecclesiæ Doctoris Ter Maximi Ingolstadtij anno 1631. typis Ederianis in folio minori: In qua quid potissimum mireris, nescias, historiæne

gravissimam Fidem? an Styli Majestatem? verborumque decorem? an lepidas vocalium juncturas, & totius sermonis mirificum concentum ac fluorem, aliaque sexcenta id genus Oratoria pigmenta? ita ut omnes Charites, Lepores ac dicendi veneres eo migrasse merito Jovem lapidem jures. Adornavit porro opus, figuris æneis ingeniosissime ad singula pæne capita adumbratum, quas quidem D. Georgius Berrieder ejusdem togæ ac Professionis nostræ Vir insignis post ad S. Zenonem prope ditiores Hallas Præpositus ingenio suo, quod præclarum habuit, primus ut ipse Auctor in principio Operis insinuat, adinvenit.

R I C N A N C E N S E,

Pulchrum & bene dispositum olim in Regno Bohemiæ Cœnobium Ordinis Canonico-regularium S. Augustini. De cujus Fundatoribus nihil comperti habemus. Ita Gabriel Bucelinus in Germania sacra parte altera fol. 264. nec plura.

R I E D E R E N S E

Monasterium Canonico-regularium Ord. S. Augustini, primum a tempore suæ Foundationis seu Originis *Abbatia Tieselheimensis* indigitatum, Diocesis Constantiensis in superiori Suevia ad fauces Sylvæ Herciniæ peramæno loco constitutum, & non nisi tribus horis a notissimo illo ac celeberrimo S. Blasii intitulato Benedictinæ Familiæ Asceterio distitum, idque variis juribus, Privilegiis ac redditibus sat opimis instauratum anno Verbi Incarnati 1152. primum Fundatorem acquisivit Marquardum a Weissenburg primæ nobilitatis Virum, qui de proprio Allodio suo pro bonis terrenis mercaturus æterna, Deum cœli hæredem omnis Possessionis suæ constituit; dum ex consensu Conradi II. Romanorum Regis locum satis amplum Canonicis Regularibus sub sacra Regula Augustiniana militantibus (Religioso Claustro juxta apparato) plenissime tradidit. Dos prima novæ Sponsæ huic seu Ecclesiæ Riederensi ad congruam Fratrum sustentationem uberrime collata recenset villas complures paulo post enumerandas, & primum loci advocatum egit Authoritate Cæsarea specialiter in id Deputatus Conradus de Krenchingen hujuscemodi jure ad posteros etiam derivato, licet posterioribus annis tenui solum potentia (qualiter ex actis abunde satis perspicitur) administrata; siquidem jam anno 1303. Fridericus a Weissenburg a competenti Judice rite condemnatus, quævis latifundia etiam a Majoribus suis utcumque subtracta restituit: Quod idem in simili casu præstiterunt etiam alii Authoritate tum Apostolica tum Imperatoria potenter adacti. Cæterum Tieselheimensem, (hodie *Riederense*) Abbatiam hanc statim ab initio sui ad instar aliarum Ecclesiarum in specialem Imperii Protectionem fuisse receptam ostendit Diploma Cæsareum in rei confirmationem clementissime datum & expeditum sub hujusmodi tenore:

In Nomine Sanctæ & Individuæ Trinitatis &c. Conradus Divina favente Clementia Romanorum Rex secundus, Augustus &c. Si Antecessorum nostrorum Regum & Imperatorum circa Ecclesias Dei, & Ecclesiasticas Personas conservandas ac procurandas devotionis ac pietatis inhæere vestigiis studebimus, & ad cultum Divinæ Religionis & obsequij propagandi Imperialis nostræ tuitionis suffragio eis nunc & in perpetuum providebimus, id tum ad præsentis vitæ tranquillitatem, tum ad æternam beatitudinem promovendam nobis profuturum fore non ambigimus. Ea propter notum sit omnibus tam præsentibus quam futuræ ætatis Christi fidelibus, qualiter nos Religiosorum Vivorum preces clementer admisimus, & Cellam quandam Tieselheim dictam, quam Liber homo & Nobilis Marquard nomine uxore Orbatas ac liberis Filium Dei universorum bonorum suorum hæredem constituens in honorem ejus & Beatissimæ Matris Ipsius Mariæ in proprio allodio fundavit, sub nostra Imperiali tuitione suscipimus, & prædia, quæ ipse ad sustentationem Fratrum Deo inibi sub Regula B. Augustini devote famulantium sine omnium hominum contradictione legaliter contradidit, villas videlicet Criesheim, Munchingen, Essinum, Wilo, Ruscbin, Rauttenbach, Riederem, vel quæcunque oblatio Fidelium impostorum contulerit, seu sollicitudo Fratrum quoque juste contraxerit prædictæ Cella præsentis scripti Privilegio, ac totius corroborationis munimine confirmamus. Concambium quoque, quod pro decimis ejus loci, in quo Cella constructa est cum Carolo Tugiense Parochiano ejus Ecclesiæ Licentia & Consensu Hermanni Constantiensis Episcopi ad stipulantibus utrinque advocatis jure legali factum est, ratum habentes locum ipsum ab omni jure decimali, quod prius Tugiensi Ecclesiæ persolvebat, Liberum esse in perpetuum statuimus. Præterea decernimus, ut Conradus de Creichingen, & post eum per Successionem prolis Filius primogenitus Ecclesiæ jam dictæ advocati dignitatem concessione Abbatis, qui nunc præest, Alberti, Ejusque Successorum tali conditione obtineat, ut nullum

sub-

COLLEGIUM RENTIENSIS IN SUPERIORI
SUEVIA CANONISTI. M. C. XXV.

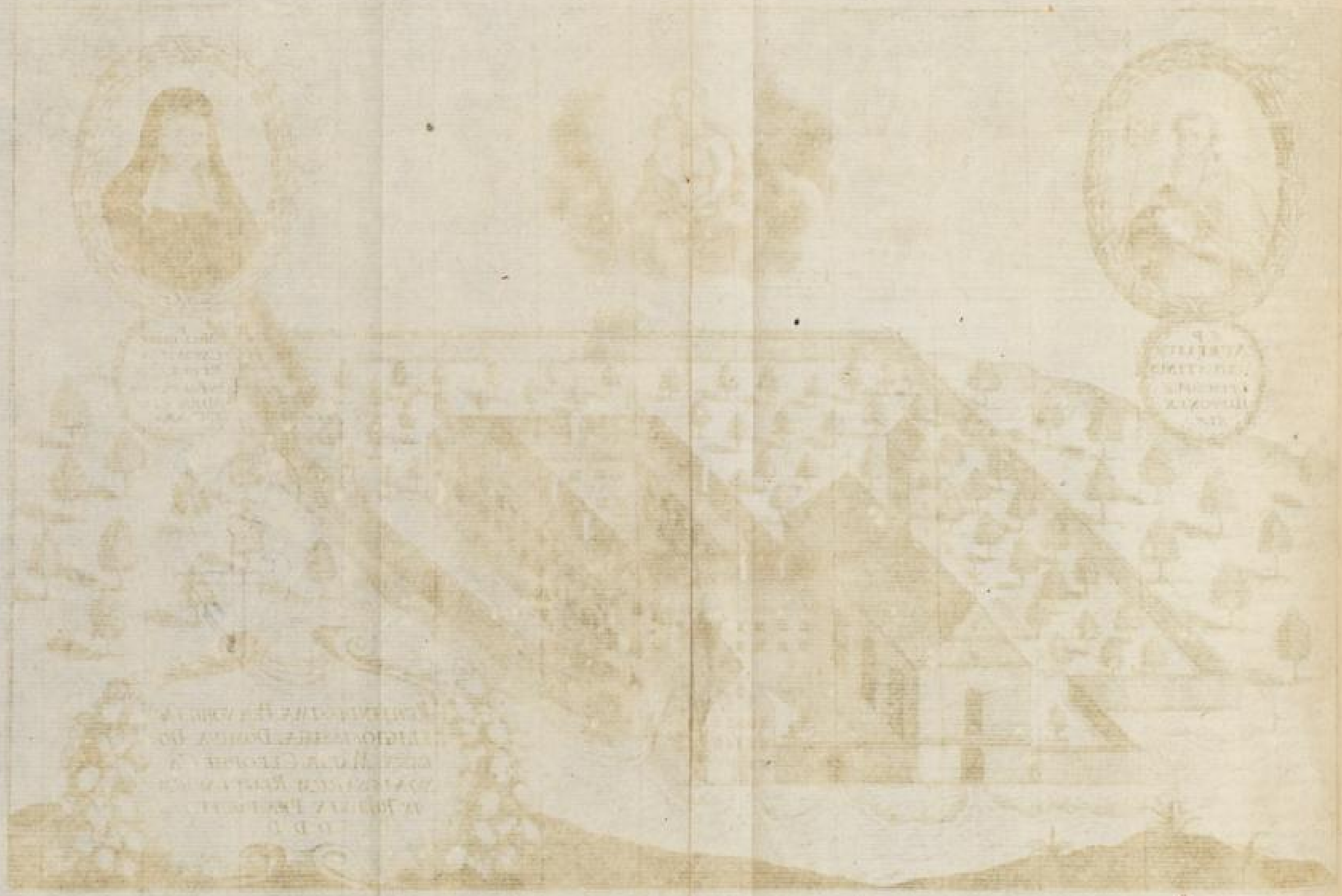
S. P.
AURELIUS
AUGUSTINUS
EPISCOPUS
HIPPONEN
SIS

B.
MECHTHILDIS
CANONICA
REGULARIS
IN RIEDEREN
MIRACULIS
CLARA

REVERENDISSIMA PRANOBILO
RELIGIOSISSIMA DOMINA DO
MINA MARIA CLEOPHE CA
NONISSARUM REGULARIUM
IN RIEDEREN PRÆPOSITA
D. D. D.

COLLEGIUM RIEDERENSE AD S. MARIAM SEDENTEM DIOECIS CONSTANTIENSIS IN SUPERIORI SUEVIA CANONISSARUM REGULARIUM S. AUGUSTINI FUNDATUM ANNO CHRISTI. M. C. XXV.

GOETTERLICHE UNIVERSITÄT AN DER UNIVERSITÄT ZÜRICH
DIE UNIVERSITÄT ZÜRICH AN DER UNIVERSITÄT ZÜRICH
DIE UNIVERSITÄT ZÜRICH AN DER UNIVERSITÄT ZÜRICH

Subadvocatum vice sua constituat, etsi quam injuriam Ecclesiæ vel Fratribus, populisve advocatiæ suæ subjectis sciens & contumeliose facere præsumpserit, nisi secundo tertiove per Abbatem vocatus, & alter quem Abbas cum Fratribus de eadem Congregatione idoneum & utilem elegerit, per manum Abbatis substituatur. Ut autem hoc Imperiale Decretum nostrum omne per ævum stabile & inconvulsam permaneat, præsentis privilegii nostri paginam sigilli nostri appensione insigniri jussimus adjicientes, & regia auctoritate sancientes, ut siquis horum, quæ statuimus, temerarius violator extiterit, Banno Regali subiaceat, & triginta libras auri optimi Camera nostræ & totidem prædictæ Ecclesiæ persolvat. Testes quoque idoneos in quorum præsentia hæc facta sunt, subterscribi jussimus, quorum nomina hæc sunt: Hermannus Constantiensis Episcopus: Fridelobus Augiensis Abbas: Abbas de Petrishausen Albertus: Manegoldus Abbas S. Udalvici, Fridericus Dux Saxonie: Conradus Dux Burgundie: Filius ejus Bertholdus. Hermannus Marchio de Baden. Comes Humbertus, & Frater ejus. Udalricus de Linzenburg. Comes Eberhardus de Nellenburg. Comes Rudolphus de Pfullendorff: Comes Albertus de Dillingen &c. &c.

Signum Domini Conradi Romanorum Imperatoris secundi. Actum feliciter Amen. Ego Arnoldus Cancellarius vice Henrici Archi-Episcopi & Archi-Cancellarii recognovi data VII. Idus Januarii Indictione XV. Anno Dominicæ Incarnationis Millesimo centesimo quinquagesimo secundo regnante Domino Conrado gloriosissimo Romanorum Rege secundo Augusto, anno vero Regni ejus decimo quarto.

Posthac durante adhuc eodem Christiano Sæculo duodecimo ista Abbatia Tieselheimensis suo loco mota translata fuit ad unam ex villis in recitato Diplomate Riederer appellatum. Ex tunc Præpositura Riederensis suo nomine nuncupanda, cujus antiqua jura & privilegia demum innovavit, & auctoritate Pontificia confirmavit. Clemens Papa V. per propriam quandam Bullam taliter exaratam.

Clemens Episcopus Servus Servorum Dei dilectis filiis Præposito & Conventui Monasterii in Riederer per Præpositum soliti gubernari & ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, Ordinis S. Augustini Constantiensis Diocesis Salutem & Apostolicam Benedictionem. Cum a nobis petitur quod justum est & honestum, tam vigor æquitatis quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter Dilecti in Domino Filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu omnes libertates & immunitates a Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus sive per privilegia seu alias Indulgentias vobis & Monasterio vestro concessas nec non libertates & exemptiones secularium exactionum a Regibus & Principibus, aliisque Christi fidelibus Vobis & Monasterio prædicto indultas, sicut eas juste ac pacifice possidetis, Vobis & per Vos eidem Monasterio auctoritate Apostolica confirmamus. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire &c. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Viennæ Nonis Aprilis, Pontificatus nostri anno septimo, Christi vero Millesimo quadringentesimo duodecimo.

Syllabus

Seu Series & Ordo Successionis Antistitum Tieselheimensium seu Riederensium ex proprio Archivio tota sedulitate collectus, etsi non undequaque perfectus & integer, talis habetur.

I. ALBERTUS, anno 1152. in tabulis solo nomine memoratus, cætera incognitus, nec unde ad Prælaturam istam fuerit accitus, hætenus deprehensus. Gratia loco habendum, quod saltem nomen ipsius avara Scriptorum antiquitas ad Posteris transmiserit.

II. EBERHARDUS post diutinum fati interregnum seu Prælaturæ vacantiam circa annum 1224. notus legitime præfuisse, & realiter possedisse cuncta primæ fundationis jura, privilegia & allodia, quamvis hæc eadem successu temporis iniquissime turbata & infestata.

III. HENRICUS anno 1301. famosus; in quo propter nimiam temporis interapedinem pariter laborare videtur ordinata Prælatorum series, non item Canonie

hujus, id temporis adhuc Summo Pontifici immediate subditæ, jura ac privilegia a Clemente V. (ut supra vidimus) in Concilio Viennensi Autoritate Apostolica renovata & confirmata.

IV. BERTHOLDUS, electus anno 1318. tum a Diethelmo Leopoldi Ducis Austriæ Mareschallo homines proprios sat multos ad pias causas donatos & oblatos accepisse suo loco in tabulis notatus, de reliquo vero Posteritati parum notus.

V. CONRADUS I. anno 1327. præ reliquis, quia præstantior ad regimen vocatus, demum anno 1350. proprio suo Religiosorum Canonico cœtu vel omissio vel neglecto totam ex proventibus Riederensibus dimidietatem ad instantiam quorundam Nobilium Heroum Sueviæ Parthenoni Riederensi mox recensendo infra lubens cessisse in Actis iniquissime traductus.

VI. JOANNES I. simpliciter tantum anno 1358. in scriptis annotatus.

VII. JOANNES II. de Bondorff, electus anno 1378. lapsu temporis grandi senectâ fatigatus anno 1401. Successori sponte locum cessisse commendatus.

VIII. WERNHERUS Weiner de Heigerloch inter alia, quæ memorabilia gessit, Confirmationem etiam Privilegiorum Monasterii sui a Sigismundo Romanorum Imperatore in Concilio Constantiensi clementissime datum obtinuit proprio quodam Diplomate in id expedito; vigore cujus in novum sæpediti Riederensis Monasterii hujus Advocatum (Priore Joanne de Krenckingen penitus antiquato & neglecto) constitutus fuit Joannes Comes de Lupfen Landgravius de Stüelingen ac Dominus in Hocheneck: quare præfatus Nobilis Creüzlingensis ipsum Wernherum Præpositum armata manu sacrilege comprehensum captivum abduxit, ac Monasterio temere spoliato, non nisi 50. florenis in parata pecunia numerandis dimittere voluit: qua controversia ad Arbitros Nobiles Viros Frischaufen de Bodmann, & Casparum de Klingenberg devoluta, quem aut qualem tandem sortita fuerit exitum, vel inviti nescimus.

IX. CONRADUS II. anno 1419. in Actis publicis commemoratus.

X. FRIDERICUS Renz præfuit ab anno 1422. ad infaustum usque (quem sibi fatalem sensit) illum 1459. annum, successore idoneo ad Claustrale regimen nullo penitus relicto: quare Canonice Regulares in altero paris nominis contubernio Riederensi propius adsito degentes, vacantem hujusmodi Præposituram invadere motu proprio connitentes, & sæcularem quendam Presbyterum ad eam inducere volentes, a male tentatis quantocyus desistere prohibita sunt per propriam quandam Bullam ab Ordinario loci in id datam sub hujusmodi tenore: „ Henricus Dei & Apostolicæ Sedis gratia „ Episcopus Constantiensis universis & singulis Ecclesiarum Rectoribus, Viceplebanis, „ Vicariis perpetuis & loca tenentibus eorundem Capellanis, Altaristis, Presbyteris „ & Clericis per Civitatem & Dioccesim Constantiensem ubilibet constitutis salutem „ in Domino & præsentium executionem. Nostro intimatum est auditui, quod his „ diebus Præpositus Monasterii Riederensis Ordinis S. Augustini Canonico Reg- „ ularium nostræ Diocesis naturæ debitum persolvit, quodque Magistra & Con- „ ventus ejusdem Monasterii prætendentes jus eligendi perpetuum ibidem ad se specta- „ re de Præpositura hujusmodi disponere, & Presbyterum sæcularem eis beneplaci- „ tum absque nostra & venerabilis ac Religiosi in Christo Abbatis Monasterii in Creüz- „ lingen extra muros Constantienses earum & dicti Ordinis Visitatoris & Reforma- „ toris Generalis Autoritate & voluntate in Præpositum eligere de facto præsumant. „ Cum autem id alienum Juri videatur, nec deceat Presbyterum sæcularem regulari „ Monasterio præfici, & disparis professionis homines in eodem corpore sociari, Su- „ perioris licentia desuper non obtenta; quocirca officii nostri debitum exequi & di- „ ctarum Monialium præsumptioni temerariæ congruis remediis obviare volentes, „ vobis omnibus & singulis supradictis communiter & divisim in virtute sanctæ obe- „ dientiæ præcipiendo mandamus, quatenus accedentes, quo propterea fuerit acce- „ dendum præfatis Magistræ & Conventui districte & sub excommunicationis pœna „ lata sententiæ in rebelles inhibeat & interdicatis, quibus & nos præsentibus in- „ terdicimus & inhibemus, ne absque nostro, & dicti Abbatis consilio & assensu ex- „ presso de prædicta Præpositura disponere, aut ad illam Religiosum vel Sæcularem „ eligere vel præficere præsumant vel attentent, alioquin secus facientes volumus „ hoc ipso dictæ sententiæ Excommunicationis subiacere, & attentata pro infectis „ nullo unquam tempore valituris haberi & nuntiari. Datum Constantiæ in aula „ nostra anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono die vicesima „ quarta Martii Indictione quinta sub sigilli nostri appensione.

XI. JOANNES hujus nominis tertius Pabst cognominatus. obiit anno 1489.

XII. ANDREAS Curer seu Murer aliis cognomine dictus, haud sine maximo animi dolore suspicere, contristatusque nimium sustinere debuit, templum & Monasterium suum Riederense totum in favillas absumi, unde suprema necessitate compulsus, in quaecumque demum subsidium undeunde comparandum debita multa contraxit: quin & eleemosinas collegit, quousque tandem anno 1520. miseriarum satur Præposituram in manus Abbatis Creüzlingensis sui pro tempore Visitatoris resignavit, pauloque post vita quoque temporali decessit anno non notato.

XIII. JOANNES IV. Rottenberger contra rebelles subditos debitam servitorum præstationem ex sententia Dicafterii Provincialis in Superiori Suevia sub annum 1527. legaliter affectus, ac universim de Monasterio suo passim strenue promeritus fuisse laudatur in tabulis.

XIV. JOANNES V. Gossolt, Decanus Creüzlingensis jam ante post resignationem Andreæ Præpositi Riederensis in Administratorem Canonice hujus deputatus, inde vero sub annum 1530. in Præpositum illius Canonice postulatus, & confirmatus octennio post miserabiliter occumbit, nimirum anno 1538. die 8. Februarii lamentabili profus ac horrendo casu ex insidiis a tenebrione quodam pessimo, & quidem ædituo suo de nocte hostiliter invaluus, & miserandum in modum necatus expiravit Viro homicida & interfectore præmatura fuga callide dilapso.

XV. JOACHIMUS Dumpel, præfato anno 1538. die 17. Martii itidem ex Creüzlingen adscitus: cujus sub regimine sacre ædes Riederenses iteratis vicibus casualiter æque ac infeliciter voracibus flammis adustæ magnum satis damnum & mœrorem attulerunt Præposito huic Joachimo, qui tamen de reliquo in officio Prælaturæ pie vixit usque ad annum 1563.

XVI. HENRICUS Feer, officio Decanatus Creüzlingensis sat diu bene promeritus Riederensem de posthac Præpositum egit ad quinquennium sola morte naturali depositus & exauthoratus anno 1568.

XVII. LAURENTIUS Dienger, & is quoque Canonicus Creüzlingensis ad Præposituram Riederensem assumptus muneris sui confirmationem accepit die 16. Julii; demum post annos 20. in regimine Claustrali laudabiliter expletos piissima morte defunctus anno 1590. die 11. Maji.

XVIII. GEORGIUS Heuner ex Decano Creüzlingensi plenarius Dominus & Antistes Riederensis Canonice declaratus, transacto Prælaturæ septennio morte Justorum exanimatus defecit anno 1607.

XIX. PETRUS Haug dictus Schmidtner resignatus Abbas Creüzlingensis, pro tempore Parochiæ Wurmlingensis prope Rottenburgum Nicri Vicarius a suo in dimissa Prælatura Successore Georgio Abbate tanquam loci Visitatore sub annum 1607. die 9. Julii ad regimen Riederense promotus, eodemque adhuc anno die 22. Octobris Authoritate Ordinaria rite confirmatus, Vir omni exceptione major, pluribus titulis alter fundator celebrari justissime promeritus, tandem pro suis laboribus prope modum infinitis, atque istis ad solam majorem Dei gloriam sponte susceptis præmia recepturus æterna sancto fine requievit anno 1626. die 29. Maji.

XX. JOANNES VI. Reinhardt de Weinfeldten, septimus ex Imperiali Collegio Creüzlingensi die 2. Julii anno 1626. desumptus primum Administrator solum fuit, & inaudiit, quousque die 17. Septembris anno 1632. Præpositus absolute constitutus, talisque Authoritate Ordinaria confirmatus, expleto perfecti regiminis sui triennio pluribus aggregatus anno 1635. præsentissima morte decessit gloriosa Viri non minus probi ac boni fama, quam ingenti Personæ suæ desiderio posteris relicto.

XXI. BERNARDUS Wegelin, jam octavus ex sæpedito Creüzlingensi Collegio promotus anno 1635. idem paulo post spontanea ac libera resignatione sua dimissus de reliquo privatus solum vixit.

XXII. JACOBUS Denckinger, Abbas Creüzlingensis, laudatus suo loco supra singulari studio & labore Præposituram hanc Riederensem ab Urbano Papa VIII. Authoritate Sedis Apostolicæ Imperiali Cœnobio suo Creüzlingensi hostilibus flammis (durante civitatis Constantiensis obsidione Suecica) miserabiliter absumpto, demum e cineribus suis facilius instaurando in supplementum conceptæ meliorationis addi fecit, & pleno jure solenniter incorporari procuravit anno 1638. idem ex tunc simul Abbas Creüzlingensis ac Præpositus Riederensis intitulari solitus; ex quo tempore Canoniam hanc Riederensem unice curant, & inhabitant aliquot Canonici Creüzlingen-

genes juxta beneplacitum Abbatis sui seu Præpositi Riederensis pro fovenda salute subditorum juxta morem ad eam hæctenus dimissi.

R O C H E N S E,

Alias *d' Roche* nuncupatum celebre quondam Canoniorum Regularium Diocesis Lausanensis in partibus Helvetiæ ac forensi ditione Reipublicæ Bernatensis de Clericali Ordine S. Augustini Monasterium, seu Nobilissima quondam Abbatia, de qua jam pridem ab Heterodoxis terræ hujus Inquilinis perdita & annihilata, ad notitiam posterorum edicere vel inviti quidquam non habemus, quam qualiter jam ab antiquo inter Ecclesias & Monasteria ac Beneficia tum Sæcularia tum Regularia & quidem quamplura celeberrimæ Abbatia in Monte Jovis etiamnum computetur ceu propria & incorporata.

R O D E N S E

Jam pridem (uti nobis videtur) antiquatum Canoniorum Regularium Ordinis S. Augustini Monasterium superiori ætate apud Leodienses inclytum, atque istud ab Anonymo magni Chronici Belgici Authore fol. 110. in hæc verba relatum: Eodem tempore (circa annum 1000.) Albertus Canonicus Tornacensis, qui de Parochia Colonienfi originem duxit, in Parochia Rodensi Ecclesiam in honorem Virginis Matris & ejus Paranymphe Gabrielis ædificavit, & ibidem Fratres sub Regula S. Augustini, sicut per Revelationem acceperat, congregavit, & relicta præbenda in eadem Ecclesia sub duobus Præpositis Deo devote militavit, quibus in Pace defunctis, Abbatem primum præfecerunt Virum Religiosum nomine Joannem, de consensu Domini Oberti Episcopi Leodiensis. In hoc loco Monasticæ Disciplinæ vigor per multos effloruit annos, sed heu! jam nostris temporibus non hostium incurfu forinsecò, sed tinea attenuatus intrinseca, desolationi proximus est.

R O K Y C Z A N E N S E.

In ejusdem nominis civitate Bohemiæ & Archi-Diocesi Pragensi Canoniorum Regularium Ordinis S. Augustini Monasterium aliquod cum tribus aliis supra suo Ordine nominatim recensitis, nempe Jaromiriensi, Glacensi, & Saczensi (de quo posteriore paulo post) ab Arnesto Sanctæ memoriæ Pragensi Archi-Episcopo hujuscemodi Metropolitana dignitate primo fundatum, cujus Historiam in vita ejusdem Sanctissimi Pontificis Authore Bohuslao Aloysio Balbino Soc. Jesu Presbytero lib. 3. cap. 4. fol. 248. taliter legimus exaratam: Rokyczana Civitas est, Pilsnæ quondam æmula, dum Husso studeret, circumferturque in Rokyczanenses falsum Catholicorum Pilsnensium dictum, quod Stransky, etsi Piccardita, refert: *Gabalum in Urbe Pilsena antiquiorem, quam Rokyczanorum Civium Religionem esse.* Ex ea Urbe notissimus ille, & tantum non Hæresiarcha, Joannes Rokyczanus prodiit, sax & turbo Patriæ, quem Georgij Podiebradij, Bohemiæ Regis, Pontificem possis dicere. In hac Civitate opulentissimum Cœnobium, Canonicis S. Augustini circa annum 1349. excitavit Arnestus, attribuitque templum, quod an ab Arnesto conditum, an præparatum ante dono Canonicis cefferit, ignoratur. Splendidum certe est, eaque ætate dignum, quæ ad magnificentiam, & quandam æternitatem omnia referebat. Cœnobii ipsius ruinæ operis dignitatem demonstrant; camera altæ, fornices impavidi, reliquum adhuc esse cubiculum quoddam Palatio simile, narrant, qui viderunt. Quos pagos, quæ prædia, ac cætera hujusmodi Arnestus attribuerit, inter manus Decanorum Rokyczanensium esse dicunt, mihi videre non contigit; Bibliothecam præterea manuscriptorum librorum egregiam, eo in loco latuisse scio, an manus insidiantium evaserit, nescio. Tradunt Cives audiisse a Majoribus, longe ante Canonicos, eo loco Virgines Deo sacras habitasse, quod mihi probabile non est, cum nulla omnino antiquitatis memoria in manuscriptis Historiis inveniri possit. Sed cubiculum hodieque monstratur admirabile, in quod ingressi dulcedine quadam liquidissimæ pietatis, & sensu cœlesti impleantur, ut experti narrant. Eo in cubiculo preces Sacerdotum quotidianas, ad captandam pietatem dicere Patres nostri solebant, nam eam Civitatem, ut plerasque per Bohemiam, primi omnium nostræ Societatis Patres post annum 1624. Christo sunt lucrati. Forsitan olim Venerabilis Arnesti habitatione consecratus locus odorem hunc pietatis, quo afflantur, attraxit. Excidendi hujus nobilis Cœnobii (ut plurimorum per Bohemiam) administrum Cacodæmon Ziskam elegit. Is anno 1421. cum Tachovia virtute obsessorum repulsus abiret, Rokyczanam accessit, & ad colloquium Cives

evocavit; exiere. Ille se fessum tot præliis, recreari velle cibis & hospitio, admittique in Civitatem postulat, nihil acturum hostile, & abiturum innoxie pollicetur. Homines antiquæ simplicitatis, qui verba pro factis solerent accipere, seu quod irritatum Tachoviensi repulsa timebant, admisere, totamque illam Thaboritarum colluviem instructis per domos mensis laute habuere. At Thaboritæ saturi, recta in Canonicorum Cœnobium feruntur, aras deiiciunt, statuas detruncant, Imagines sacras detrahunt, & inter manus lacerant, diffugientibus Canonicis, Cœnobium spoliant, ibique deprehensum amabili senectute Sacerdotem Canonicum notissimæ virtutis, vasi inclusum, facto circum rogo, belluæ ferales incendunt, epiphonemate adjecto exclamantes: *Sic decet nos implere omnem justitiam.* Adeunt Sanguinarium illum Cyclopem Rokyczanenses Cives de injuria & pactis violatis amice exoptulant. Ille Civium pietate irritatus, mox, inquit, referetis responsum; simul signo suis dato, expilari Urbem, & rebus omnibus, quæ rapi per tumultum possent, spoliari jubet, perfectoque latrocinio urbe discedit. Ita fidem a nobis exigere solent Sectarii, quam non præstant. At Canonici pulsî semel, Civibus Hussum secutis, & templum occupantibus (cum hæresis annos continuos ducentos regnarit) nunquam Rokyczanam redire potuerunt. Hæc ille loco citato. &c.

ROSENBERGENSE

Collegium, titulo Præposituræ, Canonicorum Regularium apud Silesios, in ejusdem nominis civitate Rosenberga, Diœcesis Vratislaviensis, adhuc temporibus nostris probe constitutum, Authorem habuit Ladislaum ejusdem Provinciæ Silesianæ Ducem vulgo Oppoliensem dictum, qui Supremo Numini devotus Ecclesiam & Domicilium Viris Religiosis pro congrua habitatione simul additum, utcunque istud in honorem S. Michaëlis Archangeli a se fundatum, & liberalissime dotatum, una cum Jure Patronatus & queisvis aliis pertinentiis perpetuo proprietatis titulo possidendum attribuit Venerabili ac Religiosissimo in Christo Patri ac Domino Petro, qui fuit Canonicorum Regularium S. Augustini Vratislaviæ ad S. Mariam in Arena sub annum 1374. inelytus Abbas Ordine vicesimus: cujus posteris memorata jura recensitæ Donationis in Canoniam istam Rosenbergensem hodie dum salva manent & integra.

ROTHA vel RODA.

Conditum est hoc Cœnobium Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium in agro Limburgensi ad oppidum Rodæ Ducis, Gallice, *Rolduc*, inter Trajectum Mosæ & Aquisgranum octavo Lapide ab urbe Leodio, anno 1104. Auctore Alberto seu Ailberto Cathedralis Ecclesiæ Tornac. Canonico jam alterius Monasterii ejusdem Ordinis apud Tornacum Fundatore. Iste videlicet nobilitate haud minus, quam sanctitate & doctrina conspicuus, quippe qui Geraldo Comiti Gelriensi, Goswino Comiti de Hensberg, Henrico Comiti de Krickenbach, & Theodorico Comiti Cliviensi consanguinitate junctus, accessit ad Adelbertum Comitem de Saphenberg, Ditionis Rodensis Dominum, a quo tum locum, tum agros, prata ac nemora circumjacentia petiit & impetravit. Tum vero non paucis utriusque sexus amplectendæ Religionis gratia ad eum confluentibus, ex eorundem Facultatibus Monasterium duplex, alterum pro viris, alterum pro fœminis ibidem extruxit; at post aliquot annos illinc translata fuerunt fœminæ, aliæ quidem ad Cœnobium Mariæ-Vallis super Arulam fluvium in Comitatu Saphenbergensi, aliæ ad Monasterium de Sinnich in Ducatu Limburgensi, quod utrumque Monasterium utpote ab ipsis Abbatibus Rodensis Cœnobii, cum attributione sufficientis Dotis ex Fundatione Rodensis constructum, jurisdictioni eorundem Abbatum eriamnum subest. Ailbertus autem anno a Fundatione septimo, hoc est Christi MCIX. inde profectus in Gallias pervenit ad Silvam Theorasciæ, cujus a principe illius pagi uno circumquaque milliario donatus, defectis arboribus in loco, qui *Clarus Fons* nuncupatur, novum Canonicorum Regularium Monasterium ædificavit. Dehinc cum in Germaniam regressus suum Rodense Collegium invisere destinat, febre correptus in pago de *Settenich*, modo *Sebten* agri Coloniensis apud Thobarcham pia morte vitam Sanctissimam clausit 19. Sept. anno 1121. in minori Ecclesia ejusdem loci, qui duas habet, tumulatus.

Series Abbatum.

- I. RICHERUS gente Bavarus, Doctrinæ ac Religionis laude insignis, postquam Roda discessit Albertus Fundator, e quodam in Bavaria Ordinis Canonici Cœnobio, Tom. V. Cann. Regg. Orig. Pars altera. N quod

quod Annales Rodenses *Reidenbuch* vocant, a Fratribus in Abbatem postulatur, & annuente Conrado Salisburgensi Archi-Episcopo, ad cujus Diocesim hoc pertinebat Monasterium impetratur. Distulit vero Abbatialem Benedictionem percipere, quod tunc Olbertus Episcopus Leodiensis Simonia reus haberetur; at demum anno 1119. ab ejusdem laudatissimo Successore Friderico eam reverenter suscepit. Carnium esum usque ad hunc annum in Monasterio Permissum abrogavit, solo adipis usu ad olera condienda pro tunc recepta Monachorum consuetudine, retento. Anno 1121. rogatus a Conrado Salisburgensis Ecclesie Antistite quatuor ad eum Fratres e suo Monasterio transmisit, quorum ille opera usus est ad S. Augustini Regulam in sua Cathedrali Ecclesia inducendam; fueruntque illi quatuor inter Canonicos Hujusce Metropolis ad meliorem formam reductos adscripti; ac insuper anno Domini 1123, ab eodem Conrado Archi-Episcopo statutum est, ut in posterum Abbatia Rodensis & Bavariae Monasteria sub S. Augustini Regula Deo famulantia unum Capitulum seu Congregationem unam constituerent; adeo ut hinc illuc atque huc inde Fratres ad cohabitandum mitterentur. Diem clausit extremum Richerus die 5. Febr. anno 1122.

II. GISELBERTUS, Sæcularis Pastor Ecclesie Cirenensis, nec non Decanus Christianitatis Pastorum Capituli Juliensis, electus in Abbatem a Capitulo Rodensi Benedictionem accepit ab Alberone Leodiensi Episcopo. Hic quidem Vir erat spectabilis forma, literisque Sæcularibus instructus, sed non ita gnarus Disciplinæ Regularis quin & ad eam discendam ob ætatem provec̄tam maxime ineptus. Quod cum ægre ferret Conventus, querelas suas Episcopo detulit, de cujus Consensu Giselbertus amotus est a Regimine anno 1123. Statuta ipsi annua pensione, unde in Domicilio separato vitam transigeret.

III. BERTOLPHUS ex Springierbacensi Canonicorum Regularium ad Mosellam Cœnobio accersitus, Giselberto datus est Successor; ejus tamen, quantumvis moribus probati ac Regularibus Disciplinis instituti, atque etiam ad Officium idonei electio quibusdam Fratribus bilem commovit, quod superstite Giselberto Regimen suscepisset. Quare Bertolphus graviter indignatus necdum anno integro sua potitus dignitate, nec Abbatiali Benedictione recepta abdicans se Regimine, ad Professionis suæ Monasterium anno 1124. remigravit. Ejus tempore Cœnobium Rodense flammis absumitur, ex quo incendio Fratrum pars plurima tectum quæsitura commigravit Salisburgum quos Conradus loci Archi-Episcopus benigne susceptos Monasterio suo Cathedrali adscripsit.

IV. BORNO seu Burno fortasse Berno, Burgundus genere, electus est quoque ex Monasterio Springierbacensi, cujus cum Officium Canonicum invitis Fratribus introducere vellet in Rodense, re ad Sedem Apostolicam relata, jussit Summus Pontifex Honorius II. anno Dom. 1127. ut Borno aut solus pluribus cederet, aut loco abscederet, quod postremum elegit antequam Benedictione Abbatiali insignitus esset. Statim vero Herimannus Filius Embriconis, qui Monasterio ingentia bona contulerat, ambire Dignitatem Abbatialem cœpit, a qua ut eum Fratres arcerent quod inquietus ac imperiosus esset, in Præpositum Monasterii elegerunt Fridericum Richeri primi Abbatis, quem utpote acris ingenii Herimanni conatibus fortiter obliturum sperabant. Hic quidem prioribus annis utilem se Monasterio præbuit, sed postea factus austerus ac imperii nimius, etiam inconsultis Fratribus ac sine venia Episcopi, Lotharium Regem Romæ coronandum Imperatorem Comitatus est, aliaque nonnulla citra licentiam commisit. Ob quæ tum apud Episcopum Leodiensem, tum apud Geroldum Cardinalem, qui postea Lucius II. appellatus est, accusatum hic eum deposuit. Egressus itaque & apud Moguntiam quendam locum ab Imperatore consecutus dum ibidem cum ejus Ministerialibus disceptat, ab iisdem nato mutilatus abscessit, ac tandem obiit apud *Winkle*. Inter hæc Borno revocatus a Fratribus anno 1134. Benedictionem Abbatialem suscepit, qui deinde cum magna pietatis ac modestiæ laude, migravit ad Dominum anno 1137.

V. JOANNES I. Patria Lovaniensis ac Rodensis Alumnus Bornoni a Sodalibus unanimi subrogatur assensu. Hic anno 1140. Sanctimonialia, quæ ex Abbatia Rodensi submotæ, in turri Parochialis Ecclesie Kirchrodensis numero 37. degebant, ad Monasterium Vallis-Mariæ super Arulam, quod ipsis ædificaverat, transtulit; ac tandem plenus meritis ex hac vita discessit anno 1141. Regiminis quinto.

VI. ERPO Trajectensis origine, statim post obitum Decessoris una Fratrum omnium voce in ejus locum suffectus est, ac paulo post benedictus a Leodiensi Præsidente. Is Officium Divinum Psallentibus grave tolerabilius reddidit, abusum adipis tanquam non necessarium abrogavit. Decimam partem reddituum Monasterii nunquam non seposuit in usum pauperum & peregrinorum. Ecclesie, Monasterii & Hospitalis

Domus

domus ædificia perfecit; quodque his omnibus præstat, Disciplinam regularem quamdiu præfuit, illibatam servavit. Vivebat adhuc an. 1178.

VII. RUTCHERUS occurrit an. 1217.

VIII. HELMERICUS memoratur anno 1219.

IX. MARSILIUS occurrit annis 1222. & 1246. mortuus 19. Martii.

X. CONRADUS præfuit ab anno 1246. ad annum saltem 1262. obiit 4. Septembris.

XI. CONO I. rebus humanis exemptus est anno 1301. 19. Martii.

XII. THEOBALDUS regimen auspicatus est anno 1301. fato functus 22. Januarii.

XIII. THILMANNUS.

XIV. WILHELMUS I. de Juliaco.

XV. CONO II. de Ruve.

XVI. CHRISTIANUS de Steghe.

XVII. WILHELMUS II. de Mertzenhausen.

XVIII. JOANNES II. de Rade.

XIX. JOANNES III. de Berensberg, ex nobili quondam genere & castro de Berensberg sub Parochia de Richterich ditionis Juliensis oriundus, Benedictionem Abbatialem consecutus est 12. Novemb. 1302. usque ad hujus Abbatis tempora Cœnobium Rodense caput extiterat omnium Frisæ Occidentalis Monasteriorum Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium; sed cum Disciplina regularis tum in hoc, tum in istis omnino corruisset, Canonici Regulares Congregationis Windesheimensis Sagagentibus Episcopo & Viris Magnatibus, huc introducti fuerunt ad restaurandam, quam quicumque veterum indigenarum amplecti noluerunt, e suis Monasteriis abire jussi sunt, Abbate ipso Joanne Berensberg senio & podagra domi detento nec quidquam reclamante. Vivere desiit hic Abbas die 25. Julii an. 1435. vel 1436.

XX. JOANNES IV. de Vorstheim, ex insigni hujusve nominis Castello Ducatus Juliensis ortus, Thronum Abbatialem conscendit anno 1436. vel 1437. naturæ debitum solvit 17. Martii 1469.

XXI. JOANNES V. Rippelmann dictus *de Bertben*, al. *de Herckbem*, antea Præpositus Limburgensis, evasit Abbas anno 1469. in eaque permansit dignitate usque ad obitum, qui contigit 1. Nov. anno 1480. postquam sibi nepotem suum Joannem van Hufsel subrogari curasset.

XXII. JOANNES VI. van Hufsel, Pastor de Lommerfon, ipso die obitus avunculi in ejus locum susceptus est. Verum post quatuor circiter annos coram Episcopo Leodiensi seu ejus Vicario quibusdam delictis evictus, primum administratione privatur, ac deinde sua dignitate spoliatur anno 1485. obiit tamen in Cœnobio, sepultus in Sacello S. Annæ ad cornu Epistolæ.

XXIII. JOANNES VII. de Goor, anno 1485. titulo Administratoris successit, favente, ut ajunt, Joanne de Horne Episc. Leodiensi, cui consanguinitate conjunctus erat. Quin etiam anno 1437. sub Octavam Corporis Christi, superstite adhuc Prædecessore, Benedictionem Abbatialem suscepit. Dum vero cœpit, nec unquam destitit strenuam operam impendere in utraque re sui Monasterii promovenda; quam insuper posuit an. 1488. in Monasterio nobilium Virginum Vallis Mariæ, & 1497. in altero ejusdem fortis puellarum in Sinnich ad meliorem vivendi formam reducendis. Denique vitam cum morte mutavit die 25. Maji an. 1508.

XXIV. ARNOLDUS Vinck sedit ab anno 1508. ad 20. Julii 1515.

XXV. JOANNES VIII. Polens al. Pottis, regimini admotus est an. 1515. quod per obitum reliquit die 29. Nov. an. 1521.

XXVI. LEONARDUS Damerscheidt, admissus ad Professionem Canonicam an. 1510. primariam dignitatem assecutus est an. 1522. hic pari studio rem Spiritualem curavit ac temporalem, sed in hac felicior existit, nonnulla siquidem bona recuperavit, ac omnia monasterii ædificia propediem collapsura, cum Ecclesiæ choro re-ædificavit. Vivendi finem fecit die 15. Octobris an. 1557.

XXVII. JOANNES IX. Vormbs dictus de Jomberg ex nobili Wormsiorum genere fatus, Pastor erat *in Balen*, quando ad munus abbatiale vocatus est die 4. Febr.

anno 1558. Vix autem fieri poterat, ut in difficiliora tempora incideret, quibus scilicet ab orthodoxa fide Provinciis Fœderatis deficientibus, Monasterium sæpius expulatum, ter flammis exustum ac in summum ultimi exitii discrimen adductum fuit. Obiit die 25. Maji anno 1600.

XXVIII. MATTHIAS I. Straclen, sic dictus a loco natali, ex Pastore in Hersfel ad Rhenum, fuit ultimus Prælatus Canonice electus, ac primus, qui non esset Nobilis, quod tamen, si vitium est, mira in restaurando tam quoad Spiritualia, quam quoad temporalia Monasterio dexteritate compensavit. Tres vero tantummodo Fratres in Monasterio reperit, at brevi nonnullos optimi propositi admisit, quibus laudabilia Statuta tradidit observanda. Laborum suorum mercedem consecutus est 8. Maji anno 1614. cum annis fere 14. præfuisset.

XXIX. BALDUINUS ab Horpusch dictus de Vallum, ex Nobili genere de Kuckum, die 12. Junii anno 1614. primus a Rege Abbas renuntiatur; sub quo Monasterium prospere in temporalibus egit. Dignitatem cum vita deposuit 18. Octob. anno 1635.

XXX. MATTHIAS II. Duckweiler, curante præsertim celeberrimo Prætor Joanne de Weerd ejus propinquo, Abbatiam obtinuit anno 1637. quo sedente Fœderati Batavorum Ordines post sancitam pacem Westphalicam anno 1648. omnia Ecclesiasticorum bona ac præcipue hujus Monasterii fisco suo addixerunt. Defunctus est hic Abbas peregre in Monasterio Vallis-Mariæ die 12. Decembr. an. 1650.

XXXI. WINANDUS Lamberti, Monasterii Rodensis conservator, vivente adhuc Prædecessore in Coadjutorem a Capitulo delectus est, prohibentibus licet Batavis, ne deinceps novus crearetur Abbas. Deinde regia schedula munitus posteaque ab Episc. Leodiensi benedictus, tandem a Summo Pontifice Alexandro VII. quem olim Aquisgrani Nuntium familiariter noverat, mitram primus impetravit. Mirum sane quanta fecerit ac pertulerit, ut suum Monasterium & patriam Religioni Catholicæ & Regi illibata conservaret. Tredecies Hagam-Comitis perrexit, cumque interim ab Hæreticis ejus vita addicta fuisset, insidiatori militi, a quo fuerat globo tormentario appetitus, deprehenso vitam exoravit. Fuit insuper undecim menses ab Hollandis in carcere detentus; nec tamen unquam adduci potuit, ut propositum mutaret, imo feliciter explevit vir ad maxima natus, nisi quod obistere non valuit, quin Hollandi Monasterium nobilium virginum de Hoydonck in Majoratu Sylvæ-Ducensi, suæ Abbatix subjectum extinxerint. Denique tabe lenta confectus occubuit die 6. Maji 1664.

XXXII. MATTHIAS III. de Amezaga, Præpositus Limburgensis a Rege Catholico designatur Abbas die 9. Septemb. an. 1664. qui deinde benedictus, mortem Justorum obiit 26. Julii an. 1666.

XXXIII. PETRUS Melchioris Vander Steghe nominatus a Rege 26. Julii, confirmatusque 10. Augusti, ac die 11. Sept. an. 1667. benedictus, a Sancta Sede usum mitræ perpetuum Rodensibus Abbatibus obtinuit. Tum vero cerneret hunc ad integram sui Monasterii reformationem animum adjicientem, pro cujus fundamento Gallicanæ Congregationis S. Genovefæ constitutiones vendicat; sed cum jam a Summo Pontifice, non nullis tantum mutatis in habitu ac distributione temporis, confirmandæ essent, vir præstantissimus pleuritide correptus, sancti operis nondum licet absoluti, plenam mercedem consecuturus ad cælos evolavit die 1. Decemb. an. 1682.

XXXIV. JOANNES X. Bock, ex Priore Monasterii præter omnium spem Abbas renuntiatus 30. Jan. an. 1683. ac in possessionem inductus 10. Febr. confirmatur ac benedicatur die 17. ejusdem mensis. Porro cum hic decessorem suum in eam mentem impulisset, ut disciplinam regularem in Monasterio restitueret, mirum non est si totis viribus fovit, ac pene desperatum opus verbis & exemplis erexit, coluit ac perfecit, donec tandem post 31. felicis regiminis annos, die 2. Maji An. 1712. ætatis 71. vitam præclare actam pia morte cumulavit.

XXXV. NICOLAUS Heyendal, Limburgensis ex Walhorn, Priorem Monasterii agebat, quando Rex eum nominavit Abbatem die 10. Junii an. 1712. qui possessionem adeptus 13. confirmatus atque benedictus fuit die 24. ejusdem mensis & anni. Hanc ipsemet historiam vir in omni literarum genere versatissimus tamque Græce & Hebraice, quam Latine doctus, magna diligentia adornavit. Disciplina regularis, literarum studium, ac perfecta rerum omnium communio vigent inter ascetas numero 45. quorum pars altera in paræciis Cœnobio adjunctis haud segniter animarum curam exercet. Liceat omnibus prospera cuncta apprecari. Ex Gallia Cristiana, cujus Authoribus amplissimæ merito hic referendæ sunt grates.

R O T T E N B U E C H E N S E ,

Seu (ut habet Hundius Tom. 3. fol. 143.) *Raittenbuechense* dictum, amplissimum ac præclarissimum apud Bavaros in Dicecesi Frisingensi Collegium, statim a prima fundatione sua Archi-Diaconatus jure ac dignitate privilegiatum; idem quoque de doctrina & vigilantissima cura Religiosorum Canonicorum suorum saluti animarum per plures Paræcias circum circa positas, aliasque diversas Matrivi Rottenbuechensi subditas & incorporatas Ecclesias, continuo solerter intendentium, haud sine vulgari nominis sui laude, jam a longo Sæculorum decursu florentissimum, in quo singularissimum sui temporis decus & ornamentum ille (qui ab alio, cui postmodum immigravit, Monasterio *Reicherspergensis* dictus est) Gerhohus Religiosæ vitæ Professionem fecit; ut pluribus constat ex nota vitæ illius Historia apud Raderum in Bavaria sancta vol. 2. ubi fol. 277. inter cætera sic habetur: *Est Raittenbuech Cænobium in Bavaria superiore, intra Ethalense & Pollingamum situm a Guelphone IV. primo Boiariæ ex ea stirpe Principe CDLXXXV. conditum. Huc cum Gerbobus vitæ Religiosæ Studio venisset, acceptus est ingenti omnium lætitia, veluti sol novus domicilium illustraturus. Posuit cultum sacrum, ut sacratioem indueret, amplas & optimas Sacerdotij conditiones rejecit, ut in modico cultu, sobrioque vestitu expeditus iter cæleste ingrederetur, opes humanas, honores, Infulas etiam quas poterat sperare, paupertati, despicientiæ, humilitati vitæ postbabit, ut olim ditior, clarior, illustriorque apud Superos appareret; ubi Rudimentum Religionis posuit, tyrociniūque exegit, in Leges Ordinis more majorum conceptis verbis juravit. &c.* Hæc ille de Gerhoho; primarij Fundatoris vero Guelphonis succinctam vitæ historiam & effigiem exhibet Bucelinus in Histor. Agilofingica num. 18. fol. 389. Bullam Confirmationis ab Urbano Papa II. Avenione in Galliis anno 1090. Calendis Februarii datam & expeditam, item varias Donationes & quævis alia Privilegia Collegiatæ Ecclesiæ isti ad B. Virginem in Rottenbuech diversimode collata suo ordine contuenda fideliter exhibet Metropolis Salisburgensis tom. 3. fol. 143. & seq. ubi etiam legitur: *In Templo Rottenbuechensi Religiosissime asservari corpora SS. Primi & Feliciani Martyrum: Quorum dies Natalitius in Martyrologio Romano Festivus habetur quinto Idus Junias.*

Sed nec tacere hic oportet ruralem Ecclesiam Hohenpeissenbergensem communiter appellatam, dictæ Matrivi Rottenbuechensi pleno jure subditam & incorporatam, hancque miraculosa quadam statua Mariana celeberrimam; de qua R. P. Guilielmus Gumpenberger Soc. JESU in suo Atlante Mariano Triade 4. Imag. 1105. fol. 2043. ita scribit: *Raittenbuecha Monasterium est Canonicorum Regularium S. Augustini: fuisse in late patente Monasterii hujus dititione nonnulli subditi, qui queiebantur & via & tempestatum incommoda: Quibus nonnunquam vel ægri, vel etiam sani cogebantur manere domi, & Festis diebus negligere sacrum ob nimiam Parochiæ distantiam. Convenere Viri anno Millesimo quingentesimo decimo tertio, & impensas justæ templi promiserunt hoc in monte. Placuit hæc rustica, sed vera pietas, positusque lapis primus est anno Millesimo quingentesimo decimo quarto 25. Maij, quo die cum Rusticus quidam intellexisset, quæ ad honorem Deiparæ in monte peragerentur, equum vovit optimum se templo donaturum, si cæteri quos plures habebat, & omnes ad mortem ægros, convalescerent. Voto vix emissõ potitus quamprimum eorum præstantissimum Deiparæ adduxit, & hoc primo miraculo spem cæteris quoque ingessit contribulibus. Pietas accurrentium & beneficia reportantium jam non amplius sacello contenta templum exigebant justæ magnitudinis, quod circa annum 1608. ædificatum est. Miracula ad me missa, eo ordine perscripta sunt, quo Servator noster sua recensuit iis, quos ad se Legatos miserat S. Præcursor. Cæci vident, claudi ambulant, surdi audiunt &c. Quin etiam nonnulla memorantur de mortuis ad vitam resuscitatis, quæ tamen, quia ad huc Ordinarii approbatione carent, omitto. Hæc ille loco citato. Sequitur jam*

Syllabus

Reverendissimorum ac Amplissimorum DD. Præpositorum & Archi-Diaconorum Monasterii Rottenbuechensis Diocesis Frisingensis in Superiore Bavaria.

I. Udalricus in citata Bulla Confirmationis ab Urbano II. data nominatus. Quo præsidente Schwigerus Comes de Balzhausen (cujus stemma Genealogicum etfi satis mendosum recenset Lazius de migrat. gent. lib. 8. fol. 431.) idem etiam (teste Stengelio Abbate in Comment. rerum August. part. 2. cap. 29. num. 2.) Collegiatæ

Tom. V. Cann. Regg. Orig. Pars altera.

O

giatæ

giatæ Ecclesiæ ad S. Petrum Augustæ Viadelicorum Fundator Monasterio huic Rottenbuechenfi dono dedit pagum *Aurbach* nuncupatum. Porro Vdalricus iste in eo (quem edicit Metropolis Salisburgensis tom. 3. fol. 172. & seq.) Præpositorum Rottenbuechenfium Catalogo scribitur quidem ab Ottone Frisingensium Episcopo hujus nominis primo fuisse constitutus; quæ tamen assertio patitur difficultatem; cum ipse Vdalricus Ottonis hujus tempora non attigerit, jam prius scilicet anno 1126. & hinc toto decennio citius terris defunctus, quam memoratus Episcopus primum anno 1137. Cathedram Frisingensem ascendit; ergo a Meginwardo (qui ab anno 1078. ad annum usque 1098. supremam Ecclesiæ Frisingensis dictaturam gessit) Vdalricus iste speciali prærogativa Archi-Diaconatus etiam in Successores omnes & singulos jure hæreditario transferenda nobiliter insignitus fuit.

II. RUDOLPHUS genere nobilis anno 1126. in locum Prædecessoris Vdalrici canonice substitutus, dum Religiosi claustrum fasces tenuit odore bonæ famæ & raro vitæ sanctioris exemplo plures nobiles Domicellos loco vicinos attraxit, tum ad ascensum Canoniam in novo Claustrum Rottenbuechenfi pariter profitendam, tum ad Ecclesiam istam bonis mobilibus æque ac immobilibus, ut puta villis, agris, prædiis &c. amplius dotandam. Præfuit laudatissime annis 18. piissime in Domino sopitus anno 1144.

III. OTTO in diebus suis nunquam non Monasterio perutilis, juxta quoque specialis Canoniorum suorum Claustralium amator procuravit secundam Ecclesiæ Rottenbuechenfis Confirmationem Autoritate Sedis Apostolicæ factam ab Eugenio III. cujus Bulla tota ponitur in citata Metropoli fol. 145. præfuit autem Otto Antistes iste dignissimus annis 35. demum ad plures translatus anno 1179.

IV. FRIDERICUS sacris studiis omnino deditus, proin solertia Concanonicorum suorum gravibus Administrationis sæcularis negotiis alleviatus, Ecclesiæ sibi creditæ curam gessit annis 29. placida morte huic sæculo defunctus anno 1208.

V. ARNO præstitit annis 9. & diem suum obiit anno 1217.

VI. LUDOVICUS I. triennis tantum Archimandrita Rottenbuechenfis vita temporali defecit anno 1220.

VII. WITTICHO, præterquam quod optimi Patris nomen ubique tulit, etiam binos pagos Bobingen & Rechberg Monasterio suo vendicasse laudatus, demum feliciter emigravit Prælaturæ suæ 26. Christi vero 1246. anno.

VIII. CONRADUS I. in illo (quem citata Metropolis Salisburgensis assert) Prælatorum Catalogo solum usque ad annum 1260. quidem præfuisse notatus, idem tamen adhuc triennio post gubernacula tenuit, usque dum nempe Conradus III. Sueviæ Dux Cœnobium Rottenbuechense in specialem suam Protectionem recepit proprio quodam Diplomate in id expedito, sub annum 1263. quod totum legitur in cit. Metropoli fol. 160.

IX. HENRICUS I. triennio solum Oeconomus, præ cæteris omnino felix & egregius quidem antestitit, qui tamen inde in diebus suis totum Regulare Claustrum suum casuali incendio in cineres redactum, tristis & invitus aspicerere debuit.

X. LUDOVICUS II. Religiosorum Canoniorum suorum semper amantissimus, unde & vina ad Regularem Mensam iis constituisset, ac præ meliore Oeconomiam statu communi duos pagos Bobingen & Rechberg supra memoratos contra injustos Impeditores feliciter servasse scribitur, item cum Patribus suis requievisset sub annum 1274.

XI. WINHERUS nobilis quidem genere, degener tamen virtute, rei Familiaris neglector, passim illaudatus vivere pariter, & amplius nocere desiit anno 1285.

XII. ALBERTUS Restaurator felix passim per omnia strenue in tabulis commendatus cursum vitæ & regiminis omnino probati deduxit usque ad annum 1289.

XIII. VDALRICUS II. primum quidem a propriis subditis flocci solum habitus & despectus, autoritate tamen Ordinarii potenter ac juste servatus, præfedit annis 18. Regiminis sui tempore Parochiam Omergaviensem cum pertinentiis Monasterio suo attribuens demum in fata declinavit anno 1307.

XIV. CONRADUS II. Præposituræ suæ anno 14. Gratia vero 1321. secundam pertulit Monasterii sui combustionem, quare Ludovicus IV. Romanorum Imperator, Baviaræ Dux, tanto malo suppetias ferre paratus, Canonicos Rottenbuechenfes a queisvis oneribus ratione fundi ac territorii proprii alias de more præstandis clementissime de obligavit, & in totum exemit, restorationemque Cœnobia hujus quantocyus realiter adimplendam, seu exequendam plurimum adjuvit; ipse vero Conradus Præpositus laboribus æque ac mœrore consumptus, exspiravit anno 1335.

XV. UDALRICUS III. cognomento Stürmler appellatus, præter plurima quæ construi fecit ædificia, Capellam quoque S. Catharinæ Virgini & Martyri dicatam, novam e fundamentis erexit: item Hospitale cum Cæmeterio itidem novum apparari procuravit. Prælaturæ fasces tenuit optime annis 14. & negotiorum causa iter faciens, ulterius in longinquam alterius sæculi regionem abiit anno 1348.

XVI. LUDOVICUS III. quinquennis solum Præsul & Archi-Diaconus Rottenbuechensis constitit, dum nempe vivere simul & suis præesse fatis urgentibus destitit anno 1353.

XVII. UDALRICUS IV. Daygsher cognominatus, post sexenne regimen nondum finaliter expletum mortis victima factus anno 1359.

XVIII. UDALRICUS V. Sturm ex cognomine suo dictus, claustrale regimen administravit annis 15, demum exanimatus anno 1374.

XIX. CONRADUS III. Deycher cognominatus, de reliquo parum notus, farcinam carnis posuit anno 1379.

XX. HENRICUS III. ex Nobili Meutingerorum familia progenitus in Metrop. Salisburg. graviter quidem diffamatus, injuste tamen, dum scilicet nemo Domestlicorum in scriptis Posteritati relictis, de quoquam malo eum incusat, si tamen aliquando (uti fert suspicio) in Sæculares Subditos justo nimium tenacem & severum se reddidit, certe nonnisi in rebelles potestatem hanc supremam exercuit a Serenissimis Principibus Ernesto & Joanne Bojariæ Ducibus specialiter demandatam. Alias idem hic Henricus penultimo sui regiminis anno Parochias aliquas autoritate Sedis Apostolicæ ab Innocentio VII. anno 1404. Ecclesiæ suæ Rottenbuechensi pleno, ut vocant, jure coadunari & incorporari procuravit, inde vinculis mortalitatis exutus anno 1405.

XXI. UDALRICUS VI. cognomento Weichinger dictus, bene quidem & laudabiliter clavum gessit, at invitus admodum, qui & haud sine gravissima contristatione videre coram, & (in maximum Cœnobii sui damnum) experiri debuit totam fere ditionem Rottenbuechensem a Grassatoribus Friderici V. Archi-Ducis Austriæ pro tempore miserabiliter exulantis, quaqua tandem dilapsis enormiter undique lædi ac devastari. Præfuit universim annis 9. mortuis accensus anno 1414.

XXII. JOANNES I. Greulich dictus, felix quidem & utilis Monasterii sui Rector & Oeconomus, infelix tamen fuisse perhibetur infausto flammæ erumpentium incendio, diversas Monasterii officinas & ædificia denigrante; quod malum amplius adauxit turris cum sex campanis ad imum usque decidua sub annum 1417. de reliquo vixit ipse in Præsulatu suo annis 7. de post tumulo illatus anno 1421.

XXIII. JOANNES II. Segenschmidt, de Religiosis Canonicis suis optime promeritus, specialiter vero laudatus illis magis feliciter accommodandis apparasse Dormitorium, ac Refectorium etiam novum e fundamentis utrumque constructum, idem in administratione sua diligentissimus etiam Paterfamilias pro meritis appellatus, demum vitæ terrestri periodum absolvit anno 1430.

XXIV. GEORGIUS I. inter Cœnobiarchas Rottenbuechenses omnium primus Mitra Præsulari redimitus, Architectonicæ semper singularis, imo maximus amator Monasterii sui (quoad ædificia materialia restauranda) egregius illustrator, cujus inter præclara opera Posteritati relicta numeratur Chorus templi, item turris Campanaria & Prælatorum Residentia. Tempus regiminis (quo durante continuum se præbuit non tam loco superiorem, quam Officio Benefactorem) illius excurrit ad annos 40., quibus expletis æternitatis iter aggressus est anno 1472.

XXV. PETRUS Teuscher, laudatissimi Prædecessoris sui æmulator, egregius ad novam Ecclesiam e fundamentis excitandam animum adjecit, seseque omnibus pium, mansuetum & humilem exhibuit annis sex, quibus tranfactis vitæ periodum absolvit anno Regeneratæ Salutis Humanæ 1478.

XXVI. JOANNES III. Messerschmidt cognominatus, pietate vitæ simul & animi bonitate in quosvis obvios, maxime vero in pauperes & egenos liberalissime demonstrata famosus, novum Hospitale construi fecit, & plura alia; tum senili ætate fessus, amplius præsidere suis ultrò destitit anno 1498. tum sedens solitarius levavit se super se usque in diem mortis suæ, quam subiit anno 1506.

XXVII. HIERONYMUS Hueber, e Canonica Rhorensi in Diocesi Ratisbonensi postulatus, disciplinæ Regularis acerrimus vindex extitit donec vita terrestri devixit, carnis humanæ vinculis enodatus anno 1538.

XXVIII. URBANUS I. Koberle, prius officio Monasterii sui Rottenbuechen-
sis Oeconomus satis emeritus, Vir pius & singulari modestia præditus, post annos
23. in amplissimo Prælaturæ munere felicissime consummatos immortalis factus an-
no 1538.

XXIX. WILHELMUS Fend, & ipse Procuratoris nomine clarus, tum reliquis
non tam prodesse quam præesse constitutus, gloriosa merita sua magis & magis ad-
auxit passim omnibus commendatus ad senectam usque ætatem, qua fessus occubuit
anno gratiæ reparatæ 1558.

XXX. URBANUS II. cognomine suo Schweiger nuncupatus, Præposituræ &
Archi-Diaconatus culmen ascendit die 10. Decembris anno 1558. tum præ cunctis
aliis Officii sui functionibus unice fovit studium sacrarum litterarum, quare in usum
Canonicorum suorum novam adornavit Bibliothecam, quam & magna librorum co-
pia præclarissime completavit.

XXXI. WOLFGANGUS Berghofer ob specialem vitæ & morum integra-
tatem ad regimen assumptus, magna sui nominis fama celebris, passim honoratus quo
usque post annos 30. sexagenario major, vitam temporalem clausit anno 1591.

XXXII. GEORGIUS II. ante Curator in Steindorff pago Rottenbuechen-
sibus subdito unanimi Capitularium suffragio in locum Prædecessoris defuncti Wolfgangi
die 7. Novembris anno 1611. subrogatus fuit, vir satis eloquens, & ex omni parte
folicitus, quamvis in Metropoli Salisburg. inique traductus, de toto quippe Monaste-
rii sui statu optime fuit promeritus; siquidem Canonicos suos Religiosa charitate in-
tensissime fovit, Ordinem Romanum juxta Constitutiones Concilii Tridentini in Ec-
clesia sua convenienter instituit, templum Rottenbuechense pictura satis eleganti ex-
ornari fecit, omne proprietatis specimen apud suos longissime proscripsit, Ecclesiam
in Hohenpeiffenberg, nominatam supra, novam extruxit, ac tandem ultro gubernacu-
lis cessit die 13. Decembris anno Domini 1619. post novennium in Christo demor-
tuus 1628.

XXXIII. JOANNES CHRYSOSTOMUS Sutor, rebus sic exigentibus acce-
dente (specialiter in id requisito) consensu tam Ordinarii quam terræ Principis Ma-
ximiliani I. Bojorum Ducis die 22. Decembris ex Comprovinciali Canonica Pollin-
genfi postulatus Prælaturam & Archi-Diaconatum Rottenbuechensem obtinuit, de quo
funebres litteræ Circulares enuntiant sequentia: „ Is sæculo priore natus, ne in sæ-
„ culo viveret, admodum Juvenis mundo mortuus est vitam Religiosam professus in
„ celebri Asceterio Pollingano, sedulus suæ vineæ custos animum virtutibus, indolem
„ scientiarum excolens disciplinis: post severiora litterarum studia ex Lycæo Dilin-
„ gano ad gremium matris suæ rediens Novitiorum Magisterio functus est, cui sem-
„ per novellas plantationes irrigare, ad perfectionem instruere, in viam salutis, qua
„ itur de virtute in virtutem, dirigere, & manuducere summæ curæ fuit & vigilantia.
„ Postliminio ad Decanatus officium evectus ea laude id munus obtinuit, ut sola vir-
„ tus eum diutius non pateretur in hoc gradu consistere, sed altius juberet ascende-
„ re. Evocatus ad Præposituram Monasterii nostri Mitram & pedum septennio te-
„ nuit, probe identidem illam Augustiniani Oraculi vocem expendens, quanto in lo-
„ co superiore, tanto in periculo majore versatur; sentiscens ergo etiam sub lituis
„ latere aculeos, & sub Infulis Præfularibus pungitivas admodum innumerabilium
„ quasi curarum spinas, eo se abdicavit munere & onere, tutius fore judicans salvari
„ in humili, quam periclitari in sublimi. Curandis dein animabus peritum medicum
„ post aliquot annos Altimontensis Thaumaturga accivit, ut pro sacro tribunali reos
„ absolveret, & ligatos peccatorum funibus libertati filiorum Dei restitueret, id pru-
„ dens & laudatissimus Confessarius annis 30. magno animarum emolumento adeo
„ præstitit, ut etiamnum plurimorum votis & suspiriis desideretur. Reliquum quod
„ tam piis negotiis supererat tempus, familiaribus cum Deo Divisque colloquiis im-
„ pendit, ut vel sic juxta sui nominis Etymon Chrysostomus & Orator eximius di-
„ cendus esset, voce & affectibus ita potens, ut Deum ipsum in vota sua flecteret,
„ tandem octogenario major Venerabilis Senex sacris rite præmunitus ad plures abiit
„ die 13. Januarii anno 1666. „ Ita de Amcænissimo Senæ & Viro Israëlita, in quo
dulus non erat, litteræ Exequiales.

XXXIV. MICHAEL Piscator, die 14. Junii anno 1627. canonicè promotus
in rebus spiritualibus æque ac temporalibus seu œconomicis providus Religionis ac
Disciplinæ tenacissimus, orationi totus omnino deditus, sed & pudicitia ac castimo-
niæ laude præclarus, fuit SS. Creatæ Triadis Jesu, Mariæ & Josephi sedulus venera-
tor, nec non tremendi ac incruenti Missæ Sacrificii cultor ad miraculum devotus,
unde

unde cum adhuc sospes viveret, quotidie summa mentis devotione illud obtulit, qua piissima consuetudine eo devenit, ut in supremo vitæ morbo rationis deliquium passus, quamvis lectulo detentus, Altari sibi adstare visus præsentibus omnibus plusquam nimium admirantibus, celebrare totus attentarit juxta præscriptum Missalis ritus observans & cæremonias ab Ecclesia præscriptas.

Monasterium suum ære alieno graviter oppressum, ut & durante bello Suecico iterato deprædatum, in integrum restituit, plurima quoque nova construi fecit ædificia; propriam intuper Ecclesiam suam novis Altaribus elegantia sua raris admodum & superbis eximie decoravit, tandem lethaliter decumbens miræ patientiæ ac devotionis specimen dedit identidem illud Psal. 121. v. 1. ferventer ingeminans: *Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi, in Domum Domini ibimus.* &c. animosus, ac imperterrita mente suam exspectavit mortem, quam (annis 36. in Regimine Prælaturæ laudatissime transactis) fortiter æque, ac feliciter pertulit die 26. Martij anno 1663. de singulari vitæ pietate ac strictissima votorum substantialium observantia laudatus a Joanne Georgio Grueber Cann. Regg. in Alimentis pietatis Augustinianæ fol. 222. 228. 229. & 474. prolixius tamen ab alio quodam non Domestico, sed itidem extraneo meritissimo sacri Ordinis nostri zelote, qui de eodem hoc Michaële Præposito sequentia pandit:

„ Juvat paucula quædam e plurimis eximii Viri hujus virtutibus ad commendationem non tantum Posteritatis, sed magis & præcipue imitationem obiter delibare. Inter quas merito primas sibi vindicat ardentissimus illius in Deum amor, cujus impulsu, uti ea omnia tum in se tum in aliis sedulo promovebat, quæ placere Deo cognoverat, ita omnibus modis conabatur intervertere, quidquid in Summæ Majestatis offensam vel ex eorum malitia, vel suamet indiligentia redundaturum vel tenui poterat conjectura assequi. Præcipue vero odio inprimis detestabatur, qui Sacriligam linguam in blasphemias solvere voces non reformidant, unde siquos illa fæce Domesticos inter operas impudentes forte nactus esset, habito vel minimo ejus rei indicio, res sibi suas habere quamprimum jussit, Domoque sua in perpetuum exesse. Jucundum fuit videre ad rei tam præclaræ æmulationem incitamentum, virum ingenii cæteroquin acris ac incitati, ad illatas tamen nomini suo injurias, ingestaque maledicorum hominum scommata adeo nihil moveri, ut imperitus quispiam virtutum arbiter potuisset forte innato torpori atque ignaviæ adscribere, quod generose se vincentis animi erat argumentum; cum econtra ad unum quodvis dicitur, quo Numinis Majestatem lædi arbitraretur, ita repente totus in bilem, seu potius Zelum excandescens, ut miranda metamorphosi ex Agno in Leonem, iras minasque spirantem, transmutatum esse crederes. Ardentissimi hujus amoris igne omnes illius preces flagrabant, quas ab eo amore auspicabatur ita, ut non nisi petita ab amore coronide finiebat. *O Jesu! amor meus*, voces illi erant solennes, quas diu noctuque centies, milliesque cum suavissimo audientium sensu iterabat. In supremo vitæ morbo hæc identidem auditus est ingeminare. *O Jesu! O Jesu, Amor meus! meus Amor, O Jesu!* alias cum Regio Psalte plenus & ipse cœlestium collium desiderio: *„ Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in Domum Domini ibimus: „* Tum suavissimis ambagibus ad suum rursus amorem divertens: *O Jesu Tibi vivo & morior! Deus meus & omnia!* „ Ex hoc vero amantissimo familiarissimoque nexu, quo mediantibus amoris vinculis Deo inseparabiliter connectebatur, ortum est assiduum illud precandi studium: Ut ejus adminiculo animus humana omnia eluctatus magis est, ubi amat, quam ubi animat, sic & ille magis fuerat collectus cum Deo in cœlis quam collocatus in terris. Statuto quotidianarum precum penso, alias præterea multas spontaneæ pietatis exercitationes addiderat: Quibus ea vacabat assiduitate, ut, non nisi manifesta urgente necessitate omitteret, ad consuetam suam psalmodiam ære campanæ evocatus, uti primus plerumque accesserat; ita non nisi ultimus a Statione recedebat, quantuscunque hyemis rigor senio perquam infestus sæviret. Nullum ex Solemnioribus Festum abire passus est, cujus ipse celebritatem Pontificio ritu operatus non auxerit. Imo tanto ferebatur affectu erga Augustissimum Missæ Sacrificium, ut hoc nullo unquam die nisi gravi admodum infirmitate lecto detineretur, deprehensus sit omisisse etiam in hostili corruptione Monasterio suo expulsus horæ spatio plus minus & quidem per congestos nivium acervos eluctari ad ædem sacram, si voto potiri vellet sæpe sæpius coactus. Universim vero ad Sacratissimum Epulum Eucharisticum affectum præ se tulit in omni vita prorsus singularem, quem supremis maxime temporibus multiplici sancivit Argumento, ut cum Feria quinta Hebdomadæ majoris ritu solemniter ad aram facere ultimo voluit, suppressis morbi doloribus, qui jam tum non obscuris serpebat indicis, & sic instantis quasi fati præcius amantissimis Filiis suis, Divini juxta sui que Amoris Arrham, cum ad ægrum ad æternitatis iter muniendum deportaretur; ut

Tom. V. Cann. Regg. Orig. Pars altera. P „ alio-

„ aliorum more ægrorum in lectulo cubans fumeret, adduci nullo modo potuit, sed
 „ ut ipsius pietati magis, quam Medicorum obtemperaretur Consilio, quantavis emo-
 „ rientis corpusculi incommoditate deportandus erat in Divi Josephi Sacellum, quod
 „ propter indigetem suum Divinum cordi unice habuerat, ubi flexis non nisi genibus
 „ copiosis perfusus lacrymis Dilectum animæ suæ excepit, postquam Divo Josepho
 „ tanti Filii Nutritio enixius se prius commendasset. Promovendi Divini honoris
 „ zelum vel maxime ostendit in reparatione Domus Dei, quam ex Bellicis Squallori-
 „ bus & pene ruderibus erutam, veteri magnificentiæ atque splendori sumptibus ac
 „ impensis minime paucis abunde restituit. Tum vero post Deum præcipuo semper
 „ cultu ferebatur erga Magnam Verbi Incarnati Matrem, cujus propagando in ho-
 „ mines amor quanta nunquam non egerit, feceritque testantur aræ, imagines, sa-
 „ cella, hujus Virginis honori ab ipso extracta. Signum Deiparæ haud vulgaris
 „ magnitudinis ex argento fabrefactum hodieque extat velut perennaturum munifi-
 „ centiæ ejus in Divam Virginem monumentum, ut præter eam isthic magnifica ana-
 „ themata, plurimamque juxta ac pretiosam suppellectilem, quibus ædes, Arasque
 „ Virgini Deiparæ sacras ditavit. Atque ut scires, cujus formæ aspectu castissimi
 „ ejus recrearentur oculi, quaqua versus obtutum figeres, aspectui incurrebat Augu-
 „ stissimæ Virginis effigies vel coloribus depicta in tela, vel ferro in lapide lignoque
 „ cælata. Hoc unicum solidumque oculorum Lenocinium contemplabatur quotidie
 „ in Palatini fontis cacumine affabre locatum, velut ipsa scilicet origo esset suprema
 „ illa gratiarum omnium fontana in quam profusi puriorum gaudiorum torrentes per
 „ multiplices Beneficiorum canales reflexi, in se etiam artem aliquam limpidissimi li-
 „ quoris derivarent. Hanc Virginem in Thalamo suo quot noctibus velut purissimam
 „ Sponsam purissimo amoris affectu amplexabatur, hanc in Sacellis, Oratoriisque
 „ omnibus sæpissime deprecabatur velut unicam votorum suorum Anchoram, hanc
 „ in momenta singula, velut individuum sibi Comitem per omnes cubiculi sui angu-
 „ los in aliqua sui parte præsentem devenerabatur. Ad hujus denique Virginis pe-
 „ des devotas sui corporis exuvias velut perenne suæ Dominæ Anathema volebat de-
 „ poni loco sat bono quiescere se ratus, præterquam Regum omnium, Imperatorum-
 „ que cineres, si cum Planetarum Principe Luna Virginis Sole paludatæ Stellisque co-
 „ ronatæ vestigiis teneretur dignus sane, qui tam Filii Agone a Domina Bearetur,
 „ cujus honori ad optatum illius successum impetrandum Feriis quibuscunque Sabba-
 „ tinis præcipuum aliquod pietatis opus per omnem vitam obtulerat. Nec minori
 „ amore castissimæ Virginis castissimum prosequeretur Sponsum utriusque scilicet Pa-
 „ ranymphum, cujus effigie velut indubitata thessera omnem Præpositi locum, tum
 „ in Choro, tum in Triclinio, quin etiam horto & allibi a cæteris distinxerat, ut vel
 „ ex sola hac nota Præpositi locum ubique agnosceres, cui Divi Josephi imago nomen
 „ fecisset. Et quid obsecro, non dicam ad ostendendum tantum Divi hujus amorem
 „ pulchrius, sed & ad Authoris sui incitamentum aptius, quam eum continuo habere
 „ præ oculis, cujus exemplum a muneris communionem in solitis Officij sui partibus
 „ sequi tuto poteris, quod equidem Virum hunc, muneris sui ad Sanctorum normam
 „ exequendi Studiofissimum, præter simplicem illam amoris sui manifestationem cre-
 „ diderim omnino intendisse, ut cum ipse Familiam sibi subjectam universam, in cujus
 „ singulis capitibus Divinum aliquid contemplabatur Divæ Virgini jam tum a primo
 „ sui exordio animitus tradiderit gubernandam, in iis præcipue quæ ad amantem jux-
 „ ta sedulamque Matrem-Familias spectant, qualem sese pia Virgo Augustæ illi sed
 „ Sacratissimæ Familiæ Nazarethanæ dubio procul præbuerat, ita ipse a Divo Josepho
 „ velut Magnæ Matris Magno Sponso normam præceptaque acciperet regnandi, in
 „ iis potissimum quæ ad prudentem juxta impigrumque Patrem-Familias pertinent,
 „ qualem sese utique Magnus ille Dei-Hominis Nutritius & Filio & Sponsæ nullo tem-
 „ pore non ostenderit. Itaque Divi hujus assidua contemplatione seipsum identidem
 „ commonefaceret, cujus Familiæ Præsidem ac qualem Præsidis Vicarium ageret.
 „ Hujus igitur quem dixi in Divi honorem etiam Sacellum loco Ecclesiæ suæ contiguo
 „ jam parabat extruere, nam & ipsius Sacelli Fundamenta solemniter propriis mani-
 „ bus locaverat, & extruxisset sane ad consummationem nisi præceptum pio ejus
 „ Consilio intervenisset, Sacratissimæ Creatæ Triadis nomina parietinis omnibus,
 „ portisque inscripserat; quorum invocatione ultimam etiam vitæ periodum clausit
 „ felicissime, quando supremum vitæ halitum his quanta poterat Spiritus contentione
 „ inclamandis auditus est impendisse, meritis proinde, ut quem vivus semper in amo-
 „ ribus habuerat, eidem mortuus quoque in cælo triumphanti associaretur, siquidem
 „ Festa Divo Josepho luce decrepantibus nonnihil viribus fato suo factus jam propior,
 „ mox etiam invalescentibus morbi violentiis ante elapsam ejusdem solennis Festi diem
 „ octavam ad æternam Beatiorumque solemnitatem ac gaudiorum sempiternorum com-
 „ munitio-

„ munionem a Tutelari Patrono suo evocatus innocentissimum Deo Spiritum reddidit.
 „ Quid vero de dilectione proximi, quam cuiusvis hominum generi indefessa liberali-
 „ tate & studio impendit, proferam? malle eos ipsos loqui qui hujus in semetipsis
 „ sensere experimenta. Testari sane cogerentur quotquot secunda fors beavit, ut
 „ tam benigni Patris accenseri filiis mererentur, testari, inquam, cogerentur nemi-
 „ nem habuisse se in quibuscunque morbis seu malis sedulum inspectorem, seu sua-
 „ viorem consolatorem, seu sibi promptiorem ad omnia famulum, quod mirere in tan-
 „ ta dignitate, quam suummet Præpositum. Modestiam ut describamus in Michaële
 „ Viro plane Reverendissimo, huicque summam copulemus animi demissionem, quam
 „ in laudis censum venire meritissime dignum arbitramur & æquum, non tantum,
 „ quia cæteras omnes virtutes, si publicam præsertim in Cultore suo lucem fortian-
 „ tur, hæc una deprimendo in immensum attollit, sed etiam, quia hanc sibi Præsul
 „ virtutem quasi propriam fecerat, gnarus nunquam majus gratusque demissionis esse
 „ pretium, quam ubi in magnas dignitates incidit, multo honorum stipata satellitio,
 „ quos illa, ubi genuina est, sibi omnes stipendiarios facit. Ortum hæc traxerat ex
 „ illa suimet despicientia, qua indignum se prorsus tanto dignitatis fastigio, ad quod
 „ tamen non aliorum magis suffragia, quam propria eum merita evexerunt, reputa-
 „ bat Modestissimus Præsul unde delatos sacros fasces omni nitu conabatur a se amo-
 „ liri, quod cum irrito eventu frustra diu attentasset, coactus demum subire jugum
 „ ejusmodi saltem vitæ rationem instituit, ex qua omnibus pateret, illum ei concessæ
 „ dignitatis prærogativis quam parcissime usurum. Proinde terribiliter averfabatur
 „ fastuosa honorum ostenta, & nescio cujus Majestatis aliis usurpatæ consimilibus in-
 „ dices pompas sine quibus nunquam honores altos mundus divendit; hunc ipsum
 „ in finem Præsul numerofo famulitio ad unum unicum contracto & eo ipso in spe-
 „ ciemmagis quam in usum retento, ipse sibi cum Romanorum Duce Attilio servus
 „ simul & herus extitit, ad contemptissimas quascunque Mediaſtinorum functiones
 „ demittere se solitus, ne lectum quidem sibi sterni sustinens: quibus aliisque mo-
 „ destiæ ac humilitatis actibus obtinuit, ut nemini illius licet alias gravissimi Viri ma-
 „ jestas metuenda esset: indulgebat enim sese omni hominum conditioni prolixè &
 „ peramanter, præcipue vero illis, quos & sua paupertas & cognata paupertati can-
 „ dida quædam simplicitas commendabat. Ipsi porro mensa procul exulabant ci-
 „ borum lautitiæ, procul a thalamo plumarum delitiæ, lectum e stramine contexerat
 „ storea: mensam habebat cum suis communem, ne unico quidem ferculo singulari-
 „ ter superaddito, omnis ofor singularitatis acerrimus. Atque hanc Religiosæ pau-
 „ pertatis venustatem & paupertinum splendorem in suis quoque peroptabat subditis
 „ & vigere & florere: quorum in vestimentis lineis tam sacris quam aliis communi-
 „ bus inutiles fimbriarum appendices sæcularitatis quidpiam olentes omnino aver-
 „ runcavit. Fuit, ut Vicariorum Parochialium non nemo e Religioso suo Cœtu Ec-
 „ clesiæ diffitæ expositus a rure domum redux splendidiore non nihil veste excultus
 „ coram ipso compareret: quam, cum sacræ paupertati repugnare judicaret, mode-
 „ stus Præsul confestim detrahi jussit ac in frustra concidi leviolem ratus jacturam,
 „ quæ ex vestis quam quæ ex paupertatis scissura redundaret. Et quoniam de Reli-
 „ giosæ paupertatis amore dicere cœpimus, juvat huic annexam animæ corporisque
 „ attexere puritatem. Neque enim minus Virgineæ puritatis suæ in flore confer-
 „ vandæ studiosus fuit, quam Religiosæ paupertatis in suo vigore retinendæ. Cum
 „ itaque non nesciret in fragili corporis vase circumferri, quo vel modicum calcitra-
 „ re, pretiosus ille unio irreparabili posset damno deperdi, ideo præcipue carnem
 „ suam sub jugum & in servitutem redigere annisus est. Ejusdem ergo arma arri-
 „ puit, quibus effrenem illam belluam ab omni sæculorum memoria Sanctissimi qui-
 „ que Viri suomet exemplo docuerunt edomare. Ea fuere continuata per dies com-
 „ plures jejunia, ciborum parcitas, productæ noctium vigiliæ, flagella vel nodis aspe-
 „ rata vel ferro stellata, Cilicia setarum aculeis contexta, aliave ejus generis, quæ
 „ ingeniosa ac pia suimet corporis Tyrannis, Christianæ & Religiosæ perfectionis A-
 „ gonothetis suggerit, quibus ille ad ultimam usque senectutem ita constanter in se-
 „ met depugnavit, ut non haberet, quod sibi a corpore ita miseris modis domito ac
 „ macerato magnopere metueret. Præcipue vero cum oculis suis sædus pepigerat,
 „ ne unquam scæminam aspicerent probe gnarus per has maxime fenestras exitialem
 „ animæ mortem ascendere & irrepere. Testatæ sunt hoc Nobiles ac Illustres quæ-
 „ dam Matronæ, quæ ab ipso officii causa convivio exceptæ sancte asseverarunt Præ-
 „ sulis oculos ne uno quidem nictu in se conversos esse, cum averso a se potissimum
 „ toto vultu sedisset. Virgineum suum corpus a nullo unquam passus est quacunque
 „ de causâ ulla sui parte denudari, cui rei etiam post obitum observandæ severo in-
 „ terdicto cavuit. Obtemperandi studium non illo tantum modico (studiose post pau-
 „ perta-

„ pertatem & castitatem tertiam quoque Religionis ex essentia debitam virtutem obe-
 „ dientiam subjungo) tempore quo alienam & ipse potestatem reveritus est in suo-
 „ rum arbitrio Superiorum totus vivens, sed etiam in reliquo vitæ, cujus partem po-
 „ tissimam in Superioris officio transegit, quo potuit modo, constantissime coluit.
 „ Unde cum ex nutu ejus penderent omnes, ipse tamen alieni non impatiens ductus
 „ ita jus suum partiebatur in alios, ut non facile imperaret quidpiam, quod non prius
 „ Seniorum, quos in Consilium vocare consueverat, suffragio atque annutu multipli-
 „ citer esset comprobatum. Neque difficilis erat a suamet deflecti sententia si quid
 „ melius videret in contrarium ab aliis suaderi, quibus malebat concedere victoriam,
 „ quam sibi nimium fidenter prono alioquin & Magnatibus assueto humani ingenii vi-
 „ tio in rebus dubiis credere. Quo factum est, ut neque cruda imperia metuerent
 „ subditi, neque si quid forte minus e re, ut in humanis solent casus emergere, im-
 „ peratum esset tam onus incumberet imperanti, quam iis, quorum consilio intrans-
 „ versum actus est Præsul. Miramur inter hæc omnia, quanto cum accuratatione at-
 „ que prudentia Monasterii curam administraverit tota plus trieteride annorum, qua
 „ præfuit, ita ut minimis quibusque negotiis eandem afferret intentionem, quæ ma-
 „ ximis sufficeret, quo obtinuit, ut in nulla re seu per errorem seu per injuriam deli-
 „ quisse facile curioso quantumvis & exacto Scrutatori deprehenderetur. Neque
 „ tamen in hoc dignitatis culmine, quod non minore gloria, quam adeptus fuerat,
 „ tuebatur, conditionis suæ immemor esset humanæ, saxum sibi curavit fieri, cui no-
 „ biles sui corporis exuvias aliquando communi omnium mortalium fato concreditu-
 „ rus esset & subtracturus, idque in Domestico Sacello adservari velut continuum
 „ mortis monitorem : cui præter suum nomen tres etiam priores currentis sæculi nu-
 „ meros, seu uti vocamus, zifferas, ultimo in diem mortis servato, ut ex incompleta
 „ numerorum serie certam sibi rationem faceret complementum numeri a morte su-
 „ peraddendum. Tumuli porro locum sibi certum selegit, quo conditurus vespilo
 „ suum corpus erit, qui quotidiano sui aspectu fortis illum suæ commonefaceret. Ita
 „ non alium factis suis scopum statuerat, quam eum, in quem humana omnia, nisi col-
 „ liment, toto cœlo aberrant, Deum scilicet Ter Optimum Max. ac punctum illud in-
 „ dissolubile nunquam terminandæ æternitatis, quod tandem annis & meritis gran-
 „ dis felicissime attingit sexto Calendas Aprilis proxima a Gloriosa Resurrectione Do-
 „ mini feria una non minus ante noctis umbilicum hora, qua ultimo agone generoso
 „ exantlata Victor Gloriosus cum Christo resurgente arena decessit, cœloque, ut spe-
 „ rare licet, triumphabundus est invehctus. Natus erat Michaël hic Piscator cogno-
 „ minatus Weilheimii Boicæ Superioris Urbe anno Incarnationis Dominicæ 1591.
 „ denatus anno 1663. die 27. Martii, postquam terræ annos 72. Religioni 54. Pæs-
 „ byterio 43. Præsulatui 36. plusquam laudabiliter impendit. Sepulchrali ejus Saxo
 „ inscriptum legitur hujusmodi Chronosticon:

TrIpLCI fVnICVLo bene tentVs PræsVLIs arCVs
 SoLVItVr, Vt ferlat fIXa saglIta fCOPVM.

XXXV. AUGUSTINUS Oberst, Landspergensis Bojus die 26. Aprilis anno
 1663. unanimi Capitularium suffragio præesse nominatus, quorumvis Prædecessorum
 suorum nemini secundus; cujus regimen sane laudatissimum, & uberrimas laudes ex
 eo reportatas exhibent Rotulæ, uti vocamus, seu littere Mortuales ab obitu ipsius Au-
 gustini ad Religiosos Confœderatos de dato 1690. die 31. Octobris juxta morem
 emissæ; quarum tenor inter alia sic habet: *Nuperrime ad singulare certamen inimi-
 ca mors vocavit & promovit Religiosi Cætus nostri Ducem, Reverendissimum & Am-
 plissimum Dominum Augustinum Oberst Præpositum nostrum & Archi-Diaconum na-
 tum vigilantissimum baculo & mitra insignitum, sed effrons nec mitram venerando, nec
 baculum reverendo, longiori vita invidens clancularie insidiari capit ejus calcaneo suos
 præmittens prodromos, qui pedibus compedes injicerent. At ordinem ordine debito ser-
 vemus, ne inordinate ab occasu ante ortum ordiamur. Landsperga natale solum, vitam
 & primam lucem dedit vigesimo primo bujus sæculi anno nativitatem honoravit natura
 minime noverca largo sinu in eum effundens dona sua, dando indolem bonam, quæ Ipsum
 ad omnia habilem reddidit, & ad omnia promovit officia in omnibus officiosum. Post
 oblatas Deo primitias Sacerdotales granario præesse jussus ad amissum jussa implevit per
 annos novem. Dignus dein judicatus digniore officio ad munus Decanatus, Fratrum
 suorum moribus dirigendis promotus est, quod insigniter præstitit annis decem se ipsum
 bonorum operum præbens exemplum, morum formam & normam ac veluti amica invita-
 tione alliciens. Supremus dein supererat Præposituræ gradus, sublimis quidem, sed peri-
 culosus, quia nimirum altior inde casus: unde sibi timens ascendere noluit, nisi debuisset
 communi votorum calculo electus, sed invitatus non ausus resistere volentibus, ne voluntati*

ti Dei resisteret. Exinde positus in sublimi dignitatis culmine humili tamen animi submissione, solide & profunde firmatus latius suos diffudit radios: eminebat eximia in gerendis negotiis prudentia: economiæ experientia maximis, minimis disponendis, & exequendis discretio. Monasterio novam propemodum induxit faciem novis adificiis. Domum Dei, quam decet sanctitudo, quin & pulchritudo (Ecclesiam intelligite) ad decorem & splendorem ornavit copiosa & pretiosa suppellectile, sacris vasis & vestium ornamentis non sine magnis sumptibus. Divis impense devotus vel maxime Diva Divorum Sanctissimæ Dei Genitrici Mariæ: cui a fundamentis duo extruxit Sacella, tertium Virgineæ Matris Virgineo Sponso S. Josepho, minus contentus, si solus arderet, nisi & alios accenderet igne charitatis & flammis devotionis in hos Sanctos. Neque prætereundum est, quod his omnibus est majus. Fuerit industrius economus (fuit etenim) & inde dignus sua laude; at Ducem nostrum in Palæstra ascetica strenuum fuisse Ducem, majorem meretur laudem, quam a nobis pro dignitate meriti laudabiliter possit tribui, disciplinæ etenim Regularis amantissimus & observantissimus fuit vivaci memoria & acri stimulo identidem illud sibi occinens, quod aurea Divi Augustini Regula jubet: Disciplinam libens habeat, metuendus imponat. Transgredientes sine moderata admonitione, correctione vel correptione non præterivit: defectus vel excessus impune non toleravit: præ omnibus magis affectus illi, qui præ omnibus omnium accuratissimæ Regule Custos fuisset. Porro ut debita Deo laudes a pluribus diu noctuque plenius resonarent Religiosorum Psallentium, Deumque laudantium numerum admodum auxit, imo vix non duplicavit, ut etiamnum quadragenarium numerum impleant, ex quibus triginta ad aram quotidie Deo litare solent, eisque victum & amictum, qualis Religiosos decet, competentem providit. Delicias, cupidias, & honores potius abhorruit quam amavit mensa frugali usus: nec affectavit vestibus placere sed moribus: vestitus ejus communis erat sub communi Custode & custodia, quem hebdomadaria distributione de communi vestiario cum aliis accipiebat. Crescente numero annorum veneranda senectutis viribus corporis sensim deficientibus annum jam agebat ætatis septuagesimum, Præpositura vigesimum octavum, vitæ suæ ultimum primum beatæ æternitatis optatissimum accipiendæ coronæ, quam Dux pro stipendio meruerat, cum hostem vitæ suæ (Mortem) sibi propinquiorem adverteret, se quoque aptissimis munivit armis ad ultimam pugnam & periculosam luctam vivo viatico confortatus, & oleo sacro inunctus præmissa Exomologesi expurgans quidquid inquinamenti sedasset animam: pertæsus hævere diutius in domo lutea terrenæ habitationis Dux generosus cupidus accipere aliud sibi Regnum, quod non est de hoc mundo, arduum iter aggressus & ingressus est labente MDCXC. anno, mense Octobris, die 22. ultimo cum suo hoste decertans duello. Vincat! vivat super æthera lætus!

XXXVI. GILBERTIUS.

XXXVII. PATRITIUS.

Inter chartas Authoris duorum horum Præsulum, etsi meritis amplissimis fulserint, nihil omnino occurrit, quod addi hic possit, sed nec quidquam ad publicas meas interpellationes fuit transmissum, quod ad pertexendam celeberrimi hujus Collegii historiam servire posset. Quare me invito abrumpendum hic filum, & prope-randum ad alia.

ROTTENBUCHENSE,

Aliud tale seu paris quidem nominis ac Ordinis, discrepantis tamen sexus Religiosum Contubernium prisca ætate ante memorato Virorum Canonicorum Collegio stetit pone conjunctum (præter constantem traditionem) habetur etiam ex Metropoli Salisburgensi lib. 3. fol. 143. prout sequitur: *Fuisse etiam ibi (in Rottenbuch) Monasterium Monialium cum Hospitali pauperum structura ibidem satis indicant: atque hoc ipsum clarius innuit etiam Raderus in vita Gerhohi Præpositi Reicherspergensis loco supra cit. fol. 277. sic legendus: Gerhobus jam diu ad severioris vitæ disciplinam aspirabat, & in Contubernium se Religiosorum Virorum abdere cupiebat cum parentum fratrumque cura impetum ejus & studia pietatis morarentur, quibus prius consultum volebat, quam omnem rerum humanarum cogitationem abjiceret, perspectos ergo, ut ipsi quoque certiores brevioresque ad cælum viam quærent, utrumque parentem Raittenbuechensi Cænobio, quod sæminum olim & Virorum duplex fuit, cum genitricis fratribus inclusit, quos ipse mox secutus, exemplo vitæ, doctrinæ & pietatis ad constantem laborem, excubias & vigiliis, assiduasque virtutes excitavit &c.*

Tom. V. Can. Regg. Orig. Pars altera.

Q

ROT-

ROTTENMANNENSE,

Insigne quondam apud Styrios intra muros paris cognominis civitatis Rottenmannensis Cæsareum (taliter ab Augustissimo Fundatore suo intitulari solitum) Collegium Archi-Diœcesis Salisburgensis Authorem habuit Fridericum IV. (aliis III.) Romanorum Imperatorem, Archi-Ducem Austriae, Styriae, Carinthiae &c. &c. qui anno 1455. sub titulo Beatissimæ Virginis Mariæ nec non Joannis Baptistæ & Evangelistæ propriis impensis istud fundavit, juxta quoque prædiis quibusdam aliisque bonis immobilibus, censibus ac redditibus clementissime dotavit nova Religiosorum Virorum colonia ex Viennensi S. Dorotheæ Canonica Rottenmannum accersita: cujus Præpositum & Successores altissime fatus fundator insigniri voluit ac fecit, queisvis gratiis & privilegiis omnium aliarum Ecclesiarum Regularibus Prælati Styriis, generaliter indultis ac concessis, atque hujus rei testes in ipsis foundationis litteris adducuntur & nominantur Serenissimi Principes Albertus & Sigismundus Archi-Duces Austriae, Sigismundus Dux Bavariæ, Albertus Marchio Brandenburgensis, Bernardus Marchio Badensis &c. &c. Item Reverendissimi Udalricus Episcopus Gurcensis, Udalricus Rudier Præpositus Frisingensis, Joannes Hinderloh Præpositus Tridentinus &c. &c. & alii Consilarii, ac quam plurimi fide digni. Eodem anno 1455. Callistus Papa III. ad preces ejusdem Sacræ Cæsareæ Majestatis Romam Sedi Apostolicæ directas fundationem hanc Authoritate Apostolica confirmavit propria quadam Bula desuper edita, in qua Fridericus Imperator antedictus specialem quendam ad sacrum Canonicorum Regularium S. Augustini Ordinem laudatur admodum gerere affectum, ac una simul nova isthæc Canonica Rottenmannensis diserte nominatur Monasterium sumptuoso opere erectum, maxime vero statuitur ac præcipitur, ut Ordo Canonicus perpetuis futuris temporibus isthic loci inviolabiliter teneatur, & observetur.

Anno 1480. sæpeditus fundator de memorato Religioso Contubernio primum præ foribus civitatis Rottenmannensis ædificato contra barbaras Turcarum irruptiones e Vicina Hungaria ad partes confinis Styriae id temporis quandoque crudelissime factas integre jugiter servando maximopere sollicitus; illud ipsum de prævio consensu Ordinarii seu Metropolitanæ Salisburgensis suo loco motum in ipsam præfatam urbem recipi voluit, atque ad Parochialem S. Nicolai Ecclesiam ibidem transtulit, ac prioribus juribus ac privilegiis authoritate Cæsarea denuo reiteratis ac confirmatis de novo stabiliri fecit; ex quo tempore Collegium istud *Cæsareum Rottenmannense S. Nicolai* communiter appellari cœpit, sed & hodieum totaliter inaudit habens privilegia sat multa & magna, quæ postmodum anno 1513. Leo Papa X. authoritate Sedis Apostolicæ, & sua legitime confirmavit.

Cæterum Parochiæ, quas illud ipsum proprias habet & unitas sibi, sunt inprimis ipsa Ecclesia antedicta ad S. Nicolaum in memorata Civitate Rottenmannensi, Canonicis Augustinianis hujus loci Inquilinis ad instantiam Friderici IV. primi Fundatoris anno 1455. Authoritate Pontificia Romana pleno jure tradita & incorporata. Altera est Ireningensis (quam anno 1455. Æneas Sylvius Episcopus Senensis S. R. E. tit. S. Sabinæ Cardinalis, postea Summus Pontifex Pius II. appellatus, item Anno 1503. Franciscus de Piccolominis S. R. E. tit. S. Eustachii Cardinalis & ipse quoque Summus Pontifex creatus dictus Pius III. administravit) procurante Maximiliano I. Romanorum Imperatore a Leone X. anno 1514. pariter incorporata. Item Lässingensis cum Liezensi & Oppenbergensi (quam ultimam miraculosa Imagine B. Mariæ Virginis insignem a Regina quadam Poloniae fuisse constructam constans & firma est traditio) unita & incorporata fuit ab eodem Leone X. anno proxime sequenti Domini 1515.

Præterea quoque recensita fundatio Rottenmannensis & omnes dictarum Parochiarum incorporaciones amplius confirmatæ habentur specialibus litteris, quas in hunc finem adornatas dederunt Maximilianus I. anno 1518. Ferdinandus I. anno 1523. Carolus Archi-Dux Austriae anno 1559. & Leopoldus I. Augustus anno 1660. Porro sæpe nominati Collegii hujus Rottenmannensis ab ipso primæ foundationis exordio usque ad nostra tempora perhibetur fuisse sequens.

Catalogus

Reverendissimorum ac Amplissimorum Dominorum Dominorum Prælatorum.

I. JOANNES Jung a Dünckelspihl anno sui regiminis decimo tertio mortuus & sepultus anno 1468.

III. UDAL-

- II. UDALRICUS de Constantia fatis extinctus anno 1475.
- III. JOANNES Kegelberger vita simul & regimine Prælaturæ demortuus anno 1512.
- IV. MAGNUS Praittenbaumer in Valle Anasi Commissarius emigravit anno 1519.
- V. GEORGIUS Rizinger morte naturali sublatus anno 1555.
- VI. SIGISMUNDUS Kleibenstein tegumento mortalitatis exutus anno 1555.
- VII. GEORGIUS Walcher, ex Canoniam prope Reichenhall postulatus, ad æternitatem translatus anno 1557.
- VIII. JOANNES David Panichner de Wolckenstorff, Professor in Bertholsgaden, per utramque Styriam Archi-Diaconus, pariter æternalis factus 1574.
- IX. LAURENTIUS Raifacher, prius Can. Reg. Seccoviensis, corpore mortali solutus 1575.
- X. UDALRICUS Langius, ultimus Parochus ad S. Ægydium Græcii Metropoli Styriæ, quadriennio præfuit, resignavit. Mortuus 1579.
- XI. CHRISTOPHORUS Staindl, Præposituræ Administrator, æternitati transcriptus 1582.
- XII. JOANNES Muchitsch ab Edlingen, Serenissimi Principis ac Domini Domini Caroli Archi-Ducis Austriæ & Styriæ &c. Capellanus & Eleemosinarius inter mortales esse desinens vita terrestri devixit anno 1608.
- XIII. MARTINUS Stracker, spiculo lethiferæ mortis enecatus anno 1623.
- XIV. ANDREAS Pöchinger, ex Canoniam Seccoviensi Postulatus Statuum Provinciæ suæ Styriacæ Deputatus, terrestri vita ac munere suo destitutus anno 1645.
- XV. BARTHOLOMÆUS Judex, electus ex gremio ad longinquam alterius sæculi regionem digressus occubuit anno 1672.
- XVI. GEORGIUS Christophorus Mourath, electus ex gremio albo Defunctorum infertus anno 1683.
- XVII. JOANNES Albertus Kendlmayr, in Supremum Ecclesiæ Rottenmannensis Antistitem pro meritis die 28. Aprilis & paulo post Insula Præfulari decoratus anno 1683. Præsul omni virtutum ac scientiarum genere clarissimus, tota morum comitate summis infimisque gratissimus, rerum gerendarum peritia felicissimus, pietissimæ Congregationis Nobilium Virorum & Sacerdotum sub titulo & invocatione S. Francisci Xaverii Soc. Jesu Indiarum Apostoli novissime sub annum 1686. in Ecclesia Rottenmannensi Authoritate Ordinaria solemniter comprobata & instituta primus fundator, Rector & Institutor, S. C. M. nec non Reverendissimi ac Celsissimi Principis & Episcopi Bambergensis Consiliarius, Inclytorum Statuum Styriæ Deputatus dignissimus, meritissimus &c. Obiit 1702.
- XVIII. AQUILINUS Hermer, electus ex gremio.

Ecclesia hæc Rottenmannensis temporum injuria eo adacta est, ut ære se alieno gravare cogeretur, quo factum, ut numerus imminueretur Religiosorum, qui tandem ad obeunda munera facti sunt insufficientes. Quare tam ex parte Augustissimi Imperatoris Josephi I. in temporalibus, quam Celsissimi Principis & Archi-Episcopi Salisburgensis Francisci Antonii in Spiritualibus, Administratio Collegio Voraviensi (absque tamen incorporatione) sub Reverendissimo DD. Joanne Philippo Præsule Voraviensi commissa est anno 1711. a quo tempore per Collegii Voraviensis Canonicos Rotomanensis Ecclesia administrabatur usque ad annum 1736. quo Voravienses ab ulteriori Administratione absoluti sunt; quod dudum optarunt, transmissis tamen prius ex suo Gremio sex Religiosis in perpetuum hic permansuris. Optandum utique est, ut hæc Ecclesia ita futuris quoque temporibus floreat, ne denuo alieno indigeat subsidio.

